

Chánh - Kinh Báo

Ngó ngoài cửa sổ Biển-tập

TỘI-LỖI NGƯỜI, MƯU-ĐỊNH CHÚA

UAY-CUỒNG như chong-chóng, kìa, loài người đang đuổi theo ý-tưởng viễn-vông ! Còn Chúa?.. Ngài vẫn giữ vững và sẽ làm trọn phuơng-lược cùng mưu-định Ngài. Sự chết của Đấng Christ là trương cực-ác trong bộ lịch-sử thế-gian; song sâu-nhiệm thay, cũng là do Đức Chúa Trời định sẵn. Dẫu vậy, người Y-sơ-ra-ên và dân ngoại chẳng được giảm tội «hiệp lại...nghịch cùng Chúa và Đấng chịu xức dầu của Ngài....để làm mọi việc tay Ngài và ý Ngài đã định trước.» Họ phải gánh tội Gô-Gô-THA, nhưng rốt lại nhờ chính tội đó, mưu-định Chúa dâng māo triều vinh-hiền cho Con Ngài và đào cho chúng-sanh sông Ông-phước không hề cạn.

VÙI CƠN SỢ-HÃI, MỚI THẬT VĂN-MINH

HIỆN nay muôn-vàn người ở mọi xứ-sở, mọi khu-vực, bị màn sợ-hãi bao-phủ—bức màn thường thêu-dệt bởi những việc chỉ thật-hữu trong cõi tưởng-tượng. Họ chẳng khác khách qua rừng rậm lúc canh khuya: gió thổi vù-vù, lá rung sột-soạt như ma gầm quỉ thét, gây cho sơn ốc rùng mình, tưởng chừng trong mỗi bụi cây có một thú dữ đang giơ vuốt nhẹ nanh, sắp co giò nhảy xồ ra cắn-xé mình. Nếu cả loài người chôn-vùi được sự sợ-hãi dưới đất đen, thì nầy, mọi thảm-họa lơ-lửng trên đầu họ sẽ tiêu-tan như sương mù buổi sáng. Xin giơ tay lên, hỡi người quả-quyết sự sợ-hãi không ngăn-trở cuộc thông-thương, không để nạn kinh-tế khủng-hoảng ! Kìa, người ta đóng chặt cửa, ngồi trong nhà, xầm-xì bàn-luận về những nỗi khiếp-kinh nầy khác, và rụn như nhái đập mỗi khi nghe một tin đồn. Hãy to tiếng cãi, hỡi kẻ tuyên-bố sự sợ-hãi không xô-động nền-móng lâu-dài Hòa-bình quốc-tế, vì không khiến mỗi nước và mỗi người nghi-ngờ lẫn nhau đến nỗi tháo cūi cho quỉ Tranh-chiến ! Phải, sự sợ-hãi là rìu-búa đắn cây ơn-phước, chặt nhánh bình-an. Thưa các nhà học-giả đang bóp đầu vắt óc, trừ-bỏ sự sợ-hãi thế nào ? Nếu các ông chẳng giải-dáp được, thì xin nghe đây: Chỉ có một phuơng-pháp là trao quyền quản-trị cho Bình-định trường-quân, là Jêsus-Christ, Đấng phán rằng: «Ta để sự bình-an lại cho các ngươi,...lòng các ngươi chớ bối-rối và đừng sợ-hãi.»

PHẢI CẦU CHÚA BAN HÒA-BÌNH

TIẾC thay, thế-gian ngoảnh mặt xay mày khỏi Đấng Christ, rà-rãm trên bước đường riêng, luống-công tìm cách trừ sự sợ-hãi ngỗ hầu từ đáy trũng kinh-tế khủng-hoảng lên đỉnh núi hưng-thạnh thái-bình. Chẳng bao lâu Hội-nghi

tài-binhh của Hội Vạn-quốc sẽ nhóm tại Thụy-sĩ; các chánh-khách sẽ xem-xét những phương-pháp bót chiến-cụ, giảm quân-đội, và gây cuộc hòa-bình thực-hiện cho muôn dân. Tin-đồ nên hết sức vận-động và bền lòng cầu thay cho Hội-nghị này được kết-quả mĩ-mẫn, vì Kinh-thánh dạy rằng: «Phải khẩn-nguyễn...cho các bậc cầm quyền...để chúng ta....ở đời cho bình-tịnh yên-đồn» (I Ti 2: 1-2). Ôi ! nguyện Chúa cho cõi đời mệt-mỗi này được yên-nghỉ.

CHÚA CÒN QUẢN-TRỊ THẾ-GIAN

NHƯNG phải biết rằng thất-bại là số-phận của kẻ gắng sức riêng để dựng cảnh hòa-bình hưng-thạnh dưới mặt trời. Pha-ra-ôn tưởng có thể cai-quản Đức Chúa Trời và loài người, nhưng bị «liệng xuống biển.» Nê-bu-cát-nết-sa cầm «quyền-thể vua đến đầu-cùng đất,» thể mà bị đuổi «khỏi giữa loài người,... phải ăn cỏ như bò.» Ha-man tưởng đủ súc băm xương xả thịt dân Giu-đa yếu-hèn, té ra bị «treo nơi mộc-hình mà hắn đã dựng lên.» Hê-rốt có quyền bỏ tù, giết chết, «mặc áo chầu, ngồi trên ngai, truyền-phán giữa công-chúng,» nào ngờ «liền lúc đó...bị trùng đục mà chết.» Mỗi tín-đồ chơn-thật dẫu nghèo-túng uơn-hèn, cũng phải vui lòng thỏa dạ, vì biết mình nhờ ân-diễn đã được ràng-buộc với một Vua «sẽ được tôn lên, dấy lên, và rất cao-trọng» (È-sai 52: 13); Ngài được «các đầu cùng đất làm của-cải» (Thi-thiên 2: 8); «mọi đầu gối trên trời, dưới đất, bên dưới đất, thảy đều quì xuống, và mọi lưỡi đều xưng Jésus-Christ là Chúa» (Phi-líp 2: 8). Nước Ngài độc-nhứt và vô-cùng, nên khác hẳn các nước È-díp-tô, Ba-by-lôn, Rô-ma, vân vân...

DẤU-HIỆU CHÚA LÀM VUA CAO-CẨ

NGOÀI xứ thánh Pha-lê-tin, mắt thịt chẳng thấy dưới mặt trời có nước nào thuận-tiện cho Đức Chúa Trời thi-hành phương-lược đối với thế-gian, và cho sự tái-lâm hòng gần của Đức Chúa Jêsus. Trải mấy năm nay, xứ ấy giờ chơn không-lồ trèo thang phát-đạt. Công-cuộc tu-bồ đường xe-lửa qua sa-mạc, từ È-díp-tô đến Pha-lê-tin, đã gần xong. Còi kêu ! khói tỏa ! kia, mấy mươi đoàn xe-lửa xinh-xịch trên đường sắt mới chẳng như mạng nhện ; nọ, trăm ngàn xe-hơi vụn-vụt trên đường rải nhựa chạy khắp những thành-phố lớn nối với các tỉnh. Giếng đã đào, mương đã khai, có đủ nước ăn và nước làm ruộng. Dân Giu-đa và khách ngoại-bang chen vai thích cánh, dùng đủ phương-pháp kim-thời để mở mang nghề nông. Ai nấy an cư lạc nghiệp như ở mọi nước khác. Tình bác-ái đã xây lâm nhà thương rộng-rãi, đến nỗi bệnh sốt rét ngã nước và chứng đau mắt hiềm-nghèo càng ngày càng bớt. Sự giáo-dục mở-mang mau-chóng lạ-lùng ! Bọn thiếu-niên A-ráp, A-mê-ni, Gò-réc và Giu-đa siêng-nắng học tiếng ngoại-quốc, hấp-thụ văn-hóa Đông Tàyl. Dân-số gồm chừng 10 vạn tín-đồ Đấng Christ, 15 vạn người Giu-đa, và 60 vạn người theo đạo Hồi-hồi. Chắc xứ thánh săn nghe tiếng la: «Nầy, Vua ngươi đến cùng ngươi, Ngài là công-bình và ban sự cứu-rỗi» (Xa-cha-ri 9: 9). Ngày tiếng kia vang-dậy gần lắm, song ngày Đấng Christ tái-lâm lại gần hơn.

HÃY LO TRÁCH-NHIỆM, KÌA, CHÚA GẦN ĐẾN !

VÀY, hỡi độc-giả ! hễ giảng Tin-lành sớm được khắp đất bao nhiêu, thì Chúa mau trở lại lập nước bình-an bấy nhiêu. Hãy dâng trọn mình cho Chúa, hãy dầy-dầy Đức Thánh-Linh, hãy chăm làm chứng về đạo, hãy rán sức cỗ-động cho Thánh-Kinh Báo ! Thế là gánh vôi, hòn đá ta góp để xây Thành-thánh sau nầy.— T. K. B.

Lời Sông đồn vang

TRƯỚC MẶT TẠO-HÓA, AI GIẤU TỘI ĐƯỢC?

«Chẳng có điều chi kín mà không phải lộ ra, chẳng có điều chi giấu mà không phải rõ-ràng» (Mác 4: 22).

CHỮ nho cũng có câu: «Thiện ác đáo đầu chung hữu báo» (nghĩa là lành dữ đến cuối-cùng đều có báo-ứng cả). Tạo-Hoa là Đấng Chí-Cao, Chí-Thánh, làm được mọi việc, ở khắp mọi nơi, biết hết mọi sự, không đều kín-niệm nào Ngài không thấu suối. Đối với con mắt xác-thịt ta, thì Ngài là một Đấng vô-hình; nhưng đối với tâm-thần ta, thì Ngài là một Đấng rất hiền-hiện. Khi tạo nên loài người, Ngài đã phó cho ta chút thiên-lương để phân-biệt lành dữ, cũng ban cho tâm-hồn để tìm-kiếm thấy Ngài. Thiên-lương và tâm-hồn ấy hiệp lại là tâm-thần. Phần tâm-thần trong loài người là phần cao hơn cả. Do nơi phần đó mà ta có thể cảm-biết sâu-xa về tội mình, mà bỏ tà theo chánh.

Song tiếc thay! tâm-thần nhiều người đã bị mờ-tối bởi sự đè-ép của tình-dục xác-thịt, bèn lầm tưởng mình có thể giấu tội trước mặt Đấng Tạo-Hoa được. Than ôi! như vậy khác gì kẻ ngu-dại kia lấy thúng úp voi, chim đà giấu đầu vào đống cát vì muốn trốn khỏi kẻ săn!

Lại như đời xưa, một viên quan nhỏ muốn cầu-cạnh công-danh với một vị đại-thần, bèn sai người đương đêm đội một mâm vàng vào yết-kiến, xin dâng-làm của-lễ cầu thăng-chức. Vị đại-thần vốn liêm-khiết, nhứt-định không

chịu thu-nhận. Viên quan nhỏ liền thưa: «Bây giờ đương lúc đêm khuya canh vắng, mọi người đều ngủ say; tên người nhà đội mâm vàng này là người tâm-phúc của tôi, và tôi đã cho nó về nhà trước; hiện đây trước sau không có bóng người, không ai biết được chuyện này cả. Vậy xin quan lớn cứ vui lòng nhận lễ mọn này.» Vị đại-thần quắc mắt nhìn viên quan đó mà đáp cách nghiêm-nghị rằng: «Ông tướng không ai biết chuyện này sao? Ông biết là một, tôi biết là hai, và Trời biết nữa là ba.» Viên quan nhỏ biết vị đại-thần là một người kinh-sợ Thượng-

Đế, có lòng rất liêm, không để của bất-nghĩa làm mờ tâm-thần được; nên đã bị thiên-lương cáo-trách, hổ-thẹn vô-cùng, bung mâm vàng lủi mất. Biết tránh những điều ám-muội như vị đại-thần này, thật là người biết rõ không điều gì kín có thể giấu được Đấng Chí-Cao, là Đấng hằng xem-xét tư-tưởng và ý-định trong lòng người. «Chẳng có vật nào được giấu-kín trước mặt Chúa, nhưng thay đều trần-trụi mà lộ ra trước mắt Đấng mà chúng ta phải thưa lại» (Hê 4: 13).

Trong thời-đại duy-vật này, rất nhiều người hay làm trái-nghịch với thiên-lương, song vẫn không tránh khỏi được những sự cáo-trách của nó sau khi đã

DƯƠNG-NHỮ-TIẾP

Nguyễn Hội-trưởng (1928-1931) Tông-Liên-Hội, Hội Tin-Lành Đông-Pháp

phạm tội-ác. Gián-hoặc cũng có một số ít người vì phạm tội-lỗi quá nhiều, không còn kể đến thiên-lương, và thiên-lương của họ dường đã chai-lì ! Dẫu Đức Chúa Trời không thể dùng thiên-lương đặt trong họ mà lay tinh được nữa, song Ngài cũng không bỏ qua những tội-ác của họ đâu. Thiên-lương dẫu không còn cáo-trách họ ngay trong đời này, vì họ đã cố ý bịt lỗ tai lòng, không thèm nghe và kể đến thiên-lương nữa. Dẫu vậy, thiên-lương vẫn là cái máy lưu-thanh, thu vào và ghi lên trên cái đĩa vô-hình những lời nói việc làm của họ. Đến ngày họ phải ứng-hầu trước tòa phán-xét của Đức Chúa Trời, thì nó sẽ chỉ rõ mọi tội-ác của họ ra như máy lưu-thanh thuật lại mọi điều đã thu được ở trên đĩa nói vậy. Lúc đó họ chỉ còn có cách cúi đầu khoanh tay chịu tội mà thôi.

Câu chuyện sau này có thể cho ta biết không có điều gì kín mà không phải lộ ra : Một tên đại-bợm kia chỉ chuyên nghề trộm-cướp mà trở nên giàu lớn. Nội trong xứ, ai cũng biết nó là tên đại-ác ; song từ quan chí dân không ai dám động tới nó, vì không ai bắt được bằng-cớ trong những thủ Đoạn gian-hiểm của nó. Vả, nó cũng là một tay hào-hiệp : thường hay bố thí cho kẻ nghèo, giao-du với bậc quyền-thế. Bề trong, dẫu biết nó là gian-ác, nhưng bề ngoài, mọi người vẫn phải vị-nể ; vì cái thanh-thế lớn của nó ra bởi tiền lâm của nhiều và những thủ Đoạn độc-ác.

Môn-hạ và kẻ tùy-tùng đề di phá-cướp những nhà giàu kề có hàng mấy trăm tay. Nếu nó muốn hạ-lệnh đánh-phá nhà nào mà giết người cướp của, thì nó hẹn ngày, hẹn giờ, báo tin cho nhà ấy biết trước. Đúng hẹn, nó đến lấy cửa. Khi đi, dẽ như thò tay lấy đồ trong túi, không ai làm gì được. Dẫu ai biết trước, tìm cách ngăn-ngừa phòng-bị đi nữa, cũng vô-hiệu ; vì nó có rất nhiều chước quỷ mưu thắn. Hãy kể qua một thủ Đoạn của nó, thì

biết nó đa mưu túc trí dường nào : Một bữa, nó sai người đưa thơ cho một hiệu kim-hoàn rất lớn trong thành kia, hẹn đúng 12 giờ trưa ngày hôm sau thì sẽ đến lấy sạch mọi đồ vàng bạc châu-báu trong hiệu đó. Trong thơ nó cũng có dặn cho phép chủ nhà đi trình-báo sở Cảnh-sát phái người đến canh-giữ cho kỹ. Chủ hiệu được thơ, rất lo-sợ, gọi giày-nói báo sở Cảnh-sát và Mật-thám, xin lính đến hộ-vệ phòng-thủ rất đông. Đương khi hai ba chục lính vòng trong vòng ngoài bồng súng nạp đạn, canh-gác rất nghiêm, thì đúng 12 giờ trưa hôm sau, bỗng có một tiếng nổ rất to như tiếng đại-bác lớn : cả một tòa nhà nguy-nga đồ-sộ, là hiệu kim-hoàn mà lính đang canh-giữ rất cần-mặt kia, đồ nhào tan-nát, thành ra một đống vôi gạch tả-tơi. Kẻ vỡ đầu, người bẹp óc, tìm-kiếm bới lên, thì nhiều người đã trở nên thây ma rồi ! Còn vàng bạc châu-báu không cánh mà bay đi đâu mất hết. Trong khi nhà đồ, thiên-hạ kéo lại cứu những người bị thương, thì thủ-hạ của tên đại-bợm cũng trộn-lộn vào đám đông người đi tiếp-cứu ấy mà vét sạch các đồ vàng bạc ngọc ngà châu-báu trong những đống tủ-kính đã vỡ, không còn để lại một tí gì.

Sự nổ kinh-thiên động-địa đã phá-hủy cả tòa nhà hiệu kim-hoàn, là do đảng ăn-cướp, trước khi đưa thơ hẹn ngày giờ đến cướp, đã mật sai người đặt địa-lời-phục dưới hầm nhà ấy : địa-lời-phục ấy có kim máy đồng-đồ, lén giày cứ đúng ngày đúng giờ thì nổ. Nhờ sự phá-hủy không ngờ ấy, chúng cướp được những đồ vàng ngọc.

Thường thấy những thủ Đoạn của đồng-dảng tên đại-bợm ấy như thế, ai cũng cho là hắn chủ-mưu ; song ngặt vì không ai bắt được quả-tang, nên các nhà đương-chức dẫu đã ra công tìm-kiếm, cũng không thấy manh-mối.

Rốt lại, đến một ngày kia, người bồi thường hầu tên đại-bợm bỗng-nhưng xin thôi việc ; một tên bồi mới vào thay

chơn. Tên bồi mới vào hầu được 5 hôm, bỗng một buổi trưa, ông chủ cướp nhận được danh-thiếp của quan tòa mời ra tòa án có việc. Tướng cướp vào yết-kiến, được quan tòa tiếp-dai tǔ-tế lầm, lại được quan tòa sai người vặt máy lưu-thanh cho nghe. Bỗng tướng cướp mặt mày xanh-xám, chơn tay run lập-cập, ngó bộ kinh-hãi vô-cùng! Vì máy lưu-thanh phát ra những tiếng nói mà tên đại-bợm đã trò-chuyện cùng vợ trong phòng ngủ về những thủ-doạn gian-ác, để khoe cho vợ biết cái biệt-tài của mình là thề nào! Ngờ đâu những tiếng thì-thầm to-nhỏ trong phòng kín ấy lại thu cả vào cái máy lưu-thanh, mà tên bồi mới là một nhà trinh-thám trá-hình đã lén đặt vào trong một ngăn kéo tủ áo ở phòng ngủ, rồi đem cho quan tòa vặt lên cho nó nghe. Khi nghe thấy tiếng mình cáo tội mình trước mặt quan tòa, thì tên tướng cướp bó tay chịu tội. «Có người thì tội-lỗi bị bày-tỏ và chỉ người đó ra trước khi phán-xét, còn có người thì sau rồi mới bị bày-tỏ ra» (I Ti 5: 24). «Chớ hề đổi mình, Đức Chúa Trời không chịu khinh-dề đâu, vì ai gieo giống chi lại gặt giống ấy» (Ga 6: 7).

Đang khi ở trong đời này, nếu ta phạm tội mà không thể giấu Chúa được, thìắt sẽ phải chịu hình-phạt về tội mình khi qua đời này, như lời Kinh-thánh đã chép: «Theo như đã định cho loài người phải chết một lần, rồi chịu phán-xét» (Hê 9: 27).

Vậy, ta sẽ đi đâu để thoát khỏi án-phạt tội mình? Thật không chạy đâu thoát được. Chính vua Đa-vít đã cầu-nguyện rằng: «Chúa biết khi tôi ngồi, lúc tôi đứng dậy, từ xa Chúa biết ý-tưởng tôi, Chúa xét-nét nẻo-đàng và sự nǎm ngũ tôi, quen-biết các đường-lối tôi. Vì lời chưa ở trên lưỡi tôi, kia... Ngài đã biết trọn hết rồi... Tôi sẽ đi đâu xa Thần Chúa? Tôi sẽ trốn đâu khỏi mặt Chúa? Nếu tôi lên trời Chúa ở tại đó, ví tôi nǎm dưới âm-phủ,

kìa, Chúa cũng ở đó» (Thi 139: 2-8).

Nhưng, may thay! đương «khi chúng ta còn là người tội, thì Đáng Christ vì chúng ta chịu chết» (Rô 5: 8). Cái án-phạt tội mà lý-urg chúng ta phải chịu, thì Đáng Christ, là Con Độc-sanh của Đáng Tạo-Hóa, đã lia-bỎ Ngôi vinh-hiền trên trời mà xuống trần-gian, lấy hình nhục-thể phó mình chịu hình thập-tự-giá thay loài người, gánh lấy cái án-phạt tội của chúng ta. Ngài công-bình vô-tội, chết thế chúng ta là kẻ tội, hầu cho nhờ sự hi-sinh của Ngài ta được buông-tha. Khi suy-nghĩ về sự đó, thì tôi nhớ lại chuyện sau này:

Một viên quan võ Âu-tây từ chiếc tàu biển bước lên bờ, trông thấy một tên mọi da đen đương cầm đầu, vừa chạy, vừa ngó lại đằng sau, ra dáng sợ-hãi lầm; xa-xa có một người, tay cầm súng, đuổi theo. Viên quan võ không hiểu vì cớ gì, liền chạy đến chặn đường tên mọi, giữ lại, rồi hỏi duyên-do, mới biết người cầm súng đuổi theo là chủ nuôi mọi. Vì một tội nặng của tên này, chủ nó muốn bắt để hành-hình. Nhưng tên mọi kiếm thế chạy trốn, chủ nó vác súng đi kiếm đã mấy ngày rồi; đến nay mới thấy nó, bèn đuổi theo để bắt. Tên mọi vừa nói, vừa lạy-van xin viên quan võ tìm cách cứu mình, vì nếu chủ nó đuổi kịp mà bắt được, thì sẽ giết chết! Viên quan võ liền bảo tên mọi hãy nấp sau mình, đợi chủ nó đến, sẽ xin giùm. Người chủ mọi vừa chạy đến nơi, thấy tên mọi nấp sau lưng viên quan võ, liền gio súng kề vai, nhắm bắn tên mọi. Một tiếng súng nổ, tên mọi sợ xanh mặt, run lập-cập. Viên đạn vô-tinh không trúng tên mọi, lại trúng ngay vào cánh tay viên quan võ: máu chảy ròng-ròng. Tên chủ mọi muốn bắn phát nứa vào tên mọi; tức thì viên quan võ rút súng lục nhắm vào anh ta mà rằng: «Nếu anh bắn nó chết, thì tôi sẽ bắn anh. Tôi nó dầu lớn, nhưng viên đạn mà anh dùng để hình-phạt nó đã khiến cánh tay tôi bị thương. Nó có tội, anh bắn nó, là quyền của anh; nhưng tôi có tội

già mà anh bắn tôi? Nó phạm tội với anh, nhưng anh phạm tội với tôi. Nếu anh tha cho nó, thì tôi cũng tha anh.» Nghe vậy, chủ mọi phải tha cho tên mọi, vì đã lỡ bắn phải viên quan võ.

Tên mọi phạm tội, cũng như chúng ta đương khi còn ở thế-gian này, phạm đủ mọi điều gian-ác tội-lỗi; đối với chủ chúng ta là Đáng Tạo-Hóa, tức Đức Chúa Trời, chúng ta đáng bị hình-phạt và bị hư-mất đời đời ở nơi địa-ngục. Nhưng may thay! Đức Chúa Jésus-Christ cũng như viên quan võ nhơn-tù kia, đã giang tay hứng lấy hình-phạt của chúng ta mà chịu đóng đinh trên cây thập-tự, đổ huyết để chuộc tội cho chúng ta, hầu cho hễ ai tin Ngài, thì được «vượt khỏi sự chết mà đến sự sống» (Giăng 5: 24). Đó khác nào

viên quan võ vì che-chở cho tên mọi mà bị viên đạn vô-tình trúng phải cánh tay, máu chảy ròng-ròng, để cứu tên mọi khỏi chết. «Thật vậy, khi chúng ta còn yếu-đuối, Đáng Christ đã theo kỳ-hẹn chịu chết vì kẻ có tội» (Rô 5: 6).

Hời độc-giả! Đáng Christ đã đến thế-gian, đem Tin-lành là sự tha tội cho anh em, để nhờ Ngài anh em tránh khỏi cơn thịnh-nộ của Đức Chúa Trời giáng trên các con bạn-nghịch là chúng ta, lẽ nào chúng ta nhắm mắt, bịt tai, đầy lòng, làm lơ chờ chết mà không đến cùng Chúa để nhờ-cậy công-lao Ngài cho được cứu khỏi địa-ngục? «Nếu ta còn trẽ-nải sự cứu-rỗi lớn dường ấy, thì làm sao tránh cho khỏi được» (Hê 2: 3).—*Dương-nhữ-Tiếp.*

NƯỚC ĐẮNG HÓA NGỌT!

(Xuất Ê-díp-tô Ký 15: 22-25)

“MÔI-SE đem dân Y-sơ-ra-ên đi khỏi biển Đỏ đến nơi đồng vắng Su-ro; trọn ba ngày đi trong đồng vắng, kiếm chẳng được nước đâu cả.

Kế đến đất Ma-ra, nhưng vì nước tại đó đắng, uống chẳng được, nên chi chõ này gọi là Ma-ra. Dân-sự bèn oán-trách Môi-se rằng: Chúng tôi lấy chi uống? Môi-se kêu-van Đức Giê-hô-va; Ngài bèn chỉ cho người một cây gỗ, người lấy liệng xuống nước, nước bèn hóa ra ngọt.”

Những câu dẫn trên đều là một thiệt-sự đã xảy ra đời xưa, nhầm lúc dân Y-sơ-ra-ên ra khỏi nước Ê-díp-tô, đương qua nơi đồng vắng. Thiệt-sự này có lầm đều dạy-dỗ người đời, nay xin chia làm ba ý mà luận qua như dưới:

Nước đắng.—Nước đắng chỉ về chi? Chắc chỉ về sự tội-lỗi gian-ác của đời này. Mắt ta thường thấy ở dưới mặt trời này có biết bao tấn tuồng chua-cay, khổ-sở, đau-dớn, buồn-rầu. Mọi người đều chịu khó-nhọc, lầm-than: kẻ lao-

tâm, người lao-lực, đồ mồ-hôi, sôi nước mắt, mới có mà độ-nhứt, nhứt là trong thời-buổi này, lại càng cay-nghiệt hơn. Thật việc đời lầm nỗi lả-lùng, khắc-khe! Kìa, mạnh lấn yếu, giàu hiếp nghèo, khôn lường dại, binh-lửa ầm-ầm, trộm-cướp lung-tung, chém giết nhau không chán. Đồng là loài người, thế mà giết hại, bóc-lột, lường-gạt lẩn nhau. Ấy vì cớ chi? Há chẳng phải vì tội-lỗi gian-ác mà gây ra những đều tàn-khóc đó ư? Thường nghe tiếng than: «Mùi đời cay-đắng.» Thật đúng lầm.

Kinh-thánh, là lời Đức Chúa Trời, đã nói tiên-tri về cái thời-kỳ nước đắng này: «Người ta đều tư-kỷ, tham-tiền, khoe-khoang, xác-xược, hay nói xấu, nghịch cha mẹ, bội-bạc, không tin-kính, vô-tình, khó hòa-thuận, hay phao-vu, không tiết-độ, dữ-tợn, thù người lành, lường-thầy, phản bạn, hay nóng-giận, lên mình kiêu-ngạo, ưa-thích sự vui chơi hơn là yêu-mến Đức Chúa Trời» (II Ti-mô-thê 3: 2-4). Đó là Chúa vẽ

ra những sự chát-chứa nơi lòng người ta vậy. Hỡi quý độc-giả ! hãy xét lại lòng mình coi có những sự tội-lỗi gian-ác đã kề trên đó không ? Nếu có, thì khác nào đất Ma-ra kia có đầy nước đắng, uống không đặng, vô-ich lầm. Trước mặt Đức Chúa Trời, tội-nhơm chẳng những không được kề vào đâu, mà lại bị ở dưới cơn thạnh-nộ của Ngài nữa. Vậy, nước đắng kia cần phải trả nên ngọt, thì mới dùng được. Người tội cần phải trả nên công-bình, thì mới được ơn của Đức Chúa Trời. Nước đắng có hóa ra ngọt chăng ? Theo tự-nhiên, đắng thì đắng, mấy khi đã hóa ra ngọt ? Vả, khó nhò phương-pháp nào mà đổi đắng ra ngọt được. Người tội cũng thế, không thể sửa mình, cũng không thể nhờ công-đức riêng như bắc cầu, sửa đường, bố-thí, hoặc nhờ phương-pháp do loài người đặt ra như ăn chay, ép xác, để khiến mình trả nên công-bình được. Kinh-thánh rằng : «Người È-thi-ô-bi (da đen) có thể đổi da mình (ra trắng), hay là con béo đổi được vẫn nó chăng ? Nếu được, thì các người là kẻ làm dữ quên rồi, sẽ làm lành được.» Như vậy, người không thể đổi tánh hư-hoại, xấu-xa, tội-lỗi của mình ra tốt-lành, đẹp-dẽ, trọn-vẹn, cũng như nước đắng kia không tự hóa ra ngọt vậy.

Nầy, quý độc-giả ơi ! hãy chú-ý đến câu dưới đây.

Cây gỗ.—«Môi-se kêu-van Đức Giê-hô-va, Ngài bèn chỉ cho người một cây gỗ, người lấy liệng xuống nước, nước bèn hóa ra ngọt.»

Cây gỗ chỉ về chi ? Chắc chỉ về cây thập-tự, là nơi Đức Chúa Jésus, Con một Đức Chúa Trời, bị đóng đinh, đổ huyết chịu chết một cách đau-dớn, để đền tội cho loài người. Trong I Phi-erô 2:23 có chép: «Ngài (Đức Chúa Jésus) bị rửa mà chẳng rửa lại, chịu nặn mà không hề ngăm-dọa, nhưng cứ phó mình cho Đấng xử-đoán công-bình ; Ngài gánh tội-lỗi chúng ta trong thân-thể Ngài trên cây gỗ, hầu cho chúng

ta là kẻ đã chết về tội-lỗi, được sống cho sự công-bình ; lại nhơn những lắn đòn của Ngài mà anh em đã được lành bình.»

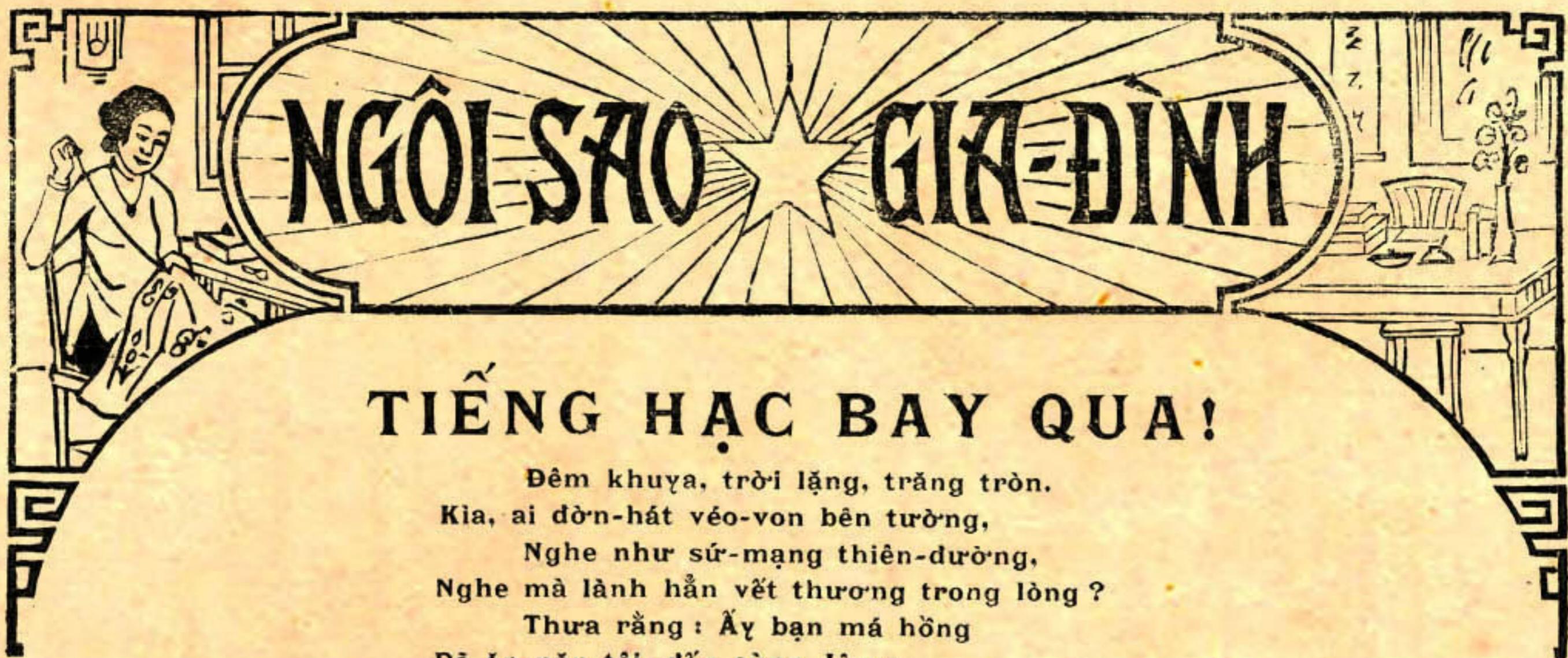
Theo câu Kinh-thánh đó, thì thấy loài người tội-lỗi đáng phải trầm-luân nơi địa-ngục. Vậy muốn được xung công-bình để hưởng sự sống đời đời trên thiêng-đàng, thì chỉ nhờ Đức Chúa Jésus là Đáng vò-tội mà bằng lòng gánh-vác tội-lỗi cho loài người trên cây gỗ (tức là thập-tự-giá). Đó thật giống như nước đắng ở đất Ma-ra kia hóa ngọt là nhờ Đức Chúa Trời bảo Môi-se lấy một cây gỗ, mà liệng xuống nước vậy.

Nước ngọt.—Nước đắng chẳng dùng chi được; nhưng đã hóa ra ngọt, thì ích-lợi biết bao ! Đối với đời tội-lỗi gian-ác của loài người, Đức Chúa Trời không dùng được, song lại góm-ghiếc, ghê-tởm nữa. Tạ ơn Đức Chúa Jésus-Christ ! bởi sự cứu-chuộc hoàn-toàn của Ngài đã làm trên cây gỗ, ai tin-cậy Ngài này được xung công-bình, được Chúa lợi-dụng, và được thỏa lòng Ngài lầm. Hỡi quý độc-giả, là người có đầy nước đắng thiêng-liêng (tức là tội-lỗi) ! có muốn nước ấy hóa ngọt (trả nên công-bình), để được Chúa dùng làm việc ích, và được đẹp lòng Ngài không ? Hãy tin-cậy Đức Chúa Jésus, vì đó là phương-pháp có một không hai mà Đức Chúa Trời đã chỉ-định.

Nói tóm lại, nước đắng đất Ma-ra phải nhờ Đức Chúa Trời chỉ cho Môi-se lấy một cây gỗ liệng xuống, thì mới hóa ngọt ; người tội-lỗi phải nhờ công-lao trọn-vẹn của Đức Chúa Jésus đã làm xong trên cây thập-tự, thì mới được xung công-bình ở trước mặt Đức Chúa Trời.—Lè-vän-Quế.

NẾU dùng cân đòn đòn mà cân tội nhỏ nhứt, hẳn sẽ tránh tội như tránh rắn. Hãy kể mỗi tội như cái đinh đóng vào chon tay Cứu-Chúa, ắt sẽ thấy nó «cực-ác.»—S. L.

TIẾNG HẠC BAY QUÁ!

Đêm khuỷa, trời lặng, trăng tròn.
Kia, ai dờn-hát véo-von bên tường,
Nghe như sú-mạng thiên-dường,
Nghe mà lành hẵn vết thương trong lòng?
Thưa rằng: Ấy bạn má hồng
Đã ăn-năn tội, đến cùng Jésus.

BIẾT làm thơ, còn gì thú bắng ! nhưng ít người thật có tài nữ-thi-sĩ. Còn thì ai cũng có thể làm bài hát, nghĩa là khiến đời mình giống như một bài hát ngợi-khen Chúa. Không phải có tài nữ-sĩ, học trường cao-đẳng, mới hay làm thành đời mình như khúc nhạc du-duong, yên-ủi lòng người đau-khổ. Nhiều người gặp nghịch-cảnh, làm ăn khó-khăn vất-vả, hằng ngày cật lực nai-lưng, chẳng hề có chút thì-giờ thong-thǎ. Song nếu có mạch yêu-thương Chúa vắng khắp cõi lòng, thì đời mình trở nên, hiền-lành, trong-sạch, cảm-hóa được đồng-loại cũng như bài hát êm-đềm.

Một ngày kia, có người đến nhà giảng, tỏ ý tin Chúa, và xin chịu phép báp-têm. Mục-sư hỏi đã nghe giảng ở đâu. Người nói mình chưa hề vào nhà giảng nào, nhưng thấy một người thợ cùng xưởng với mình là tín-đồ Chúa, tánh-nết đúng-đắn, hiền-lành, thật-thà, nên mình cũng muốn theo đạo. Quả thật, đời người thợ kia giống như bài thơ-thánh ngợi-khen Chúa.

Ngày nọ, tội đang đi trên bờ ruộng, bốn bề vắng-vé, xa trông chỉ thấy một bà vừa chăm làm, vừa cao giọng hát. Gió lạnh thấu xương, đường đi cao thấp; nhưng tiếng hát véo-von như giục lòng can-đảm. Tuy bà làm-lụng khó-nhọc, song câu hát êm-dịu có ảnh-hưởng đến khách đi xa.

Thật thế, nếu hát thơ-thánh, hoặc có cách ăn nết ở như bài ca khen Chúa, thì

ta giúp ích đồng-loại biết bao ! Muốn cho đời mình như khúc âm-nhạc du-duong,ắt phải xin Chúa vào lòng quét sạch mọi sự bối-rối, lo-lắng, phiền-não, chống - nghịch, nghi - ngờ. Ta không sống một mình được, song phải sống cùng bà-con thân-thích ; vậy nên cách cư-xử phải hòa-hiệp với kẻ khác, thì khúc nhạc mới được du-duong. Có người ở một mình thì tử-tế, hiền-lành, nhưng ở chung với kẻ khác thì sah tánh giận-dữ, ích-kỷ, hà-hiếp, cứng-cỏi. Ăn-ở như vậy làm cho khúc nhạc trong gia-đình không được hòa-nhã đầm-ấm, song chỉ làm chối tai người nghe. Người như thế hay ương-ngạnh, chớ không chịu vâng lời, nhường-nhịn và phục ý kẻ khác.

Chị em muốn trở nên tín-đồ xứng-đáng cho Chúa, thì cần tập nhường-nhịn đến nỗi trong chốn gia-đình tung-bùng đòn ngọt hát hay. Có người thuật chuyện cõi-tích rằng: Trên tường nhà vị quan kia treo cây đòn thập-lực cũ, không ai biết ch්‍ර, biết gáy. Nhưng một bữa, có khách đến chơi, lau sạch cây đòn, rồi ch්‍ර và dạo thử vài bài: tiếng bồng, tiếng trầm, điệu cao, điệu thấp, đầm-ấm dương-hòa, ai cũng thích nghe.

Đời người cũng ví như cây đòn ; song hết thảy chúng ta bị tội-lỗi làm lòng dor-bần. Ai cũng có thể làm khúc âm-nhạc du-duong thánh-thót ; nhưng trước hết phải nhớ Đức Chúa Jésus lấy

huyết báu Ngài rửa sạch mọi tội chúng ta, thì lòng ta mới được nên thánh. Hỡi chị em ! bất-luận ở địa-vị nào, hoặc nội-

trợ, hoặc buon-bán, hoặc cày-cay, đều có thể làm bài hát ngợi-khen Chúa, cảm-hoa người nhà được.—T. K. B.

VÌ CHÚA, VÌ NGƯỜI !

EM vừa đọc THÁNH-KINH-BAO số 11, trong mục này, thấy chị Trần-thị-mộng-Đào thuật một chuyện cảm-động lòng em, và có ảnh-hưởng đến gia-dình tôi-tớ Chúa. Vậy, em cũng tiếp theo chị mà kể một chuyện để giúp chúng ta biết lo-liệu, khi gia-dình gặp việc không ngờ.

Độ năm năm trước đây, ông bà mục-sư *Lewer* truyền đạo ở tỉnh Vân-nam, nước Tàu. Ông bà sanh-hạ được hai con. Suốt đời chỉ tìm ý-muốn Chúa, ông bà hết lòng hi-sinh để cứu những người đi lạc vào đường thất-vọng. Thật đã làm theo lời Chúa trong sách Ma-thi-ơ 22: 37, 38: «Ngươi hãy hết lòng, hết linh-hồn, hết ý mà yêu-mến Chúa, là Đức Chúa Trời ngươi.... Cũng như vậy : ngươi hãy yêu kẻ lân-cận như mình.» Có điều thỏa lòng hơn hết là hằng ngày họp gia-dình lễ-bái : vợ chồng với hai con đọc lời Chúa, quì gối cầu-nguyễn. Thực là một gia-dình vui-vẻ trong Đức Chúa Jésus vậy. Nhưng tai ông cứ nghe vắng-vắng lời Chúa phán rằng : «Ta cũng phải rao Tin-lành của nước Đức Chúa Trời nơi các thành khác, vì cốt tại việc đó mà ta được sai đến» (Lu-ca 4: 43). «Tôi lấy làm vinh mà rao Tin-lành ở nơi nào danh Đấng Christ chưa được truyền ra» (Rô-ma 15: 20).

Bởi có ấy, ông bà lấy miền Tây-tạng làm đẹp ý, vì ở đó chưa ai truyền đạo. Khi được tin có một mục-sư đi đường đến miền ấy hầu việc Chúa, ông bèn đem hai con ngựa đi đón. Ông phải qua sông Cửu-long gần địa-giới nước Diển-diện. Lúc nước xuống, người ta bắc chiếc cầu tre để qua sông ; song khi nước lên cao và chảy xiết, thì cuốn mất cầu, nên phải lội qua rất nguy-hiểm.

Ông mục-sư *Lewer* dắt hai con ngựa đến sông, thì nước vừa lớn, nhưng ông buộc phải qua để gặp khách. Ông lội qua sông, cầm cương kéo ngựa theo mình. Đến giữa sông, nước chảy mạnh, súc ông yếu lăn, vì ngựa sợ, nên trùng-trinh trì-kéo. Than ôi ! dòng nước có cảm-tình gì với vợ yếu, con thơ của ông đâu ! Nó bèn vùi thân ông dưới sông Cửu-long, mà cũng không trả xác lại nữa !

Chị em ơi ! Ông mục-sư *Lewer* đã tạm-biệt cõi trần. Bây giờ xin chúng ta suy-nghĩ vợ góa, con cõi kia ra thế nào ? Bà đang bận làm cơm, dọn phòng khách, quét nhà trong, trông-nom thư-vén. Khi xong mọi việc, bà đưa hai con ra ngõ chờ chồng ! Càng lâu, càng tối, con khóc ti-tỉ vì chưa được ăn. Bà rằng : «Các con ơi, ba sắp về rồi !» Đã mấy lần nói vậy, sau không thể dỗ con, bà dành cho con ăn, đi ngủ, còn mình thì ngồi đợi chồng. Cảnh khuya, người vắng, bà bỗng nghe tiếng gỗ cửa, trong lòng hồi-hộp vui-mừng, vội-vàng mở cửa, tưởng chồng đã về, nào ngờ lại thấy hai người lạ mặt. Bà đánh bạo hỏi rằng :

—Các ông hỏi gì ?

—Thưa bà, chúng tôi đến báo tin bà rõ...

—Tin gì mà trời lạnh tuyết giá như thế này, các ông cũng đi báo ?

—Thưa bà, ông mục-sư *Lewer* với hai con ngựa qua sông Cửu-long lúc chiều ; vào hồi nước lớn, ông chết đuối rồi.»

Ôi ! cái tin long trời chuyền đất để làm cho bà như tê, như điếc, chỉ kèu được hai tiếng : «Chúa ơi !» rồi đóng cửa lại. Bà ra vào ngo-ngắn mấy ngày, chỉ thấy vườn, nhà, bàn viết, áo choàng, mũ, giày, bức ảnh.

—«Chồng tôi ở đâu? Chúa ôi!»
Hai con lại gần mẹ: «Mẹ ơi, cha chúng con đi đâu chưa về?»

Hồi chị em đọc bài này, thử nghĩ cái cảnh vợ chồng con-cái đang vui-vẻ thuận-hòa đó bỗng bị sự chia-phân-chia, thì đời chị chúng ta, là bà *Lewer*, ra sao? Bà chịu gầy gánh giữa đường, một mình một bóng, một tay hai đứa con thơ. Ai lo việc Chúa? Ai làm chủ nhà? Ai làm cha con trẻ? Bấy giờ lòng bà định bỏ chức-vụ, dọn đồ-vật xuống tàu, trở về Mỹ-quốc, vì muốn quên cảnh-trạng buồn-thảm và tin-tức gớm-ghê từ sông Cửu-long đưa đến. Đang khi toan-dịnh trong lòng, bà bỗng nghe tiếng Chúa phán rằng: «Nếu ai hầu việc ta, thì phải theo ta, và ta ở đâu, thì kẻ hầu việc ta cũng sẽ ở đó; nếu ai hồn ta, thì Cha ta ắt tôn-quí người» (Giăng 12: 26).

Bà nghe xong, dòng chảy ngừng chảy, gạt buồn khỏi tâm-chí, quyết-dịnh hầu việc Chúa để được cùng ở với Ngài, được sẽ lại gặp chồng mình được mọi ơn-phước bởi Chúa Jêsus, thật như Phao-lô đã nói: «Ngợi-khen Đức Chúa Trời, Cha Đức Chúa Jêsus-

Christ chúng ta, Ngài đã xuống phước cho chúng ta trong Đấng Christ đủ mọi thứ phước thiêng-liêng ở các nơi trên trời» (Ê-phê-sô 1: 3). Nên bà đầy vui-mừng, quyết làm nghĩa-vụ, gánh trách-nhiệm Chúa đã giao cho chồng, cứ rao-giảng Tin-lành để cứu người lạc lối. Bà làm chủ của gia đình, trong ấm ngoài êm; làm mẫu-mực cho hai con, thật đáng trang hiền-mẫu. Năm nay bà bốn mươi tám tuổi, cứ hầu việc Chúa ở Vạn-Nam, gần địa-phận Tây-tạng, gởi hai con học ở Hương-cảng. Người già, sức yếu, nhưng lòng sốt-sắng gấp bội phần. Bởi có ấy, khi gặp bà tại Hà-nội, nhằm năm 1929, em được biết bà vẫn hầu việc Chúa, được ơn-phước và kết-quả rất nhiều.

Chị em ơi! đọc chuyện em vừa kể trên đây, chị em nghĩ thế nào? Em tưởng-tượng trong tâm-trí rằng chắc các chị hiệp ý với em mà khen thầm bà *Lewer* là người rất tốt: vâng Chúa, kính chồng, yêu con. Vậy há không đáng làm gương cho chúng ta sao?—*Nguyễn-thị-Thùy-An*.

CÓ TIẾNG, CÓ VANG!

BỒN-BÁO nhận được bức thư dưới đây: «Năm rồi, tôi nhờ THÁNH-KINH Báo giúp đỡ tinh-thần của tôi, làm cho đời sống tôi đi đến cùng Ngôi ơn-phước của Đức Chúa Jêsus. Được phước đó, tôi bèn đứng lên cỗ-động về THÁNH-KINH Báo cho chúng bạn tôi; đến nay có chừng 20 người bạn tôi qua Thánh-Kinh Báo, năm 1932.

Thưa quý-báo, số 20 người này là người ngoại-đạo, có chức-phận và danh-giá lầm. Cầu-xin Chúa dùng dịp-tiện này đánh thức lòng đồng-bào chúng ta, hầu cho được nhiều kết-quả.» —*Nguyễn-văn-Hòa*.

Bồn-báo ước-ao hết thảy anh chị nhận-biết giá-trị của bồn-báo mà hết sức cỗ-động như ông Hòa đây.—T.K.B.

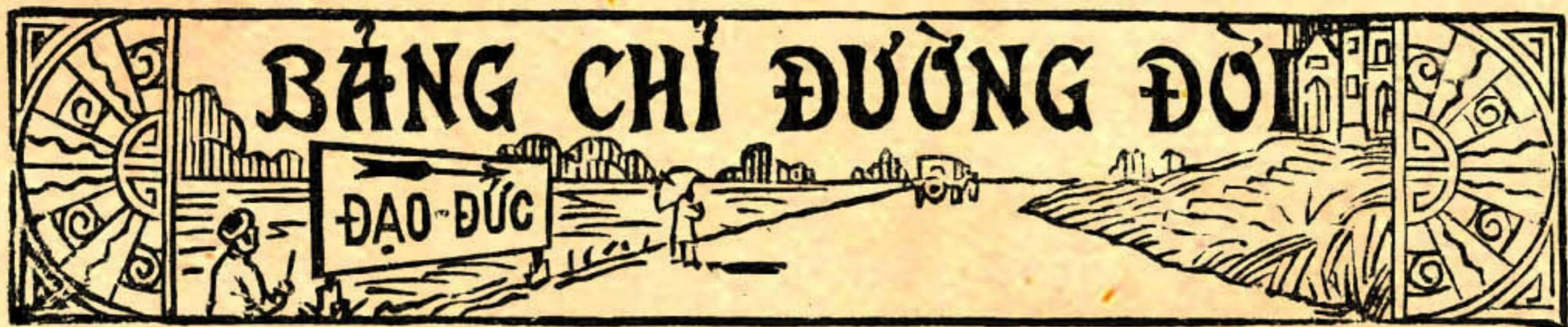
ĐƯỢC ƠN, CÁM ƠN!

NHỜ ơn Chúa, nhờ ơn anh em sốt-sắng cầu-nguyện và cỗ-động, số người mua báo năm nay hơn năm ngoái một phần mười, bồn-báo có lời thành-thực cảm ơn Chúa và anh em chị em hết thảy.

Bồn-báo còn dư ít nhiều tập từ số 1 đến số 9, giá mỗi tập 0\$15. Anh em nào muốn mua, xin gởi cò về trả tiền

trước. Còn 10 tập trọn năm 1931, thì bồn-báo không bán nữa vì phải thu lại để đóng thành bộ.

Bồn-báo đã đặt mấy phần thưởng để tỏ lòng cảm ơn anh em đã dày công cỗ-động giùm. Nhưng hiện nay bồn-báo chưa đủ tài-liệu để định thưởng, nên bất-đắc-dĩ phải hoãn lại ít lâu; xin anh em vui lòng chờ-dợi.—T.K.B.

CAN-ĐẨM

MẤT của, tuy cũng hại, nhưng không hại bằng mất can-đảm; mất bạn, tuy đáng tiếc, nhưng không tiếc bằng mất can-đảm. Vì mất của thì mất ít; mất bạn thì mất nhiều; còn mất can-đảm thì mất hết sạch.

Can-đảm là thể nào?

Tánh-nết trong-sạch, tự biết mình đúng-dắn, vâng-phục ý Chúa, bươn theo mục-đích cao-xa,— ấy là nền-tảng của can-đảm. Trí phán-đoán làm ra can-đảm, vì can-đảm thuộc về trí-khôn, lẽ phải, bồn-phận, và đạo-lý. Can-đảm là dấu-hiệu của bậc thượng-lưu xã-hội biết giữ, biết trọng danh-dự mình: dám nói thật, dẫu phải thiệt-hại; dám thi hành việc công-bình, dẫu bị kẻ ác ghen-ghét; dám chống-trả cơn cảm-dỗ làm đều ác, dẫu bị chê-cười, sỉ-nhục. Ai thiếu can-đảm, nấy không thể tấn-tới trong đường đạo-đức.

Can-đảm cũng như cảm-tình khác, nếu phải lẽ thì đáng khen, nhưng ra ngoài ý-muốn Chúa, vò-cố liều mình, thì trở nên càn-dở, không nên kề là can-đảm thật. Càn-dở xui người làm bậy, phí sức-lực và hao tâm-thần, không biết lợi-dụng làm việc ích-lợi cho xã-hội. Càn-dở là sự quá lẽ của can-đảm, ta nên tẩy đi, như tẩy những nhành cây vô-ích vậy. Chẳng ai cần phải thất-vọng vì tánh yếu-duối, song chỉ cần biết tìm nguồn can-đảm ở đâu mà thôi. Nguyễn độc-giả dấy lòng can-đảm, làm việc công-bình, chơn-thật, nhơn-tù, trở nên hạng người có ích cho xã-hội.

Ảnh-hưởng can-đảm

Những người chịu phục dưới sự tưởng-tượng nhút-nhát đã làm hỏng bao công-cuộc có ích. Đi đón nguy-

hiểm còn hơn chờ nó xông đến. Lúc có gió bão, tàu thủy tuy đã vào gần đến bờ, nhưng người ta còn lái ra ngoài biển khơi để khỏi bị đắm. Những sự mình kề là không làm được khác nào con chó dữ chạy trốn trước mặt kề không sợ nó. Gặp cơn khó-k khăn, chớ nên trốn-tránh, thối-lui, nhưng hãy cố sức làm thêm, tỏ ra bộ mặt can-đảm để đối-phó với những sự đó. Cuối-cùng dầu phải bị thua, nhưng sẽ được đồng-loại khen-ngợi; nếu giựt mình sợ-hãi, sẽ bị người ta coi khinh. Khi đã đặt tay vào việc gì, phải tỏ mình có ý muốn làm trọn. Ai thua trận, nhưng cứ đứng vững, nấy là anh-hùng.

Gương can-đảm trong khoa-học

Mỗi bước tiến-hóa của loài người đều phải nhờ bậc anh-hùng đó,—tức là hạng người dầu bị bắt-bớ ngăn-trở, cũng cứ dắt-dẫn người ta vào cõi thiêng-liêng cao-qui hơn, sáng-tạo những đồ mới-mẻ có ích cho xã-hội, đi trước mở đường những xứ xa-lạ, tìm-kiếm phát-lộ những nơi cồ-tích. Ai dám dạy lẽ thật mới, ý-tưởng lạ, thường bị đồng-loại nói vu, nói xấu, và bắt-bớ.

Socrate bị ép uống thuốc độc vì dám dạy lẽ phải không hiệp ý công-chúng. Lúc bị lén án, ông bảy mươi hai tuổi, trong cơn hấp-hối, vẫn còn chủ-trương cái thuyết linh-hồn chẳng hề chết. Lời cuối-cùng ông nói với bọn nghịch mình: «Nay là giờ chúng ta từ-giã nhau, tôi phải chết, các ông được sống; nhưng chỉ Chúa biết ai tốt hơn.»

Galileo, nhà triết-học, nổi tiếng trong đời này lắm, vì chính ông đã dạy: trái đất quay-chuyển. Nhưng, bởi ý mới-lạ đó, ông bị bắt bỏ tù, dầu đã bảy

mươi tuổi ! Xem lịch-sử mấy nhà học-giả như *Copernicus*, *Kepler*, *Newton*, *Spinoza*, *Descartes*, vân-vân, thì thấy họ cần có can-đảm mới mở đường cho lũ đồng-tán-tới trong cõi văn-minh sáng-láng được.

Gương can-đảm trong tôn-giáo

Trong đạo Chúa, cũng có vô-số người đã tò-lòng rất can-đảm : biết đứng một mình trong thành, trong làng, trong gia-đình để làm chứng cho lẽ thật, dẫu cha mẹ anh em bà-con chê-cười, sỉ-nhục mặc-lòng. Người lính mạnh-bạo đi trận còn dẽ hơn, vì lúc ấy có sức hăng-hái giúp mình, có đồng-bạn-hữu đồng-di, có nhiều tiếng hò-reo thúc-giục, có các quan-tướng đi đầu ; khi thắng trận, lại có đồng-bào đón-rước cách vui-vẻ vinh-hiển. Vậy, sánh với những bậc tử-đạo, khác nhau biết bao !

Ông *Luther*, dẫu không chết vì đạo, nhưng cả đời liều sự sống-mình, chẳng biết khi nào sẽ bị lên án xử-tử. Khi bị kêu đến trình trước mặt vua ở thành *Worms*, thì có bạn đến bảo ông rằng : «Nếu cứ đi, sẽ phải chết đấy.» Ông trả lời : «Dẫu ở đó có ma-quỷ nhiều gấp ba những ngôi trên mái nhà, tôi cũng cứ đi !» Lúc gần tới thành đó, *Luther* bèn trèo lên tháp chuông mà hát : «Đức Chúa Trời là thành kiên-cố ta» (Bài số 128). Khi sắp vào trước hội đồng-xử án, có người lính già nói với ông rằng : «Ông ơi, hãy cẩn-thận, vì ông phải ra trận nguy-hiểm chẳng hề từng-trải bao giờ.» Nhưng *Luther* chỉ đáp : «Tôi đã quyết đứng trên Kinh-thánh và lương-tâm tôi.»

Tờ rất vẻ-vang trong bộ sử-ký thế-gian là lời *Luther* biện-hộ cho mình trước hội đồng *Worms*. Không chịu sửa lại những lời đã dạy, ông có thưa cùng vua rằng : «Nếu Kinh-thánh không chỉ cho tôi biết mình sai-lầm, thì tôi quyết không đổi lại lời nào, vì tôi không dám làm điều gì nghịch cùng lương-tâm. Tôi xin làm chứng đức-tín tôi : Ngoài sự nhờ Chúa giúp ra, tôi không thể làm khác được, vậy xin vua đừng ép.» Về

sau, khi gặp cơn rất nguy-hiểm, *Luther* từng nói rằng : «Giá tôi có năm trăm cái đầu, thà chịu mất cả, còn hơn đổi lại lời chứng đức-tín của tôi.» Đường-như nỗi khó-khăn càng thêm lên, thì lòng can-đảm của ông càng mạnh hơn. Chắc hẳn vì ông mà trí-thức thế-giới hiện-thời được tán-tới và tự-do vậy.

Gương can-đảm trong Kinh-thánh

Kinh-thánh đã treo nhiều gương sáng về sự can-đảm. Xét lịch-sử Mô-i-se, thấy khi dắt dân Y-so-ra-ên ra khỏi xứ Ê-díp-tô, ông cứ đứng vững, vâng theo mạng Chúa, dẫu dân oán-giận lầm-bầm. A-rôn khác với Mô-i-se lầm, vì ông theo ý dân, dẫu biết là nghịch ý Chúa. Theo ý đồng-loại, dẽ như lời nước xuôi ; vâng theo lương-tâm, khó như bơi ngược nước. Cá chết cũng đi xuôi được, cá sống mới bơi ngược nổi. Vậy, ta nên can-đảm như Mô-i-se hay nhút-nhát như A-rôn ?

Lại có ông Đa-ni-ên là người thiếu-niên, làm khách lạ trong nước Ba-by-lôn. Tuy có yết-thị bảo mọi người rằng, ngoài vua ra, chẳng được cầu-xin thần nào khác. Nhưng Đa-ni-ên thờ Đức Chúa Trời, nên không dám vâng mạng-lịnh đó. Ông tò-lòng can-đảm lầm, không chịu đi trốn một nơi, hằng ngày cứ quì gối, hướng mặt về thành Giê-ru-sa-lem, cầu-nguyện ở trước cửa sổ mở ra, khiến ai nấy thấy mình là tín-đồ Chúa.

Can-đảm trong đời thường

Có lẽ độc-giả sẽ nói : «Tôi không thuộc những bậc cao-xa, đời tôi tầm-thường lầm, không có dịp nào mà tò can-đảm.» Ý đó thật sai-lầm, vì trong đời bình-thường, cũng cần phải có can-đảm lầm. Xin coi một chuyện sau nầy : Hai vợ chồng nhà nọ đang mừng sắp đến mùa gặt, sẽ được ngồi hưởng kết-quả việc mình. Chẳng dè một trận mưa bão ầm-ầm kéo đến, phá sạch mùa-màng, khiến cho người chồng ủ-mặt, sa-châu, thất-vọng quá đỗi. May thay ! người vợ can-đảm, bèn yên-ủi chồng rằng : «Hè mình ! sao mà lo-sợ buồn-rầu lầm

mấy? Nay tuy không thể đổi được cảnh-ngộ, song ta cứ cố sức làm-lụng, sang năm chắc sẽ được mùa.» Vì mấy lời đó, người chồng lại dấy lòng hăng-hái, nhờ Chúa bồ súc, bền-dỗ làm việc, gởi hi-vọng vào mùa sang năm.

Vậy biết trong đời người thường, tuy ít khi có dịp làm việc lạ-lùng cao-thượng, nhưng cũng có dịp tỏ lòng can-dảm trong việc nhỏ-mọn. Việc gia đình cũng như việc chiến-trận. Trong buồng riêng chịu buồn-rầu phiền-não, hoặc ở chiến-trường bị thương đau-dớn, nơi nào cũng tỏ được lòng can-dảm. Hăng-hái chồng nỗi khốn-khó, mạnh-bạo chịu sự rủi-ro, khiêm-nhường gánh sự túng-ngặt, thế thì không cứ ở địa-vị nào, can-dảm cũng bồ súc cho mình trong con thử-thách.

Can-dảm trong cách eur-xứ

Ở đời, nhiều khi phải có can-dảm để đối-phó với bạn đến dỗ ta đi chơi-bời, uống rượu, hút thuốc lá, ghiền á-phiện; vì biết chỉ làm hại thân-thể, sanh ra tật nợ bệnh kia. Kìa, bao người thiếu can-dảm, không dám quả-quyết mà từ-chối.

Lại có phen, nếu chỉ bằng lòng nói đổi một chút, thì được thoát nỗi khó-khăn. Nhưng đã can-dảm, thì luôn phải nói thật, dầu chịu khổ-sở mặc-lòng. Lại nếu buôn-bán giả-dối, tưởng giấu được kín để kiêm nhiều lời, nhưng lương-tâm mình biết thật không công-bình. Thế thì, cần phải can-dảm để thắng những sự đó.

Nếu không can-dảm làm việc, thì chẳng được hưởng cái gì là có giá-trị thật. Loài người tấn-tới, là chỉ vì cố súc quyết chiến-thắng sự khó-khăn, mới được hưởng kết-quả thật lạ-lùng mà mình không ngờ. Cố mong đều chi, tức là giúp súc ta làm thành đều đó. Trái lại, ai nhút-nhát, lưỡng-lự, nấy không thắng được, vì đã tin việc mình muốn làm là vượt quá súc.

Can-dảm khác với mạnh-bạo

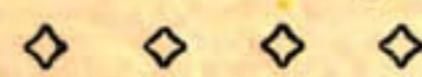
Plutarque có nói: «Can-dảm không phải là chẳng chút sợ-hãi, liều mạng

cách vô-lý đâu ; nhưng là tỏ lòng vững-bền trong việc công-bình.» Một chiến-sĩ trú-danh kia có đáp người khen mình rằng: «Nếu biết tôi đã sợ-hãi bao nhiêu,ắt sẽ khen tôi hơn lên bấy nhiêu.» Trong cuộc chiến-tranh đời nay, chẳng phải là hi-sinh vu-vơ để tỏ mình là can-dảm cao-thượng ; nhưng phải biết nhờ Chúa và lương-tâm mà xét mọi sự, nhìn hoàn-cảnh xung-quanh, rồi mới quyết-định đúng vững.

Người can-dảm, không phải là lòn vóc khỏe súc đâu, có lẽ là người gầy-yếu hoặc là con gái đòn-bà ; nhưng khi gặp việc cần phải phán-đấu, thì bấy giờ họ mới tỏ lòng can-dảm. Can-dảm thuộc về tinh-thần, tâm-huyết, chớ chẳng thuộc về xác-thịt. Sau lúc dự tiệc, và chính lúc tuốt gươm chém người lính ở vườn Ghết-sê-ma-nê, Phi-e-ro mạnh-bạo là dường nào ! Đến lúc Đấng Christ bị treo trên cây thập-tụ, Ngài nhìn xuống, chỉ thấy người thiểu-niên và một bà êm-ái,—tức là Giăng và Ma-ri,—chớ chẳng thấy những người đánh cá mạnh-bạo đâu cả.

Cần phải tìm nguồn can-dảm

Hồi độc-giả ! có muốn được tánh can-dảm ấy không ? Hãy tìm đến Chúa Jèsus, là Nguồn can-dảm, vì Ngài đã đánh thắng ma-quỉ, ban Đức Thánh-Linh, khiến người tin Ngài được tái-sanh, được lòng mới, được đổi tánh nhút-nhát yếu-đuối ra can-dảm quả-quyết. Kìa, trước ngày lễ Ngũ-tuần, kẻ chối-bỏ Chúa, người không nhận Ngài, các sứ-đồ nhút-nhát dường bao ! Nhưng khi đã được đầy Đức Thánh-Linh, thì họ trầm-trồ yêu Chúa, dạn-dĩ giảng đạo, cứu được vô-số linh-hồn, can-dảm thay ! Nguyên độc-giả hết lòng tin-cậy Chúa, nhờ Ngài bồ súc thiêng-liêng, ngõ hầu trở nên hạng người can-dảm, đi vững trên đường Chúa định, là đường dẫn mình đến nơi vui-vẻ vinh-hiển đời đời.—Bà C. soạn.

Không được đặc-án ra trận, song bền lòng cầu-nghệ ở phòng riêng, thì cũng sẽ được hưởng cái kết-quả chiến-thắng.—S.L.

NÓI ĐƯỢC, LÀM KHÔNG!

(Hội-đồng loài Chuột)

NHÀ kia có một con Mèo bắt Chuột rất hay, hễ Chuột nào không khôn-ngoan lanh-lẹ, thì bị vào bụng Mèo cả. Song cũng còn mấy Chuột khôn lanh ẩn-cứ trên mái nhà, nên Mèo kia không bắt được. Mà bọn Chuột dẫu khôn lanh đến đâu, cũng không khỏi đêm ngày lo-sợ, sợ không biết ngày nào tánh-mạng mình phải vào tay Mèo độc-ác.

Trong lũ Chuột có một con già, hình cao, vóc lớn, can-đảm hùng-dũng, lại có tài khẩu-biện hơn mấy Chuột khác, bèn ra công cỗ-đồng nhóm một hội-đồng, để ai có mưu tài chước lậy làm hại được Mèo, thì đem tuyên-bố cho hội-đồng xét-định.

Đến ngày khai hội, có lăm đại-biểu đến dự. Chuột già được chúng cử làm chủ-tọa. Lại bàu Chuột khác làm thơ-ký để làm biên-bản. Lúc bấy giờ Chuột già chống ba-ton, bước lên tòa nghị-luận; còn các đại-biểu ở dưới.

Chủ-tọa nói: «Bấy lâu nay, Mèo làm cho chủng-tộc ta gần tuyệt-diệt; bây giờ ta phải làm cách nào để thoát khỏi cái nạn ấy? Vậy, kỳ hội-đồng này ai có mưu hay kế giỏi thì xin bày ra.»

Một đại-biểu đứng dậy nói: «Xin phép chủ-tọa, tôi có một kế rất hay, xin cho tôi nói.»—«Cứ nói.»—«Chúng ta muốn trừ nạn Mèo, thì chẳng có kế nào bằng kế hi-sinh.»—«Hi-sinh là làm sao?»—«Hi-sinh nghĩa là trong chúng ta phải có một người chịu bỏ mạng.»—«Bỏ mạng thế nào?»—«Phải ăn thuốc độc, rồi chạy đến trước mặt Mèo; Mèo ăn ta, ăn nhầm thuốc độc

mà chết. Mèo chết, chúng ta thoát nạn. Đó là kế hi-sinh.»

Cả hội-đồng đều vỗ tay mà rồng: «Kế đó hay lắm, chúng tôi biểu-đồng-tinh, cứ thi-hành đi!»

Chuột già, chủ-tọa, nói: «Kế này hay lắm, không còn kế nào hơn nữa. Song xin hỏi ông (đại-biểu Chuột), ông có bằng lòng làm theo kế ông đã cống-hiến đó không? Ông có bằng lòng hi-sinh vì đồng-bào mình không?»—Đáp: «Về phần tôi, tôi đã hiến kế thì đủ bồn-phận rồi, (?) xin nhường việc đó cho kẻ khác.»

Chủ-tọa liền hỏi: «Còn ai dám vì đồng-bào mà làm theo kế hi-sinh ấy không?»

Ai nấy đều ngó mặt nhau, không nói một lời, im-lặng như tờ giấy trai. Hồi lâu, cả hội-đồng đứng dậy nói rồng: «Chúng tôi xin nhờ ông chủ-tọa (Chuột già) ra ơn cứu-giúp.»

Chủ-tọa đáp: «Không được! việc này không phải chức-vụ của tôi, (?) và tôi bây giờ tuổi cao tác lớn, để sống ít lâu nữa, rồi qua đời cho yên thân, tôi xin nhường cho những quý ông trẻ tuổi.»

Sau đó, các đại-biểu lần-lượt bước ra khỏi nghị-trường. Chuột già kia buồn lòng, rồi xuống ghế. Hội-đồng giải-tán!

Ôi! Nói được, làm không, câu «năng thuyết, bất năng hành» là thế đó. Đức Chúa Jêsus-Christ có phán rằng: «Hãy làm và giữ theo mọi điều họ đã bảo các ngươi; nhưng đừng bắt-chước việc làm của họ, vì họ nói mà không làm» (Ma-thi-ơ 23:3).—Tinh-kim.

Giải đáp - nghị đề

TÔI-TÓ ĐAU-THƯƠNG CỦA CHÚA LÀ AI? (Ê-sai 53:)

Đoạn này được người ta gọi là sách Tin-lành thứ năm, dường như đã chép ở dưới bóng thập-tự của Gô-gô-tha, và được soi sáng bởi sự Chúa sống lại.

Trước khi Đáng Christ giáng-thế, đoạn này thật khó hiểu lắm. Nhưng, bởi các sự đau-thương, sự chết, sự sống lại và sự lên trời của Chúa, là Đáng luôn làm Con người và Con Đức Chúa Trời, nên mới tỏ ra rằng cả đoạn này là lời tiên-trí về Đáng ấy.

Tại sao ngày nay người Giu-đa không chịu đọc đoạn này trong các nhà-hội của họ? Có phải vì có nhắc lại quá nhiều về Đáng mà họ đã khinh-dễ và lìa-bỏ. Đoạn này hơn các khúc Kinh-thánh khác, chắc đã dắt-đem nhiều người Giu-đa trở lại Đáng Christ.

Các giáo-sư dân Giu-đa dạy đoạn này chỉ về dân-tộc mình. Vì cái đầu đề «Tôi-tớ Chúa» kia có chỗ cũng chỉ về dân đó (Ê-sai 41: 8; 43: 1). Có phải họ đã chịu đau-thương và khảo-kẹp bởi tay các dân-tộc khác không? Các giáo-sư đó quên rằng dân họ làm tôi-tớ Chúa bị đóng dấu không thành-tín (Ê-sai 42: 18, 20). Các tôn-chỉ mà dân Y-so-ra-ên không thể noi-theo, đã được nêu trọn bởi Đáng dân đó. Thế là Chúa đã làm thành việc cứu-chuộc cho dân Giu-đa (Ê-sai 49: 1, 6). Ê-sai 53: 8 tỏ rõ rằng dân Y-so-ra-ên và Tôi-tớ bị đau-thương vì họ không phải là một.

Vả, Đáng mà tiên-trí đoạn này nói đến là vô-tội, nhưng chịu đau-thương vì người khác. Chính Ngài «chẳng hề làm điều hung-dữ và chẳng có sự đối-trá trong miệng,» song «Đức Giê-hô-va đã làm cho tội-lỗi của hết thảy chúng ta đều chất trên Người. Người bị hiếp-

đáp, nhưng khi chịu sự khổn-khổ chẳng hề mở miệng.»

Trái lại, Giu-đa không phải là dân vô-tội mà chịu đau-đớn thay người khác, vì Ê-sai nói về họ rằng: «Nước mắc tội, dân mang lối nặng-nề, v. v.» (Ê-sai 1: 2-9), «Gian-ác dân đó làm xa cách mình với Chúa mình» (Ê-sai 59: 1-15). Đau-đớn họ phải chịu là bởi tội-lỗi họ đã làm (Ê-sai 42: 23, 25), chứ chẳng phải họ khứng chịu đau-đớn đâu, vì lúc bị dày, họ hết sức phản-đối, và cả bộ lịch-sử dân đó tỏ ra khi có quyền-thể, thì luôn chống-trả cách cay-đắng. Giu-đa chẳng hề tỏ mình là một dân hiền-lành, xem như ngày nay, trong khi nhóm-hop, họ thường hay xin báo-thù. Kết-cuộc dân đó chẳng phải tiêu-diệt đâu, vì họ càng ngày càng hoạt-động hơn, và tiên-trí tỏ ra họ không bị phá-diệt.

Vậy, chắc tiên-trí đoạn này chỉ về một Đáng làm đầu trong cả lịch-sử loài người, ấy là Đức Chúa Jêsus-Christ, Đáng «đã gánh tội-lỗi chúng ta trong thân-thể Ngài trên cây gỗ» (Phi-e-ro 2: 24).—Keith L. Brooks.

PHÉP BÁP-TÊM RỬA SẠCH TỘI KHÔNG?

THÉO Sú-đồ 22: 16, thì phép báp-têm có quan-hệ đến sự làm sạch tội chẳng?— Chắc có, bằng chẳng, sao trong câu này việc nọ liền-nối việc kia? Song, nếu hỏi: Nước phép báp-têm rửa sạch tội không? thì xin đáp: Chắc không. Hai việc ấy liên-lạc với nhau cũng như bóng liên-lạc với hình thực. Nhận mình xuống nước là hình-bóng về mình cùng chôn với Chúa và được sạch tội. Tội-lỗi của Phao-lô và của mọi tín-đồ thật được rửa sạch khi trong lòng tin Chúa để được xưng công-bình.

NAM-KỲ

Tây-ninh.— Trước đây nước lụt ngập chợ Tây-ninh và ngập cả nhà giảng. Nước ngập lâu ngày, nên đất sạn mềm và lòng người cũng mềm. Bởi vậy, hơn một tháng nay có 16 người ăn-năn tội. Cám ơn Chúa.—*Dương-chân-Thế.*

Cai-lậy.— Trong tháng Novembre 1931 có 109 linh-hồn đến cùng Chúa. Bỗn-hội mời các ông mục-sư Irwin, Jackson, Bùi-tự-Do, Ông-văn-Trung, Quoc-foc-Wo và Vi-út-Lương đến giảng phán-hưng 5 đêm, 5 ngày. Có chừng 400 người tới nghe. Kết-quả có 16 người tin Chúa. Ba ông Trần-chánh-Bỗn, Bùi-văn-Út và Phan-văn-Kế chịu hết tiền chi-phí, là 42\$50. Mỗi Chúa-nhụt thường có chừng 100 giáo-hữu nhóm-hop thờ-phượng Chúa. Công-việc Ngài có vẻ tǎn-tới lắm, nên ma-quỷ tự-nhiên kiêm cách ngăn-trở. Xin anh em cầu-nguyễn Chúa tỏ ra cho các quan cai-trị biết rõ mục-dịch của đạo Tin-lành, ngõ hầu công-việc Ngài ở đây được tự-do tiến-hành; như vậy, chắc sẽ thêm nhiều người trở lại Chúa.—*Trần-văn-Chuông.*

Ô-môn.— Năm kia chúng tôi đã bắt đầu xây nhà giảng bằng gạch, chẳng may gặp nạn mất mùa, nên chỉ đủ tiền xây nền và dựng cửa. Năm ngoái mùa-màng lại bị sâu ăn, nên vẫn phải đình việc. Xin anh em chị em cầu-nguyễn Chúa giúp chúng tôi năm nay được như ý-nguyễn!—*Phan-văn-Hiệu.*

Long-xuyên.— Ở đây có ông Nguyễn-văn-Hòa nghỉ việc ngày Chúa-nhụt đã bốn năm nay. Em ruột ông ấy là thầy Nguyễn-ngọc-Chiếu, học-sanh trường Kinh-thánh Tourane, đang mắc chứng thở huyết nguy-hiểm. Xin chư độc-giả cầu-nguyễn cho thầy được lành-mạnh để dự-bị đi hầu việc Ngài.

Ninh-thuận.— Trong dịp lễ Noël mới đây, Chúa tỉnh-thức một nữ tín-đồ đã sang vào vòng thờ-lạy hình-tượng mây năm nay; nhờ ân-diển Chúa, bà tới nhà giảng khóc-lóc đắng-cay, xưng hết tội-lỗi, quyết định quay đến Jêsus. Bà nói rằng: «Tôi

tiên mà tôi thờ-lạy chẳng chút giúp đỡ tôi, chỉ Đức Chúa Trời có thể giúp đỡ tôi.»

Một bà khác là Nguyễn-thi-Quyền nghèo-khó đến nỗi không có gạo ăn. Bà qui gối tại nhà giảng mà thành-tâm khẩn-nguyễn Chúa, thi trong giây-lát người con riêng của chồng bà đem biếu bà 1\$00. Xin anh chị cầu-nguyễn Chúa ban đủ sự cần-dùng cho các tín-đồ ở đây, vì nhiều người túng-thiếu.—*Phạm-hữu-Trực.*

Kế-an, Rạch-vẹp.— Hơn một năm nay, hai chi-hội này được đượm-nhuần on-phước Chúa. Tín-đồ tǎn-tới trong đời thiêng-liêng, lắm người sốt-sắng lo công-việc Chúa, chẳng tiếc của quản công. Nhiều tội-nhơn đã qui trước Đấng Christ, xin Ngài tha-thứ. Chúa cũng làm nhiều phép lạ: một em chừng tám tuổi, đau gần chết, ông thân nó nhò-cậy thầy pháp và đạo Cao-đài, song vô-hiệu; vừa khi ông cùng cả gia-quyến trở lại đạo, em liền được Chúa chữa cho lành-mạnh. Có người được Chúa giải-thoát khỏi chứng ghiền á-phiện; có kẻ ho lao nặng, đến khi quyết định theo gót Chúa Jêsus, bèn được chữa mười phần hết tám. Ngợi-khen quyền-phép Đấng Toàn-năng!—*Huỳnh-văn-Huấn.*

TRUNG-KỲ

Tam-kỳ.— Hiện nay có nhiều chứng-bịnh gồm-ghê xuất-hiện, như tê-bại, điên-cuồng, phong-cùi; nhưng nguy-hiểm nhứt là chứng dịch-tả, vì bệnh-nhơn mau chết lắm. Một nữ tín-đồ, là bà Lộc, mắc chứng này, được Chúa nghe lời cầu-nguyễn mà giữ-gìn khỏi chết, song chưa lành hẳn. Nhưng khi bà xưng tội lầm-bầm với Chúa, thì Chúa giơ tay quyền-năng mà cất hết bệnh cho bà. Coi đó, đủ biết kẻ lưu-lạc trong đồng vắng đáng lo-sợ dường bão!

Ông Phạm-Dung đọc bài «Tín-đồ nén hút thuốc không?» của Thánh-Kinh Báo, bèn được Chúa cảm động, đến nỗi nay ông nhờ ơn Ngài mà chưa được hút thuốc.—*Đoàn-văn-Khánh.*

Phan-thiết.—Hội-thánh này mới thành lập hai năm nay, có lăm người tin Chúa, song phần nhiều tản-lạc đi nơi khác làm ăn. Hiện nay chỉ có 34 người chịu phép baptêm. Chúng tôi đã lo được nửa phần tự-trị và tiền-tập-chi trong hội. Chúng tôi cũng sắm được một cái đồng-hồ treo, một cái trống, một cái tủ và bốn cái ghế dài, xây hồ làm phép baptêm và mở rộng nhà giảng. Tin-đò tuy thất-nghiệp, song nhiều người hết lòng lo công-việc Ngài. Ngợi-khen danh Ngài!—*Nguyễn-Tấn*.

Hà-tĩnh.—Bồn-hội mở cuộc bốc-đạo từ 9 đến 11 Décembre 1931, và mời các ông Stebbins, Nguyễn-hữu-Đinh, Hoàng-trọng-Thùa, Bùi-trung-Qui tới-giảng. Kết quả có 16 người tin Chúa. Luôn dịp ông Thùa cũng làm phép baptêm cho 6 người. Cám ơn Chúa! *Hoàng-trọng-Nhứt*.

Thanh-hóa.—Bồn-hội có mấy tín-đò vui lòng chịu khổ vì danh Chúa. Ông Ký Trì, là con cụ từ coi đền thờ Trần-hưng-Đạo đại-vương, nay ông tin Chúa, nên mất mối lợi kia, cả nhà hóa ra túng-thiếu. Vợ bắt ông bỏ đạo, bằng không, phải chia con-cái cho bà đi ở riêng. Nhưng ông vẫn bền lòng theo Chúa.

Ông Liên hứa cưới một cô thiếu-nữ, sêu tết hơn năm năm rồi, tốn-kém cũng nhiều. Nay ông tin Chúa. Nhà gái bảo: nếu ông bỏ đạo, thì mời gả con cho. Nhưng ông mạnh-bạo đáp rằng: «Nếu tôi vì vợ mà bỏ đạo Chúa,ắt không đáng gọi là người.» Ông thà mất vợ còn hơn mất linh-hồn.

Thầy Quyến ở chốn thôn-quê, may gặp Cứu-Chúa, bèn tin theo Ngài. Mấy tháng trước, thầy bị bà nội và cha mẹ cấm đọc Kinh-thánh, lại không cho ra tinh, e đến nghe giảng chẳng. Song thầy được Chúa ban ơn, vẫn lén đi thờ-phượng Ngài; còn ở nhà thì giấu Kinh-thánh dưới áo, ra xó vườn ngồi đọc và cầu-nguyện. Làng xóm chè-cười thầy; bà nội và cha mẹ đánh đập, chửi mắng thầy và đốt cả quần-áo. Cực chẳng đã thầy phải bỏ nhà trốn đi, e đức-tin rúng-động.

Bồn-hội cũng có mấy người khác sốt-sắng về đạo Chúa, đang bị họ-hàng làng-xóm bắt-bỏ, khinh-bỉ. Xin cầu-nguyện cho các anh em đứng vững trong lò lửa thử-thách để làm sáng danh Chúa.—*Dương-lự-Ấp*.

Vinh.—Công-việc Chúa ở đây có vẻ tǎn-bộ. Ông Nguyễn-đình-Toàn, 80 tuổi, đau bệnh thiên-thời gần chết, và cô Nguyễn-thị-Lợi đau thập tử nhứt sanh, đều nhờ lời cầu-nguyện mà được lành-mạnh như thường.

Về việc chưng-dọn nhà giảng, thì bà Bang-Thưởng dâng đôi ghế trường-kỷ, bà Nguyễn-thị-Chắt dâng một đồng-hồ, và thầy Nguyễn-đức-Độ dâng bốn chậu cảnh. Bà thân thầy Nguyễn-đức-Độ và gia-quyển thầy Trần-văn-Chấn sốt-sắng dâng tiền. Ngợi-khen ân-điển Chúa Jésus!—*Nguyễn-hữu-Đinh*.

BẮC-KỲ

Ninh-giang.—Chúa-nhật 10 Janvier, hồi 1 giờ 15, ông mục-sư H. Curwen Smith giảng, rồi làm phép baptêm cho 2 người ở làng Lực-đáp. Xin cầu-nguyện cho Hội-thánh này có nhiều người thật được tái-sanh trước khi chịu phép baptêm trong mùa nắng tới đây.—*Vũ-đan-Chinh*.

Hà-nội.—Làng Gia-thượng có ông Lê-văn-Khanh nghe đạo nhầm năm 1929, qua năm 1930 thi tin Chúa. Vợ ưa đồng-bóng, nên hết sức ngăn-trở, không cho chúng tôi vào nhà thăm-viếng. Cám ơn Chúa, nay bà thôi ngăn-trở ông và hứa trở lại đạo.

Tối thứ tư nọ, bồn-hội nhóm-hop cầu-nguyện. Theo lời tôi xin, nhiều người đứng dậy làm chứng về ơn-phước Chúa ban cho mình và gia-quyển mình. Trong số đó có ông Nguyễn-viết-Qúi trước kia chơi-bời cờ-bạc, mắt nỗi mụt lớn. Vợ ông đau xanh-xao vàng-vọt. Nay cả gia-quyển ông hối-cải, hết lòng thờ-phượng Chúa. Ông lia xa tội-lỗi, con mắt cũng lành; bà cũng hết bệnh. Cũng có cụ Lê-văn-Cúc hơn 60 tuổi, mắt đã lờ, phải nương-cậy vợ con. Nay cụ tin Chúa, thì vợ con chán-bỏ; song Đấng Christ chẳng chán-bỏ cụ: Ngài cho mắt thầy rõ để kiếm ăn. Bởi đó, cụ nói được rằng: «Tôi chẳng sợ gì. Vợ con bỏ tôi, nhưng Chúa thương tôi thì đủ rồi.» Ngợi-khen danh Chúa.—*Lê-văn-Thái*.

Sơn-tây, Bắc-ninh.—Chúng tôi mời ông Nguyễn-xuân-Diệm giảng đặc-biệt tại Sơn-tây từ 17 đến 22 Janvier, và tại Bắc-ninh từ 24 đến 29. Xin cầu-nguyện Chúa kêu-gọi nhiều người trở lại cùng Ngài.—*Lê-khắc-Hoà, Lê-Châu*. (Coi tiếp trang 64)

Khảo - Cổ - Học với Kinh - Thánh

III.—CÁI MAI ĐANG ĐÀO Ở XỨ PHA-LÊ-TIN

KHI *Marc-Antoine* ngày xưa biếu thành Giê-ri-cô cho nữ-vương xứ È-díp-tô, là *Cléopâtre*, thì thành ấy nổi tiếng vì có nhiều vườn cây tô-hạp (balsam) ¹.

Nhưng nay vật đổi sao dời, khách du không thấy cái quang-cảnh rực-rỡ đó nữa. Thành Giê-ri-cô hiện-thời chỉ cách độ một ki-lô-mét thì đến chỗ Đức Chúa Jêsus đã cho người mù, là Ba-ti-mè, được sáng mắt (*Mác 10*), và Xa-chê đã trèo lên cây sung, rồi «vội-vàng xuống và mừng rước Ngài» (*Lu-ca 19*).

Những người nghiên-cứu Kinh-thánh chắc vui biết rằng mỗi thành đời sau mà Kinh-thánh đặt tên là Giê-ri-cô đều bị người ta khai-quật và phát-lộ cả. Tấn-sĩ *Sellin*, là người hiện đang phát-lộ những sự kín-nhiệm về thành Sichem cõi, đã làm trọn việc quan-trọng ấy. Khi Giô-suê và các chiến-sĩ Y-sor-a-en đi vòng quanh thành Giê-ri-cô, thì vách thành sập xuống, và trừ các vật mà A-can cắp-nắp ra, cả thành đều bị hủy-diệt. Sau A-can, vì tội mình, bị ném đá chết (*Giô-suê 6: - 7 :*). Khi tấn-sĩ *Sellin* phát-lộ thành Giê-ri-cô thuộc đời Giô-suê, thấy thành ấy thật bị đốt cả ; theo ý-kien nhà trú-danh ấy, thì Kinh-thánh chép chuyện xảy ra đó thật đúng lắm. Các vật chất đống nơi thành cõi đó làm chứng rằng chưa có thành mới xây trên các đống xiêu-dồ cũ cho đến thế-kỷ thứ chín trước Đức Chúa Jêsus. Đó lại làm chứng

sử-ký Kinh-thánh đúng lắm, vì trong đời A-háp, là vua tội-ác, Hi-ên đã xây lại thành Giê-ri-cô. Xây thành như vậy, là Hi-ên tự chuốc vào mình lấy sự rủa-sả mà mấy thế-kỷ trước Chúa đã nhờ Giô-suê thề rằng : «Phàm ai chồi lên xây lại thành Giê-ri-cô này sẽ bị rủa-sả trước mặt Đức Giê-hô-va ! Đặt nền nó lại, tất con trưởng-nam mình phải chết ; dựng cửa nó lại, tất con út mình phải chết» (*Giô-suê 6: 26*). Rồi có chép rằng : «Trong đời A-háp, Hi-ên ở Bê-tên, xây lại thành Giê-ri-cô. Khi người lập cái nền thì mất A-bi-ram, con trưởng-nam mình, lúc dựng các cửa thì mất Sê-gáp, con út mình, theo nhữ lời của Đức Giê-hô-va đã cậy Giô-suê, con trai của Nun, mà phán ra» (*I Các Vua 16: 34*).

Thành Giê-ri-cô thuộc đời dân Rô-ma, chính là thành mà Đức Chúa Jêsus ăn bữa trong nhà Xa-chê, đã bị hủy-phá trong năm 70 sau Chúa giáng-sanh. Đó là năm mà thành Giê-ru-salem bị đại-nạn hủy-phá theo lời tiên-tri của Đức Chúa Jêsus vậy. Trong ngày người mù được sáng mắt, và người thâu-thuế nhận Đấng Christ làm Chúa, chắc có nhiều người giàu-sang trong thành không chịu tin Ngài ; vậy ta tự hỏi : khi gặp nạn lớn đó, số-phận họ đã ra sao ? Đang khi nhà họ bị phá và họ phải đi trốn hoặc bị binh *Vespasian* giết chết, có lẽ họ tiếc rằng trước không nhơn dịp mà theo Đấng đến từ Ga-li-lê.

Trường cao-đẳng *Harvard* chịu trách-nghiệm về việc khai-quật Sa-ma-ri, là kinh-đô nước phương bắc xứ Pha-lê-tin, bị vua Sy-ri xâm-chiếm năm 722 trước Chúa giáng-thế. Vua ấy đã đưa

(1) Xưa người ta qui cây balsam đó lắm. (Trong Kinh-thánh dịch là nhũ-hương. Coi Sáng 37: 25; 43: 11; Giê 8: 22; È-xê 27: 17). Vì hoa và nhụa nó dùng để cất nước bông, làm dầu xoa vết thương và thuốc chữa bệnh.

dân xứ khác thế dân Y-sơ-ra-ên mà ở các thành Sa-ma-ri (II Các Vua 17: 24). Mi-chê, tiên-tri đồng-thời với Ê-sai, đã nói tiên-tri lạ-lùng về thành-phố lớn này: «Vậy nên ta sẽ khiến Sa-ma-ri như một đống đồ-nát ngoài đồng, như chỗ trồng nho; và sẽ làm cho những đá của nó lăn xuống trũng, và những nền ra trần-trụi» (Mi-chê 1: 6). Mỗi lời tiên-tri kỳ-dị đó đã được ứng-nghiệm, và nay dân xứ ấy kể Sa-ma-ri là chỗ rất có ích cho khách du-lịch nhằm đường hướng bắc đi từ Giê-rusa-lem đến Ga-li-lê. Những nơi thành-phố đẹp-de và lâu-dài rực-rỡ ngày xưa, hiện nay chỉ thấy vườn cây ô-li-ve và ruộng lúa xen với đống đồ-nát mà thôi.

Những người đại-biểu trường *Harvard* cũng đã phát-lộ được nền lâu-dài của Ôm-ri, là vua xưa chọn Sa-ma-ri làm kinh-đô nước Y-sơ-ra-ên, và nền lâu-dài của con vua, là A-háp, «làm đều ác trước mặt Đức Giê-hô-va» (I Các Vua 16: 30). Trên hòn đá Mô-áp có khắc tên Ôm-ri, hiện đề ở nhà bảo-tàng *Louvre*, ở bên Pháp, nên biết đúng Ôm-ri thuộc chính đời mà sử-ký Kinh-thánh đã biên vậy. Trên chót đồi ở thành Sa-ma-ri cõi có đống đồ-nát của đền-thờ mà Hê-rốt lớn đã xây. Đền-thờ ấy Kinh-thánh dẫu không nói đến, nhưng nó có quan-hệ khiến ta nhớ rằng, ngoài quyền-thể Đấng Christ, quyền-thể mọi nước sẽ qua đi.

Chính năm xảy cuộc Âu-chiến, có hai người trứ-danh, là *Colonel Lawrence* và ông *Leonard Woolley*, đã tới doi đất Si-na-i và thám đồng-vắng Sin, là nơi dân Y-sơ-ra-ên lưu-lạc bốn mươi năm, theo như Kinh-thánh đã chép (Xuất 16). Ông *Woolley* đã diễn-thuyết ở châu Mỹ về các việc mà ông vừa mới phát-lộ ở U-rơ, thuộc xứ Canh-de. (Sáng 11: 28). Hai ông ấy đã chăm nghiên-cứu suốt cả đồng-vắng xung-quanh Ca-de-Ba-nê-a (Phục 1: 19), là nơi dân Y-sơ-ra-ên đóng trại, là nơi Môi-se đập hòn đá (Xuất 17: 6), là nơi Mi-ri-am qua đời (Dân 20: 1), là nơi

Ca-lép và Giò-suè đi thám và trình-bày lời tốt về xứ Ca-na-an, dẫu mười người nhút-nhát khác tỏ lòng sợ-hãi những kẻ hình-vóc cao-lớn trong xứ (Dân 13: 32; 14:).

Hai nhà thám-hiểm ấy đã tìm thấy mấy quãng «đường đi về Su-rơ» (Sáng 16: 7), là đường A-ga đã đi trong khi bị đuổi khỏi trại bà Sa-rai ở Bê-e-Sê-ba (Sáng 21: 31), rồi trốn về phương nam. Đó là một đường cõi nhứt thế-giới mà Kinh-thánh nói đến mấy lần. Chính tháng trước khi tác-giả lia xứ Pha-lê-tin về Mỹ, ông đã nhầm đường hướng nam đi từ Bê-e-Sê-ba, qua đồng-vắng Si-na-i, mà ra kênh Suez gần Ma-ra, là chỗ có nước đắng, nhờ Môi-se liệng gỗ xuống nước, thì nước hóa ngọt (Xuất 15: 24). Khi thấy những chỗ trong Si-na-i mà các nhà khảo-cõi đã tìm được trong đồng-vắng mông-minh và đáng khiếp đó, thì sách Xuất Ê-díp-tô Ký chép chuyện dân Y-sơ-ra-ên đi đường, thật thêm rõ-ràng lắm. Bởi vậy, tác-giả nhận-biết rằng trong chỗ khô-khan đó, giữ được dân Y-sơ-ra-ên sống nổi bốn mươi ngày cũng còn khó thay, huống chi đắng-đắng bốn mươi năm trường? Vậy ngoài Đức Chúa Trời toàn-năng ra, ai hay làm được?

Trong xứ Pha-lê-tin, trên bờ phía bắc biển Ga-li-lê, gần chỗ mà dân Aráp, hiện gọi là *Tell Hum*, có đống đồ-nát của thành Ca-bê-na-um cõi. Khi Đấng Christ tự Na-xa-rét đến ở thành Ca-bê-na-um độ hai năm, thì thành đó nằm theo bờ biển dài ngót hai ki-lô-mét, và đứng trên chon đồi ngót một cây số. Phong-cảnh ở đây đẹp-de rực-rỡ lắm! Cái thanh-vượng mà Đức Chúa Jêsus đồng với các môn-đồ đã «vào nhà hội, ở đó có một người nam teo bàn tay» (Mác 3: 1), nay đã tồi-tàn tiêu-tụy! Có nhiều chứng-cớ tỏ đống đồ-nát của một nhà-hội cõi đã bị khai-quật ở đó thật chính là nhà hội mà Đức Chúa Jêsus đã vào nhiều lần, để «khiến kẻ điếc nghe, kẻ câm nói vậy.» (Mác 7: 37). Tại đó Ngài lại chữa

«người nam teo bàn tay,» đang khi người Pha-ri-si sầm mặt chê-cười và rình-rập Ngài. Việc khảo-cỗ đối với chúng ta thật là qui lăm, vì biết rõ thêm tình-hình các phép-lạ của Chúa. Nghiên-cứu Kinh-thánh ở chính chỗ đã xảy những chuyện có chép trong đó, và bước lên bậc thềm trước nhà-hội cỗ mà chính chọn Chúa đã trèo, lòng thật cảm-động lăm!

Dân Giu-đa (*Juifs*) cũng dự việc khai-quật ở xứ Pha-lê-tin, và vui lòng tìm mây vật có quan-hệ với thời-đại cỗ. Họ đã phát-lộ Ha-mát (*Giô-suê 13:5*), là một trong các thành kiên-cố mà Giô-suê đã chiếm lấy. Nơi thành cỗ đó ở phía nam Ti-bê-ri-át bên biển Ga-li-lê. Việc khai-quật đó thuộc dưới quyền coi-quản của Tán-sĩ *Nathan Slousch* được cử bởi Hội Thám-hiểm xứ Pha-lê-tin của dân Giu-đa. Đời xưa người ta

đặt tên thành là Ha-mát, vì ở đó có mây suối nước nóng mà nay người bồn-xứ ở xa thường vẫn đến tắm. Khi khai-quật được một nhà-hội guy-nga tinh-xảo, thì tán-sĩ *Slousch* vui-mừng lăm. Nhà-hội đó xây cột-trụ theo lối Cò-rinh-tô, và có một tấm đá cẩm-thạch, trên khắc chơn đèn bảy nhánh. Họ nói quyết rằng đó là nhà-hội Ha-mát trứ-danh có chép trong sử-ký Giu-đa vậy. Đang khi Đấng Christ đi giảng đạo ở xứ Ga-li-lê, chắc Ngài đã đến thăm nhà-hội ấy, và các hòn đá trong đó nay nằm yên-lặng, nhưng xưa đã chứng-kiến phép lạ Ngài làm. Nay các đống đồ-nát ở nơi ấy và khắp xứ Pha-lê-tin dường làm chứng ngầm rằng: Đấng xưa đã khóc vì tai-nạn sắp xông vào nơi Ngài yêu, thì ít lâu chính Đấng ấy sẽ trở lại, vui lòng thấy dân lại được ăn-ở nơi đó.—*J. R. Turnbull.*

KẾT-QUẢ CUỘC ĐỐ CÓ THƯỞNG

GẦN một trăm em dự cuộc, song chỉ bốn em có tên dưới đây được thưởng vì đủ số điểm:

1. Nguyễn-thị-Hương, ở Hải-phòng, được một năm Thánh-Kinh Báo.
2. Hoàng-thị-Lã, ở Hải-phòng, được một bộ Sáng-thế Ký diển-nghĩa.
3. Nguyễn-thị-Thuật, ở Hải-phòng, được

một cuốn Đường thánh hoàn-toàn.

4. Trần-thị-Rét, ở Sài-gòn, một lịch xé.
Giải-đáp năm câu đố như vầy:

1. Trong sách Giăng, chữ «TA» nhiều nhứt.
2. Nhiều đến 755 lần.
3. Có 25 ông bà dùng chữ ấy.
4. Đức Chúa Jêsus dùng chữ ấy 644 lần.
5. Ông Ni-cô-đem dùng 1 lần.—*D. C. Thể*.

TIN - TỨC

(Tiếp theo)

Hà-đông.—Ông thân-sinh tôi nghiên thuốc phiện hơn sáu năm nay kề cũng khá nặng. Nay ông nhờ ơn Chúa, hết lòng chừa-bỏ, và lại chừa-bỏ cả thuốc lào. Thật là tài Cứu-Chúa rất lạ!

Năm 1931, bồn-hội thêm 11 người chịu phép-têm: số tuy ít, song đứng vững-vàng.

Bồn-hội được phép giảng tại làng Mễ-trì, nên đã mời các mục-sư, thầy giảng mở cuộc bő-đạo năm đêm, từ 10 đến 14 Janvier tại nhà ông Đỗ-huy-Hách. Anh em tin-đồ hết lòng giúp-đỡ. Tối nào cũng có chừng 150 người đến nghe chăm-chỉ và lê-phép đáng khen. Nguyễn-Chúa kêu-gọi dân làng này bỏ tà theo chánh.—*Nguyễn-văn-Thìn.*

CAO-MÊN

Pnom-penh.—Hội-thánh Pnom-penh mới gởi về giúp bồn-báo số tiền 4\$57. Bồn-báo xin hết lòng cảm ơn anh em chị em yêu-dấu.—*T. K. B.*

TIN SAU-CÙNG

Ngày 15 Janvier, bồn-báo mới được tin ông mục-sư John D. Olsen, nguyên đốc-học trường Kinh-thánh Tourane, hiện nghỉ bên Mỹ, đang đau nặng. Vậy, xin anh em chị em giáo-hữu và nhứt là các môn đệ của ông hết lòng cầu-nguyện Chúa cứu-chữa ông, ngõ hầu ông lại sang Đông-Pháp mà hầu việc Ngài.

Ban trị-sự Mỹ-Nam họp lại tại Hà-nội từ 19 Janvier.—*T. K. B.*

VŨN KHÓM = = CÂY XANH

CHÓ BIẾT ĐỀN ƠN

LÚC ăn cơm trưa, ông tá-diền Đơ-căng nói cùng vợ mình rằng: «Đường như có con chó lạc trong rừng; tôi rất muốn bắt nó. Con Vàng già rồi, phải tìm con khác thay chơn.»

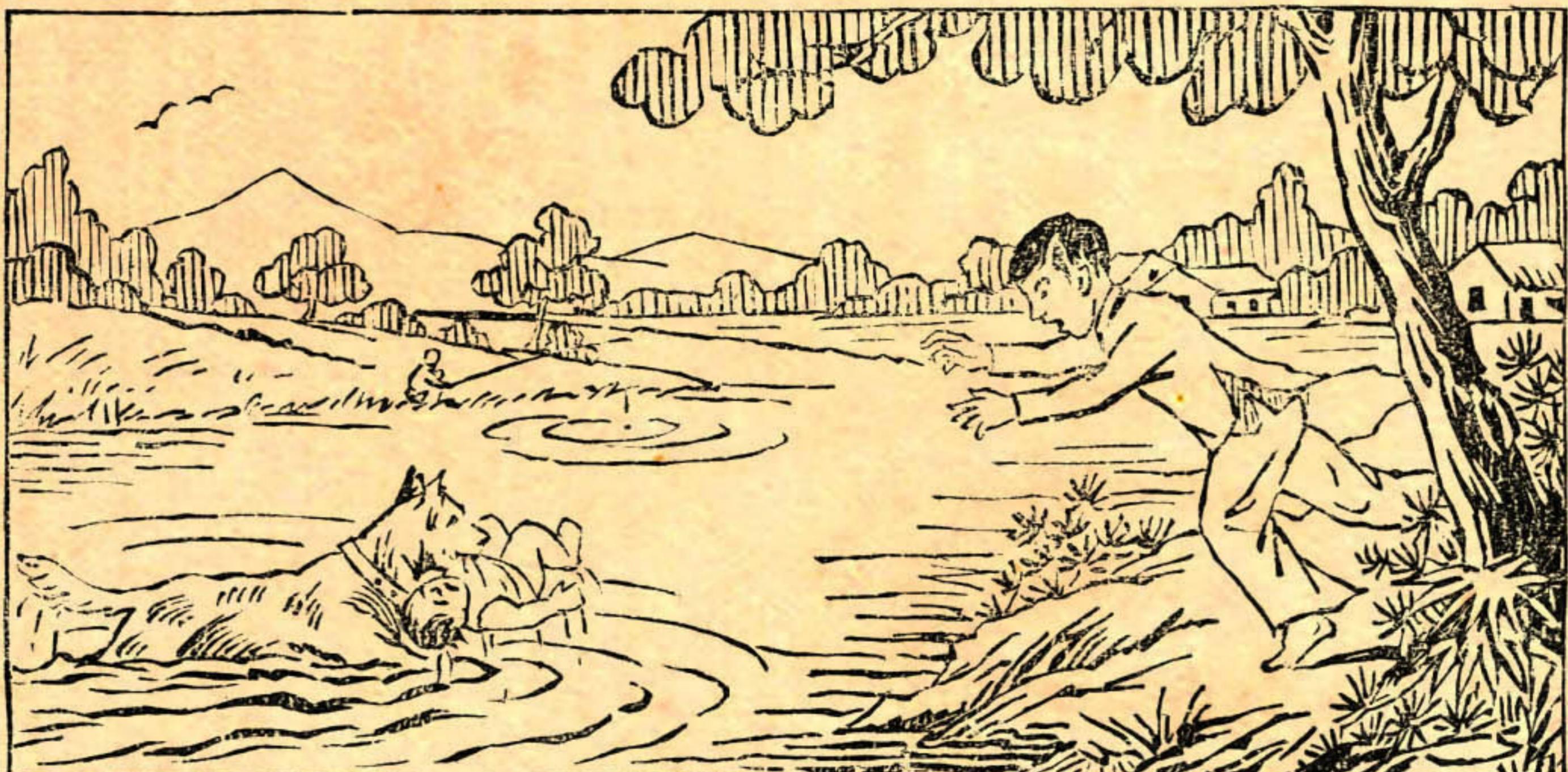
Bà tá-diền hỏi: «Mình tưởng không phải chó dại hoặc chó đau chẳng?»

—Không, nhiều người làng thử bắt nó, nhưng chẳng bắt được. Họ đến

Lúc ông trở ra đồng-ruộng, cô Luy-xi nói với anh rằng: «Nầy, anh Bôn! chúng ta vào rừng, cố bắt chó nhé?»

—Ồ, không nên, việc ấy buồn tẻ lắm; tôi phải đi giúp đỡ ba. Vả lại, con chó rừng ấy dữ-tợn quá.

Luy-xi không đáp nữa lời. Cô theo thói thường, giúp mẹ dọn rửa bát chén, rồi lấy miếng giấy gói thịt và bánh

gần nó, chỉ biết là con chó chăn chiên. Nó đói-khát, cục-cắn, dữ-tợn, nhưng chẳng chút đau-yếu. Hê ai đến gần, nó bèn nhẹ răng; nên bọn láng-riềng chúng ta chẳng dám cố bắt.

Cậu Bôn hay khoe-khoang, liền nói: «Tôi chẳng sợ gì, cứ cầm cái gậy hoặc cái roi da đi bắt là xong...»

Ông chận lời: «Nhưng không khỏi bị cắn. Chắc con chó ấy từ trên xe-hơi nhảy xuống; lúc người ngồi trên xe biết mất nó, thì đã chậm quá, không đến tìm nó được nữa. Tôi-nghiệp, chỉ vài ngày nữa, nó sẽ chết đói!»

thùa, rót sữa vào chén, cầm thêm cái đĩa, đi đến khu rừng.

Luy-xi không yên lòng lắm. So với cánh đồng có mặt trời rọi khắp, thì rừng rất tối-tăm. Bốn bề im-lặng. Tiếng bọn thợ gặt, tiếng gà gáy, tiếng trâu bò rống, đều không thấu tới khu rừng. Cô cũng không còn nghe tiếng chơn mình đi, vì con đường hẹp đầy những lá thông mịn-màng.

Luy-xi vừa đi, vừa gọi mọi tên chó mà mình ghi-nhớ: «Êu êu! Vàng! Vẹn! Mực!...» Nhưng chẳng có chi đáp lại, khu rừng đường yên-lặng hơn.

Cô giựt mình, vì có một con thỏ ra ngoài hang, nhảy vụt qua đường hẹp. Cô nghĩ thầm: «Ta cứ đi đến tận chỗ rừng thưa kia; nếu không gặp chó, ta sẽ trở về, vì có lẽ mẹ cần đến ta.»

Cô gọi một tràng tên, mỗi tên lặp đi lặp lại nhiều lần. Đến lúc cô kêu: «Êu êu! Mực! Mực!» thì kia, có tiếng nhánh cây sột-soạt. Cô nhìn qua bụi lá, nhận ra hình con chó. Cô thấy cặp mắt ốc nhồi có vẻ đói meo, sợ-sệt, chăm-chăm nhìn mình. Cô cất tiếng em-ái mà gọi:

— Mực ơi, Mực ngoan lắm, đến ăn đi!

Cô lấy đĩa ra, đồ sữa và bánh bẻ vụn vào, rồi lùi lại vài bước. Chó lưỡng-lự một lúc, nhưng rút cục đến gần và ăn hết trong nháy mắt.

Luy-xi lại đồ bánh và sữa vào đĩa, nhưng lần này cô cứ đứng cạnh chó. Ăn xong, chó để cô vuốt-ve.

Quả thật, nó xinh-dep, tinh-ròng. Dẫu mình nó gầy-ốm, lòng nó rối bù, nhưng cô nhận ra rằng trước kia nó được chăm-nom cẩn-thận. Chó nhìn cô bằng cặp mắt tinh-khòn; cô bèn nói: «Mực ơi, bây giờ phải về nhà với ta!»

Cô giơ cho nó miếng thịt, đi vài bước, lại giơ cho miếng nữa. Như vậy, chó lần lần dạn-dĩ, theo Luy-xi gần hơn, đi liều ra khỏi rừng, qua đồng-ruộng, đến tận trại. Luy-xi sợ gặp anh mình, hoặc đứa trẻ nào trong làng làm cho con chó mới tự ý làm tội mình phải khiếp-sợ; song cô dắt được nó về tận nhà bếp, trước lò lửa.

Lúc ở ngoài đồng về, ông Đơ-căng làm quen với chó tại đây. Con Mực nằm sải trước lò lửa, ngược đầu lên và nhẹ tiếng gầm-gừ. Luy-xi vừa vuốt-ve nó, vừa nói rằng:

— Thura ba, con dắt nó về đấy. Nó tên là Mực và ngoan-ngoãn lắm!

— Ủa! con vào rừng một mình à? Tốt lắm, con! Nhưng con không sợ sao?

— Con sợ một chút, song không lâu.

— Nếu biết con đi bắt chó, chắc ba lo-sợ. Con chó này đẹp lắm. Ba sẽ rao trên nhứt-báo, vì có lẽ có một cô

nào đang buồn-rầu vì mất con Mực.

Bà Đơ-căng cũng khen-ngợi con gái, và ngắm-nghía con chó xinh-dep có vẻ yên-vui vì được ở trong trại.

Còn cậu Bôn hơi quạu-quọ và ghênh-ghét, vì nghe cha khen em. Luy-xi kém cậu hai tuổi, mà lại can-dám hơn cậu. Có vẻ khinh-khỉnh, cậu nói:

— Có lẽ con chó này không chăn chiên giỏi.

Ông Đơ-căng nói xắng: «Giỏi chó, nó là con chó tinh-ròng; ba tưởng nó trung-thành lắm. Nếu không ai đòi, thì nó sẽ thuộc về Luy-xi. Rồi Luy-xi cho ba mượn nhé.»

Mọi người cười, trừ ra Bôn. Bà Đơ-căng nói:

— Vậy Bôn, bữa qua con quên đóng cửa chuồng gà, nên sáng nay thiếu ba chú gà con. Mất tiền như thế, thật đáng buồn lắm!

Ông cũng nói nghiêm-nhặt rằng:

— Ngày thứ năm con phải ở nhà, chó không được đi câu cá với chúng-bạn; có lẽ con sẽ tập tành cẩn-thận.

Bôn đỏ mặt, gần khóc. Cậu bị phạt quá nặng, vì vẫn lấy sự câu cá buổi chiều thứ năm làm vui-thich.

Cậu đang quạu-quọ, thì em cho chó ăn và vuốt-ve chó. Cậu cắn-nhắn:

— Phải để con Mực cho tao; mấy dùng chó làm gì được? Anh em bạn tao, đứa nào cũng có một con...

Mực dường hiều cậu bé túc-giận, bèn lùi lại và gầm-gừ, tỏ ý cũng túc-giận. Nhưng lúc cậu đến gần, nó cũng vẫy đuôi và để cho vuốt-ve.

Ông Đơ-căng rao trên báo, song chẳng ai đòi-hỏi, nên Luy-xi tự coi là chủ con Mực. Chỉ trừ cậu Bôn, còn mọi người trong trại đều yêu-mến con chó xinh-dep, rất nhu-mì, rất tinh-khòn ấy. Khi nào gặp dịp-liên, nghĩa là khi nào không ai thấy mình, thì cậu Bôn lại mắng-nhiếc và đánh-dập chó.

Ông Đơ-căng tập cho con Mực giữ chiên, nên con Vàng được thôi việc.

Một buổi chiều mùa hạ, Bôn đang

CÂY SỰ SỐNG

NGÀY xưa, khi Đức Chúa Trời mới dựng nên thế-giới này, Ngài đã lập cho hai ông bà thủy-tổ chúng ta một cái vườn, gọi là vườn È-đen; ở trong ấy có biết bao nhiêu cây-cối hoa-quả tốt-dep và ích-lợi cho ta.

Ở giữa vườn ấy có hai cây, một là cây sự sống, hai là cây biết đều thiện và đều ác (Sáng-thế Ký 2:8,9). Đức Giê-hô-va đã cấm hai ông bà ấy ăn quả cây biết đều thiện cùng đều ác; nhưng ta không đọc thấy Ngài bảo gì về cây sự sống, và cũng không bị cám-dỗ ăn quả cây sự sống, vì lúc đó không có sự chết, cho nên hai ông bà đó chưa biết sự sống qui-báu là dường nào!

Khi hai ông bà đã phạm tội, vì bị ma-quỉ cám-dỗ mà ăn trái cây biết đều thiện, đều ác, thì hai ông bà bị đuổi ra khỏi vườn ấy, và có hai thần Chê-ru-bin ở cửa vườn ấy mà gìn-giữ đường đi vào, e rằng loài người đến cùng cây sự sống mà ăn quả chăng.

Khi ông A-đam và bà È-va đang dâng của-lễ, thì hai ông bà đến gần chỗ có thần Chê-ru-bin, vì thường thường có sự hiện ra của Chúa ở đó. (Xuất È-díp-tò Ký 25: 20-22; È-xê-chiên 1, và Khải-huyền 4, vân vân).

Một ngày kia,—trước khi xảy ra nước lụt,—Đức Chúa Trời đã lấy cây sự sống lên trên trời; nhưng ai biết Ngài

lấy đi lúc nào? Có lẽ ông Hê-nóc (bạn hữu của Chúa và là đấng tiên-tri) đã biết, nhưng ông không có nói gì về việc đó. Khi Chúa lìa-bỏ thế-gian này vì tội-lỗi ta, Ngài hay đi một cách thông-thả. (Hãy xem khi vinh-hiền của Ngài lìa-bỎ Giê-ru-sa-lem. È-xê-chi-ên 10: 4,5,18,19, và đoạn 11: 22,23. Còn khi Đức Chúa Jêsus về trên trời, thì chỉ có môn-đồ thấy thôi. Công-vụ-Sứ-đồ 1:...)

Về sau, không ai thấy cây sự sống nữa, ngoài ông È-xê-chi-ên cùng ông Giăng được xem phong-cảnh của Thành-thánh... (È-xê-chi-ên 47 cùng Khải-huyền 22). Thật vui thay! Cây sự sống

càng lớn thêm lên, gần bờ sòng sự sống và sanh ra biết bao nhiêu cây khác nữa.

Sau này, khi chúng ta được sống lại, phàm ai nhờ quyền-phép Chúa mà thắng hơn ma-quỉ, thì vui thay! sẽ được ăn quả của cây đó, và dòng-dõi của nước Y-sơ-ra-ên đã được chuộc tội rồi cũng sẽ được phép dùng lá cây đó để chữa bệnh (Khải 2: 7).

Cây này chắc tốt-dep lắm, không ai tă-vẽ ra được. Nhưng nhờ sự círu-rỗi của Đức Chúa Jêsus, tất cả tín-đồ sẽ thấy và được ăn quả cây ấy, khi Ngài tái-làm, tiếp-rước chúng ta vào nước thiên-đàng.—*Chị Hoa-Hồng.*

CHÓ BIẾT ĐỀN ƠN

(Tiếp theo)

chơi-dùa ngoài vườn cây trái, bỗng nghe mẹ gọi đến, bảo rằng:

—Con giữ em bé nhớ! Tôi phải đi với Luy-xi, còn mụ Sa-ra thì mười lăm phút nữa mới bồng em bé được. Con trông-nom em bé cẩn-thận nhớ!

—Thưa má, vàng; má có thể tin-cậy con. Nào em bé đến đây với anh!

Em bénhìn anh mà cười. Bà Đơ-căng hơi yên lòng, liền lìa khỏi hai con.

Chẳng mấy lúc, Bôn chán làm cho em bé cười, bèn mở tờ báo giải-trí đọc chuyện người da đỏ và đàn gấu tía.

Em bé thấy anh chẳng nói chẳng rằng, nên cũng phát chán. Nó từ đầu gối Bôn tuột xuống, hái nhánh bông ở đây, ngắt cụm hoa ở đó, thấy xa hơn có đóa hoa cúc lớn. Đang khi quên lời hứa với mẹ và mải đọc chuyện lạ của một ông chúa Chà-và, thì Bôn không ngờ em bé đến gần cái rạch chảy ở dưới đồng cỏ. Rạch này thường nông, có thể lội qua chẳng khó gì; nhưng mới đây trời mưa, nên nước lên cao.

Bỗng-chốc có tiếng kêu làm cho Bôn giật mình. Cậu nhìn quanh-quất, thấy không có ai. Em bé đâu? Cậu dường điên-dại, nhảy tới rạch, nhưng chỉ kịp thấy em bé bị dòng nước cuốn đi. Sa-ra nghe em bé kêu, cũng chạy lại.

Bôn chẳng chút lưỡng-lự, nhảy phăng xuống rạch; nhưng kia, con Mực chồm lên bên cạnh cậu, nhảy đại xuống nước, rồi trở vào bờ, mõm tha em bé đang chết giặc. Sa-ra bồng em bé và khóc. Bôn tái xanh, chẳng nói chẳng rằng, chờ bị xét-xử. Sa-ra nói:

—Em bé còn sống, tôi phải mau lấy nước nóng tắm cho em mới được. Nhưng nầy cậu Bôn, tại sao cậu để em bé yêu-quí đi đến rạch?

Bôn lăn nhào trên bãi cỏ, ôm cổ con Mực mà khóc, dường như trái tim gần vỡ tan.

—Mực ơi, nếu mày không đứng đó, thì sẽ có việc gì xảy ra? Nếu em bé chết đuối, thì tao cũng chết buồn. Mực ơi! Tao yêu mày!

Con chó mạnh-bạo kia cảm-động về tình yêu-thương dường ấy, bèn vẫy đuôi, dường như quên hết mọi cách đánh-đập hà-hiếp mà mình phải chịu khi trước.

Bôn đau-dớn vì bị cha phạt nặng, nhưng càng đau-dớn hơn vì thấy vẻ mặt mẹ lúc lại gặp em bé. Nhưng lần này Bôn thật lòng ăn-năn và cầu-xin Chúa giúp mình thắng sự cảm-dỗ. Từ đó trở đi, không phải chỉ một mình con Mực đáng kề là trung-tín.—*Marie Jarvis, "Le rayon de Soleil."*

GIẢI NGHĨA THƠ CÔ-RINH-TÔ THỨ NHÚT

(Tiếp theo)

J. DRANGE OLSEN

B) Phao-lô tả-bày cái thể-thức giảng đạo của mình (2 : 1-16)

Trong đoạn này Phao-lô cũng cứ binh-vực sự giảng-dạy của mình. Trong phần A chúng ta đã thấy biết ông miêu-tả cái tôn-chỉ của sự giảng-dạy mình, chứng quyết rằng chẳng phải là sự khôn-khéo của đời, bèn là đạo Thập-tự-giá của Đấng Christ. Còn trong phần B này ông lại tả cái thể-thức về sự giảng ấy, quả-quyết rằng nó được tương-hiệp với tôn-chỉ mọi bề. Muốn cho rõ, xin chúng ta coi qua mấy phần như sau này:

1) **Giảng như kẻ làm chứng** (câu 1, 2).—«Hỡi anh em, về phần tôi, khi tôi đến cùng anh em, chẳng dùng lời cao-xa hay khôn-sáng mà rao-giảng cho anh em biết chứng-có của Đức Chúa Trời. Vì tôi đã đoán-định rằng ở giữa anh em, tôi chẳng biết sự gì khác ngoài Đức Chúa Jêsus-Christ, và Đức Chúa Jêsus-Christ bị đóng đinh trên cây thập-tự.»—Xét ra câu này có hai ý-nghĩa như sau đây:

a) **Việc làm chứng** (câu 1).—Vả, như Đức Chúa Trời đã nhứt-định không dùng sự khôn-ngoan thế-gian để cứu loài người, bèn quyết dùng đạo Thập-tự-giá, nên khi Phao-lô đến truyền đạo tại Cô-rinh-tô, thì không hề «dùng lời cao-xa hay là khôn-sáng» để rao-giảng cho dân-cư thành ấy «biết chứng-có của Đức Chúa Trời.» Tù-liệu «lời cao-xa» chắc chỉ về thể-thức

dùng để giảng; còn chữ «khôn-sáng» chắc nói về tài-liệu của bài giảng. Thế thì, Phao-lô đến thành Cô-rinh-tô chẳng có tỏ ra bộ nhà hùng-biện kẻ học-thức, hay là lợi-dụng chủ-nghĩa nầy nọ của triết-học để giảng đạo, nhưng ông đến nơi ấy để rao-truyền cái «chứng-có của Đức Chúa Trời.» Nói cách khác ra nữa là ông đến thành Cô-rinh-tô như một người làm chứng,ặng làm chứng về sự khải-thị của Đức Chúa Trời nơi Đức Chúa Jêsus-Christ. Thật như vậy, trong Sứ-đồ 22 : 14,15 ông nói quả-quyết rằng Đức Chúa Trời đã cù-đặt mình làm một người chứng cho Ngài, và giao-phó cái chứng-có ấyặng đi đồn lại khắp mọi dân mọi nước. Cho nên, hễ Phao-lô đi đến đâu bất-luận, phận-sự trước nhứt là lo lấy lời thật lẽ ngay, giải-bày cho chúng biết cái chứng-có ấy, còn lời của mình không bằng của nhà hùng-biện hay là triết-học, thật chẳng cần đến chút nào.

Vả, suy-nghĩ về ý-nghĩa kẻ làm chứng thì nên thế nào. Buộc người phải nói lại y như việc mắt thấy tai nghe, không nên bỏ muối gia chanh, thêu-thùa cho hay cho khéo, thành ra sai mắt chánh-sự, lạc hẳn ý-nghĩa, hóa nên một việc vẽ rắn thêm chơn. Người làm chứng cũng chẳng cần lo hoặc lời mình làm chứng có đẹp lòng tay hùng-biện, hiệp lý nhà triết-học, kỳ-thực chỉ cần lo cho lời mình làm chứng được đúng hiệp với chánh-sự mà thôi.—Các người truyền-đạo thật là kẻ được gọi đi làm

chứng đạo Tin-lành của Đấng Christ; đều nhu-yếu cho họ chẳng phải là lời hùng-biện, nói ra như hoa như gấm, tả cảnh như bức truyền-thần hiền-hiện, giải lý-sự cho cao cho khéo để ăn đứt lối khôn-ngoan của đời, nhưng chính nên lo làm chứng rõ-ràng và đúng-đắn với lẽ-đạo Đức Chúa Trời bày-tỏ nơi Đức Chúa Jêsus-Christ vậy.

Thế thì, người truyền-đạo chớ ngần ngại vì lời làm chứng của mình không vui tai khoái trí các nhà thắc-giả thế-gian; nhưng rất cần-yếu phải lo cho được Đức Chúa Trời vui-thích lời chứng ấy, đồng-bào mình nghe qua hiểu được rõ-ràng hệt như lời Đức Chúa Trời đã khải-thị ở trong Kinh-thánh; đó là phận-sự ta được trọn (Mat. 28: 20. Sứ-đồ 1: 7,8).

b) Cái chứng-cớ (câu 2).—Quả thật Phao-lô là kẻ làm chứng, mà chứng ấy là chi? Câu 2 đáp rõ cho lời hỏi, là «Đức Chúa Jêsus-Christ, và Đức Chúa Jêsus-Christ bị đóng đinh trên cây thập-tự.» Phao-lô đi đến thành Cô-rinh-tô chỉ chăm-chú vào một mục-đích nhứt định, ấy là rao-giảng về Đấng Christ. Nhưng mà ông không có ý bày-tỏ Ngài ra như một vị giáo-sư trỗi chung, một người trọn-vẹn cực-diểm để nên mô-phạm cho đời, hay là một vị giáo-chủ mới để khai-hóa giáo-dục mới cho loài người,—vì làm vậy bất quá là giảng về triết-lý. Trái lại, ông quyết-định bày-tỏ Ngài là Đấng Christ bị đóng đinh trên cây thập-tự, trải nếm sỉ-nhục cay-đắng mọi bề, rồi chịu chết để chuộc hết tội-lỗi cho loài người. Thế thì, cái chứng-cớ Phao-lô đem tuyên-truyền ra khắp mọi nơi là lẽ-đạo về Thập-tự-giá, sự chết sự sống lại của Đấng Christ, mà người Giu-đa lấy làm gớm-ghiếc, còn người Gò-réc cho là dỗ-dại (1:23,24). Nội-dung bài giảng của ông quả là một cái tự-sự rõ-ràng về bí-kịch lớn-lao ấy, tôn-trọng sự ấy là cần-yếu có một không hai. Ngoài ra, phàm sự gì không can-thiệp đến, hoặc có thể làm cho đạo ấy ra lờ-mờ, thì ông nhất-định không chịu

nói đến, xem làm thường mà thôi. (I Cor. 5: 7; 6: 20; 7: 23; 8: 11. II Cor. 5: 14,15. Phi. 2: 1-8. Rom. 3: 24,25). Tại có nào vậy? Vì có ngoài ra đạo Thập-tự-giá, chẳng còn một phương-pháp nào khác đáng gọi là cứu-rỗi loài người được.

Vậy nên, mỗi người truyền-đạo đáng bắt chước theo gương của Phao-lô là dường bao! Bất-luận xứ nào nơi nào, đâu đâu ta cũng nên chú-trọng về một tôn-chỉ, một chứng-cớ đặc-biệt này mà thôi, là «Đức Chúa Jêsus-Christ, và Đức Chúa Jêsus-Christ bị đóng đinh trên cây thập-tự.» Vì đó là «chứng-cớ» có một không hai mà Đức Chúa Trời đã giao-phó cho ta, bảo ta phải đi truyền khắp mọi nơi và chứng-quyết rằng: Ai tín-nhận thì sẽ được cứu, ai không tín-nhận thì sẽ bị hư-mất đời đời.

2) Khi giảng không cậy nơi mình, nhưng nhờ quyền-phép Đức Thánh-Linh giúp sức cho (câu 3-5).—Trong hai câu trước Phao-lô đã vẽ ra thể-thức giảng đạo của mình là đứng vào phương-diện người làm chứng; còn trong ba câu này lại mô-tả rằng đương khi truyền-bá cái chứng-cớ của Đức Chúa Trời cho thành Cô-rinh-tô, thì ông không hề dám cậy ở nơi sức riêng mình đâu, bèn là cậy ở nơi Đức Thánh-Linh phù-trợ cho. Xin khảo-xét phần ấy như sau này:

a) Khi Phao-lô giảng có bộ yếu-đuối sợ-hãi (câu 8).—«Chính tôi đã ở giữa anh em, bộ yếu-đuối, sợ-hãi, run-rẩy lắm».—Câu này giúp cho ta biết khi Phao-lô giảng đạo tại Cô-rinh-tô, bộ tướng chẳng chút nào tỏ ra tự-cao tự-thị đâu, trái lại tỏ ra rất yếu-đuối sợ-hãi, mình-mẩy run bay-bảy. Tại sao lại run? Ông già-yếu thiếu sức đi đứng nên run chăng? Trong II Cor. 10: 10 và Gal. 4: 14, vẫn thấy ông nói về sự yếu-đuối của xác-thịt, thường bị đau-ốm bệnh-hoạn, nhưng ở đây xét câu văn thừa-tiếp, chắc-chắn ông không vì sự yếu-đuối xác-thịt mà run-rẩy đâu, mà chính chỉ về sự yếu-đuối thiêng-

liêng. Mà sự yếu - đuối thiêng-liêng nào ? Thiết-tưởng Phao-lô cảm-biết rõ đạo Tin-lành về ân-diễn của Đức Chúa Trời bày-tỏ trong Thập-tự-giá thật là lạ-lùng lớn-lao ; còn cái trách-niệm rao-giảng đạo ấy thật là nặng-nề quá, một người phàm chẳng thể nào làm cho xứng-đáng nổi, sức riêng mình không đủ khiến cho trách-niệm được may-mắn bao giờ. Gia-chi-dĩ, ông vẫn biết hiện tại thành ông giảng, vẫn chẳng thiếu chi người học-thức khôn-ngoan, ham-mến những thói khéo-léo của đời, chỉ hằng tìm nghe và muốn từng-trải những điều thỏa-nguyễn tình-dục xác-thịt mình. Nay đến đó để truyền - giảng một đạo mới, chứng quyết rằng chỉ nhờ một người ở bên xứ Giu-dê bị xử-tử như một kẻ tội-nạn cực-ác thì được cứu, thật là một lẽ mới tai lầm, khó quá, cứ nhờ tài-năng riêng của mình khiến cho ai tin-nhận thật không khi nào được. Bởi ông suy-nghĩ đáo-dể như thế, nên tự cảm-biết sự yếu-đuối của mình quá, đến đỗi lộ ra bề ngoài là thân-hình run-rẩy lo-sợ. (Cũng hãy xem II Cor. 10 : 1, 10. Sứ-đồ 18 : 9, 10).

Trong thơ II Cor. 12 : 8-10, Phao-lô cũng có nói đến một sự yếu-đuối của mình gọi là «cái giặc» hay xóc vào thịt ông, và ba lần ông có cầu-xin Chúa cất sự ấy đi. Nhưng Chúa không cất khỏi, bèn đáp lại rằng: «Ân-diễn ta đủ cho ngươi rồi, vì sức mạnh ta nên trọn-vẹn trong sự yếu-đuối.» Quả thật vậy, chính nhờ cái cớ ấy mà công-việc Phao-lô làm tại Cô-rinh-tô được may-mắn, trọn-vẹn một cách phi-thường ; bởi vì ông yếu-đuối quá, nên sức mạnh của Chúa được trọn-vẹn nơi ông cũng quá vậy.

Vả, thái-độ tân-lý của Phao-lô đối với trách-niệm về đạo Chúa là như thế, còn như chúng ta thì thế nào ? Nếu chúng ta muốn giảng đạo Tin-lành cho xứng-đáng, thì phải bỏ hết mọi sự tự-cao tự-đắc, phải cảm-biết sự yếu-đuối mình đối với trách-niệm lớn-lao

nặng-nề trong sự truyền-đạo Thập-tự-giá là dường nào. Ngày đêm nếu chúng ta cứ ở dưới chon Chúa, kê-cứu và suy-gẫm về đạo ấy bao nhiêu, thì lần-lần sẽ cảm-biết sự lạ-lùng kỳ-diệu của đạo đó là tối-thượng bấy nhiêu. Mà ta càng hiểu-biết là tối-thượng thì thêm sanh lòng kính-phúc, sợ-hãi đến nỗi run-rẩy, vì địa-vị thiên-nhiên của mình thiếu sức mạnh đặng rao-giảng cho xứng-đáng. Còn run-rẩy như vậy, tất-nhiên khiến cho mình phải sấp mình xuống trước mặt Chúa, kêu-cầu Ngài thi ơn giúp sức cho trong trách-nhiệm truyền-bá đạo Tin - lành. Như vậy, Ngài sẽ ban ơn cho chúng ta y như Ngài đã thi-thố với Phao-lô, rồi ra ta cũng từng-trải rằng trong sự yếu-đuối của mình, mình sẽ trở nên mạnh thật, vì sức mạnh của Chúa quả sẽ nên trọn-vẹn trong sự yếu-đuối của ta, rồi chúng ta sẽ vui lòng đồng-thinh với Phao-lô mà chứng rằng: «Khi tôi yếu-đuối, ấy là lúc tôi mạnh-mẽ.»

b) Phao-lô cậy nơi quyền-phép của Đức Thánh-Linh (câu 4).—«Lời nói và sự giảng của tôi chẳng phải bằng bài diễn-thuyết khéo-léo của sự khôn-ngoan, nhưng tại sự tỏ ra Thánh-Linh và quyền-phép.»—Phao-lô đã tỏ cái thái-độ giảng đạo của mình là yếu-đuối, nay tỏ thêm sự giảng ấy có hai cách, tức là một cách theo tiêu-cực và một cách theo tích-cực. Về cách tiêu-cực, ông nhắc cho ai nấy nhớ lại rằng ông không cậy nơi tài hùng-biện khéo-léo, hoặc nơi lý-luận khôn-ngoan do nơi lý-tánh xác-thịt mà ra, đặng khiến cho họ ăn-năn phục-tùng đạo Đấng Christ. Ông không thèm dùng lời cao-xa diễn - thuyết không có tài đã nói trước tai sướng được. Còn ông giảng thu Đức Thánh-Lin bày-tỏ ra thế

cách này: (1) Đức Thánh-Linh dùng lời của Phao-lô giảng khiến linh-động tâm-hồn người nghe, thúc-giục họ cảm-biết tội-lỗi mình (Giăng 16: 8), trở lại ăn-năn nhờ-cậy nơi Đáng Christ và công-lao của Ngài làm trên Thập-tự-giá. Khi họ đã thật tin-cậy, tội họ bèn được tha, lòng họ được bình-tịnh vui-vẻ, thói ăn nết ở đổi ra mới, tánh-tinh xấu-xa phải tiêu mất mà còn được tánh tốt-lành, xứng-đáng với đạo-lý Đáng Christ. Nhờ các công-việc lạ-lùng ấy, Đức Thánh-Linh bày rõ đạo Tin-lành mà Phao-lô rao-giảng là đạo thật, có đủ quyền-lực thi-thố các công-việc siêu-nhiên như thế ở trong những kẻ phục-tùng đạo, mà các đạo kia chẳng hề làm được bao giờ.

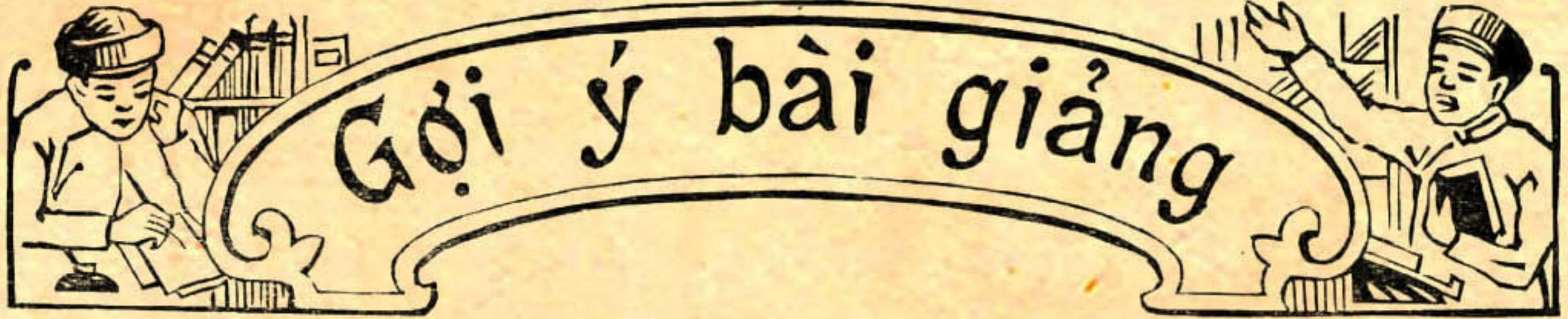
(2) Có khi Đức Thánh-Linh cũng dùng phép-lạ dấu-kỳ để chứng-nghiệm sự chàm-chánh của đạo Tin-lành (II Cor. 12: 12), như kẻ mù được thấy, kẻ điếc được nghe, kẻ què được đi, kẻ câm được nói. Từng lúc từng hồi Chúa cũng dùng các phép-lạ ấy để khiến cho người ta ăn-năn tin theo Ngài; song phần nhiều quyền-phép của Ngài được tỏ ra theo cách thứ nhứt thì thường hơn.—Thế thì, khi ta giảng đạo Tin-lành mà có kẻ nghe ăn-năn trở lại với Chúa, đến đỗi ai nấy đều thấy có sự thay-đổi mới trong kẻ ấy, hoặc là trong vòng kẻ nghe và tin theo có xảy ra những dấu-kỳ phép-lạ, thì khá nhìn-biết rằng cả hai đều do bởi quyền-phép Đức Thánh-Linh mà có, ngoài ra chẳng phải bởi quyền ai bay là công-lao ai khác. Mà thực-sự có xảy ra như vậy để ứng-nghiệm rằng «tạo Tin-lành là đạo ch' - h' - ; h' - Chúa Trời

Đức Chúa trúc-tin (câu ở lập đức-tin n của loài nhân-phép Đức Trời có một mục chiến «dùng bài của sự khôn-

ngohan» đang bày-tỏ sự cùu-rỗi trong Đáng Christ, là ý không muốn lập đức-tin của họ trên điều gì ở ngoài *quyền-phép* của Đức Chúa Trời. Mà quyền-phép của Đức Chúa Trời là gì? Đoạn 1: 24, 25 ta thấy quyền-phép của Đức Chúa Trời chẳng chi khác hơn là Đức Chúa Jêsus-Christ chịu đóng đinh trên thập-tự-giá. Ấy vậy, Phao-lô muốn cho các tín-dồ Cô-rinh-tô phải lập đức-tin họ ở trên lẽ-dạo về sự chết và sự sống lại của Đáng Christ. Chỉ cái nền-tảng ấy là vững-chắc vô-cùng, có một không hai, ngõ hầu không phải bị trôi-lạc, song sẽ như người khôn-ngoan kia cất nhà mình trên hòn đá. Về sau, dẫu gặp những cơn «mưa sa nước chảy, gió lay xô-động nhà ấy, song không sập, vì đã cất trên đá» (Mat. 7: 24-27).

Gương-tích sò-sò trước mặt, mấy muôn năm quyền-phép vẫn còn linh; vậy ai là người truyền-đạo khá nên theo chơn nối gót của Phao-lô mà hầu việc Chúa. Bất luận đâu đâu, ta cứ chú-trọng về một thực-sự này là truyền-thuật nỗi ai-bi thống-khổ của Chúa trên thập-tự-giá, lòng người nghe ắt phải bị cảm-xúc đến đỗi cũng ai-thương thống-hối, trở lại cùng Ngài và được cùu-rỗi. Đức Thánh-Linh chỉ thích truyện-tích ấy, lợi-dụng để bày-tỏ quyền-phép lạ-lùng của Ngài trong lòng kẻ nào tin, và để khiến họ «ánh khỏi sự hư-mất của thế-gian bởi tưốc đến, mà trở nên người dự phần bồn-tánh Đức Chúa Trời» (II Phi. 1: 4).

Nói tóm lại, dẫu Phao-lô là người học-lực cao-thâm, thông-minh khôn-khéo thế nào đi nữa, vẫn không hề cậy ở sức riêng mình hoặc dùng bài diễn-văn gấm-vóc mà giảng cho người Cô-rinh-tô. Trái lại, ông nhìn thấy sự hư-nát của tràng khôn-ngoan ấy, cảm-biết sự yếu-đuối của mình, đến đỗi phải sợ-hãi vì chức-trách quá nặng-nề đương gánh lấy. Ấy vậy, ông càng phải nhờ ở nơi quyền-phép của Đức Thánh-Linh tỏ ra, thì chức-vụ của ông

PHẢI BIẾT ƠN

Cô-lô-se 3: 15

Lời dẫn: Dân ngoại không tạ ơn (Rô 1: 21).

Vậy, tạ ơn là dấu-hiệu của tín-đồ.

1. Vì Đấng ban mọi ân-điển tốt-lành (Gia 1: 17; Cô 1: 12).
2. Vì sự ban cho không xiết kẽ (II Cô 9: 15).
3. Vì được buông-tha khỏi tội-lỗi (Rô 6: 18).
4. Vì thắng sự chết (I Cô 15: 57).
5. Vì lời cầu được nhậm (Gi. 11: 41).
6. Vì mọi tín-đồ trung-tín (Rô 1: 8; II Tê 1: 3).
7. Vì mọi phước vật-chất (Mác 8: 6; Rô 14: 6).
8. Vì muôn vật được dựng nên (Êph 5: 20; I Ti 4: 3, 4). — N. H. Camp.

LƯƠNG-TÂM LÀ GÌ?

Tiếng sè-sè của Đức Chúa Trời.

Bạn chí-thiết.

Người thường công, báo thù.

Bảng chỉ đường.

Con chó không chịu mang hàm khớp.

Mõ tòa tịch-biên các việc xấu của ta.

Tiếng nhỏ-nhỏ kêu làm bồn-phận.

Linh cảnh-sát của trí-khôn.

Dây buộc tình-dục.

Con ong mật chẳng đốt lầm người nào.

Sự thương-xót gỗ cửa tội-lỗi.

Một bạn gầy-ốm bị khinh-dè, bỏ mặc trên giường.

Cuốn sách chép tội mình bằng chữ lửa
mà ta thấy khi sắp chết.

Hòn đá của linh-hồn để thử cho biết tội-
ác và đạo-đức.

Dây neo, nếu không đứt, giữ vững được
thuyền đóng ở cửa biển.

Tấm gương mà Chúa đã đặt trong ta, bởi
đó tư-tưởng và việc làm ta được
phản-chiếu.

Mảnh kính phản-chiếu lẽ thật rất đúng,
đến nỗi ai nấy cũng phải kinh-ngạc.

Thầy truyền lẽ thật trong đền-của linh-hồn.

TA THẤY CHÚA

(Hê 2: 9)

1. Trong máng cỏ:
Cứu-Chúa làm người (Lu 2: 7).
2. Khóc-lóc:
Cứu-Chúa thương-xót (Gi. 11: 35).
3. Trong vườn:
Cứu-Chúa bằng lòng (Lu 22: 47, 53).
4. Trên thập-tự-giá:
Cứu-Chúa cầu-nguyện (Gi. 19: 18).
5. Sống lại:
Cứu-Chúa quyền-năng (Lu 24: 32).
6. Lên trời:
Cứu-Chúa độc-nhứt (Sứ 4: 17).

—G. W. Dowey

BIỆT RIÊNG

I TIÊU-CỤC:

1. Đừng làm theo đời này (Rô 12: 2).
 - a) Vì sao không nên (Gia 4: 4; Gi. 15: 19).
2. Đừng yêu thế-gian (I Gi. 2: 15).
 - a) Vì sao không nên (Ma 6: 24).
3. Đừng đá-động đến (II Cô 6: 17).
 - a) Vì sao không nên (II Cô 6: 14).

II TÍCH-CỤC:

1. Hãy làm cho sạch (Êsaï 52: 11).
 - a) Phải tin để được sạch (Lu 5: 12).
 - b) Ấy là ý Chúa (Lu 5: 13).
 - c) Có cần sự sáng (Gi. 15: 3; Êph. 5: 26).
2. Hãy nên thánh (I Phie 1: 15).
 - a) Vì được gởi nên thánh (I Tê 4: 7).
 - b) Vì phết cù-xử thánh-khiết (Lu 1: 74).
 - c) Vì (Hê 12: 14).
3. Hãy
 - a)
 - b)
 - c)

1. Cửa mở,

(Khă-

2. Cửa đóng,

được (K-

3. Cửa đóng, khôi

(Lu 13: 2)

ĐẠI-Ý SÁCH È-XÊ-CHI-ÊN

CÂU CHÌA-KHÓA: «Vinh-quang Đức Giê-hô-va»

(1 : 28 ; 10 : 4, 18 ; 43 : 2)

SỨ-MẠNG: Tánh nhơn-tù và nghiêm-nhặt của Đức Chúa Trời

È-xê-chi-ên

Ông là thầy tế-lê và thuộc về qui-phái tại Giê-ru-sa-lem (1 : 1-3). Mười một năm sau cuộc hủy-phá đền-thờ, ông hai mươi lăm tuổi và bị đày qua Ba-by-lôn. Ông đồng-thời với Giê-rê-mi và Đa-ni-ên. Ông ở nhà riêng tại Ba-by-lôn (8 : 1). Vợ ông qua đời nhằm năm thành Giê-ru-sa-lem bắt đầu bị vây lần cuối-cùng (24:18). Ông bước vào chức-vụ năm ba mươi tuổi, tức là năm năm sau khi tới Ba-by-lôn; lúc đó, Giê-rê-mi gần hết chức-vụ lòn-lao, buồn-thảm.

Chức-vụ È-xê-chi-ên

Các tiên-tri giả làm cho dân bị lưu-dày lầm tưởng thành Giê-ru-sa-lem sẽ không bị hủy-phá, và minh sắp được trở về thành-quách cùng quê-hương mà mình bấy lâu thương-nhớ. Lúc đó, Giê-rê-mi đang ở Giê-ru-sa-lem; ông được tin kia, bèn gởi thơ cho những kẻ bị bắt sang Ba-by-lôn (Giê 29 :). Cách việc ấy một năm, È-xê-chi-ên thi-hành chức-vụ, hiệp ý với mọi sự Giê-rê-mi đã bày-tỏ, và cũng cố làm cho dân tin chắc rằng phải trở về cùng Đức Chúa Trời, rồi mới có hi-vọng trở về Giê-ru-sa-lem. Dầu công-việc rất khó-khăn, dầu ban đầu bị phản-đối kịch-liệt, nhưng rốt lại ông thành-công vì đã góp một phần lớn giúp đồng-bào được trở lại cùng Chúa và được về quê cha đất tổ.

Tiên-tri về Đức Thánh-Linh

Ta thấy ba tiên-tri thượng-phẩm Cựu-ước mỗi vị giải-tỏ ô trong Ba Ngôi Thánh, tân-tri về i về Đức , tân-tri về Đức tròng- nói coi u È- Chúa Linh là để bồ súc.

u hơn các tiên-tri ở xứ È-díp-tô, tên họ thờ thần-

tượng tại È-díp-tô, nên Đức Chúa Trời có ý hủy-diệt họ tại đây (20:1-9). Gurom hủy-diệt đã kè cõi họ! Nhưng Chúa có thể vì có danh Ngài mà làm việc không làm được vì có ta, nên Ngài dut tay lại.

(2) Chỉ có sách È-xê-chi-ên tỏ cho ta biết lịch-sử quá-khứ của Sa-lan (28: 11-19). Đây, ta thấy lịch-sử kẻ tử-thù của mình.

(3) Chỉ có sách È-xê-chi-ên nói rất kỹ-càng về Đền-thờ sau này được dựng lại (40:42 :), và về sông mới ra từ Đền-thờ (47 :).

Tiểu-dẫn

(1) Nhiều tin-đò không ham đọc sách này vì nhiều cờ, song nhứt là vì không biết câu chìa-khóa, bối-cuộc và sứ-mạng của sách.

(2) Câu chìa-khóa là «VINH-QUANG Đức GIÊ-HÔ-VA,» có nói đến mười bốn lần trong mươi một đoạn đầu. Đọc Cựu-ước ta thấy «Vinh-quang Đức Giê-hô-va» là ánh sáng hữu-hình chiếu-rọi giữa các chê-ru-bin trong nơi Chí-Thánh của Đền-tạm và Đền-thờ. Ánh sáng ấy làm chứng về Ngài hiện-diện. Trước khi Đền-thờ bị hủy-phá, È-xê-chi-ên được sự hiện-thấy về Vinh-quang Chúa lia khỏi nó. Đoạn 9 câu 3 nói qua về thiệt-sự ấy, còn đoạn 10 mô-tả kỹ-càng hơn. Ông nhìn thấy ngai Đức Chúa Trời hiện ra trên hòm giao-ước và các chê-ru-bin; ngai có bánh xe, nên hơi giống ngự-giá (10: 1). Bấy giờ Vinh-quang Chúa từ trên các chê-ru-bin dời đến ngạch cửa (10: 4), lại từ ngạch cửa đến đứng nơi cửa đông nhà Chúa (10: 18-19), rồi từ Đền-thờ và Thành-phố lên núi Ô-li-ve (11: 22, 23). Vậy, oai-nghiêm thay, vinh-quang Chúa từ-từ lia khỏi nơi Chí-Thánh và Thành-phố, dường như có vẻ mến-tiếc, không nỡ dời đi! Nhưng vinh-quang đó chắc sẽ trở về (43:). Lúc bước vào chức-vụ, È-xê-chi-ên được sự hiện-thấy về Đức Chúa Trời; lúc làm xong chức-vụ, ông lại được sự hiện-thấy về Đức Chúa Trời ở giữa dân Ngài. Kết-cuộc phuort-hạnh thay! Sách này rao-truyền sứ-mạng về Đức Chúa Trời nghiêm-trị dân bội-nghịch, không chịu ăn-năn, song tở lòng nhơn-tù với dân biết hối-cải.

BỐ-CUỘC SÁCH È-XÊ-CHI-ÊN

I. Kỳ súra-soạn và tiếng kêu-gọi tiên-tri

VINH-QUANG CHÚA

HIỆN RA

Đoạn 1 :— 3 :

Vinh-quang Chúa hiện ra và có hiệu-nghịch trong đời của È-xê-chi-ên.

1. Các tảng trời mở ra, và sự hiện-thấy về Đức Chúa Trời, tức là Đức Chúa Con hiển-hiện như Người ngồi trên Ngai (1:).

2. Các chức-dịch :

- (a) Mạng-lịnh (2:).
- (b) Lương-thực (3: 1-3).
- (c) Công-việc (3: 4-11).
- (d) Trao quyền (3: 12-14).
- (e) Trách-nhiệm (3: 15-21).

3. Vinh-quang Chúa hiện ra (3:22-27).

II. Các lời tiên-tri về thành Giê-ru-sa-lem bị hủy-phá

VINH-QUANG CHÚA

LÌA KHỎI

Đoạn 4 :— 24 :

Tại sao Vinh-quang Chúa lìa khỏi?

È-xê-chi-ên bắt đầu thi-hành chức-vụ giữa dân Y-sơ-ra-ên:

- 1. Nói tiên-tri về thành Giê-ru-sa-lem bị vây (4:).
- 2. Cuộc vây-hâm kinh-khiếp (5:).
- 3. Một phần sống sót (6:).
- 4. Thành-quách hoang-vu, tiêu-diều (7:).
- 5. Bọn thương-lưu thờ-lạy thần-tượng (8:).
- 6. Dân sống sót được bảo-toàn (9:).
- 7. Vinh-quang lìa khỏi (10:-11:).
- 8. Trì-hoãn súra-phat, nhưng chắc sẽ súra-phat (12:).
- 9. Những bà tiên-tri giả (13:).
- 10. Các thứ thí-dụ Cựu-ước cùng nhiều lời dạy-dỗ nghiêm-trọng khác có thể dẫn Y-sơ-ra-ên vào đường cải-cách và ăn-năn (14:-24:).

III. Các lời tiên-tri nghịch cùng bảy dân-tộc

VINH-QUANG CHÚA

ĐỐI VỚI DÂN NGOẠI

Đoạn 25 :— 32 :

Đức Chúa Trời vinh-hiển binh-vực dân Ngài

Bảy lời tiên-tri này được ban-bố giữa lúc được tin Nê-bu-cát-nết-sa vây-hâm thành Giê-ru-sa-lem (24: 2) và lúc được tin thành ấy bị xâm-chiếm (33: 21). Đức Chúa Trời nghịch cùng các dân-tộc đó chẳng những vì họ thờ thần-tượng, song cũng vì họ bạc-đãi dân Y-sơ-ra-ên.

- 1. Lời tiên-tri về Am-môn, Mô-áp, È-đôm và Phi-li-tin (25:).
- 2. Lời tiên-tri về Ty-ro (26: -28:).
- 3. Lời tiên-tri về È-díp-tô (29: -32:).

IV. Các lời tiên-tri về-vang về tương-lai Y-sơ-ra-ên

VINH-QUANG CHÚA

TRỞ LẠI

Đoạn 33 :— 48 :

Cuộc súra-soạn để Vinh-quang Chúa trở lại

Sau ba năm không truyền-phán, Chúa lại chỉ-bảo cách dự-bị. Nhiều người cho c' nầy là phần quí nhứt c' è-chi-ên.

- 1. Hứa ăn-năn (33:).
- 2. Đã (34:).
- 3. Tr 36:).
- 4. M rong

củ

dâ

lâ

7.

8.

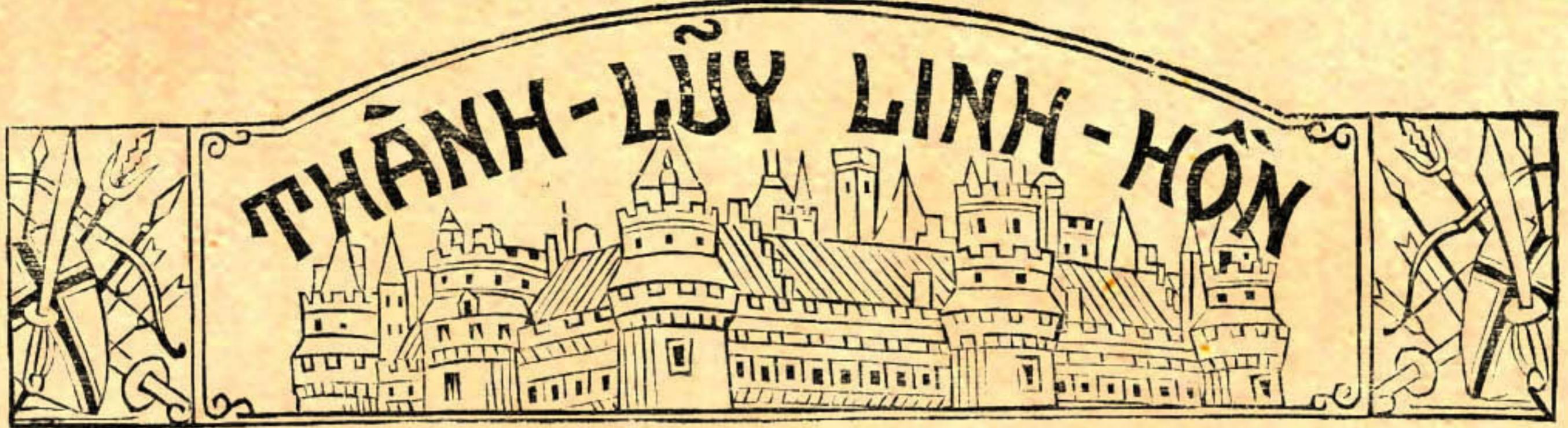
9.

Chia

của-lẽ (46: —

10. Nước sốn

11. Chia đất

THÀNH-LỦY LINH-HỒN

CHƯƠNG THỨ HAI

TỔNG-Ý

Loài người phạm tội, trí-khôn tối-tăm, lương-tâm suy-đồi hờ-hoại, ý-muốn và tư-tưởng cũng đầu-phục Ma-quỷ, làm cho linh-hồn chìm-đắm trong vòng xấu-xa ô-uế; càng ngày càng cư-xử theo cách đê-mạt, đến nỗi tội-lỗi đầy-dẫy. Thương-tiếc thay! loài người lại nghe lời cám-dỗ mà ghen-ghét, xao-lãng Đức Chúa Trời, trở nên đui-mù, nên không thấy ánh sáng vinh-hiển của Chúa. Họ lại vui-sướng trong tội-lỗi, chẳng muốn trở lại đường thiện.

MA-QUỶ CAI-TRỊ

VỘI nhận đế-chế do cư-dân dâng cho mình, Ma-quỷ làm vua Thành-lũy Linh-hồn. Họ hiến hoàng-thành, dâng mọi quyền trong Thành-lũy cho nó. Nó bước vào cung-điện l JACKSON LÂU LÙNG mà vua SA-ĐAI đã xây-dựng cho chính mình Ngài, để được vui-mừng sung-sướng. Nó đổi cung-điện ấy làm đồn-ải, để từ nay dùng làm cái tò của Ma-quỷ cao-lớn đáng sợ.

ÔNG THÔNG-SÁNG BỊ CÁCH, HÓA MÙ

Bấy giờ nó còn sợ mất địa-vị chiếm được bởi muru-churóc xảo-quyết, nên lo sắp-đặt lại cách giữ việc quan-trọng troi lên, hạ người cách chí THÔNG-là LƯU-kiêm

hắc kẻ nầy v nó có ý g, tên là ơng, tên tiều- ng- ơng àm ng, việc. chưa nén ông sa y quanh dinh-lớn và rất cao, mặt trời không

roi tới cửa sổ ông, là kẻ tù đáng thương được; thành thủ nhà ông chìm-đắm trong vòng u-ám. Cách xa ánh sáng, chẳng bao lâu ông giống như người mù từ thuở mới sanh, chẳng hề ngó thấy ánh sáng. Ông không vượt khỏi được giới-hạn nhà mình, là nơi nay đã hóa ra khám tù. Ông cứu Thành-lũy sao đây? Đầu muối làm ít nhiều việc đó, đầu còn đòi chút nghị-lực, nhưng bây giờ ông đã đứng vào địa-vị vô-quyền trọn-vẹn rồi! Thành-lũy Linh-hồn càng vàng-phục Ma-quỷ, càng bị nó cai-trị; càng bị nó cai-trị, càng không được Cựu-Xã-trưởng cứu-giúp.

CHỦ-BẠ LƯƠNG-TÂM BỊ MẤT QUYỀN

Ma-quỷ lại ghen-ghét quan Chủ-bạ có tài hùng-biện, có trí xét đúng, lǎu-thông luật nước, vẫn trung-thành và can-dảm trong mọi cảnh-ngộ cho tới xảy việc Thành-lũy đầu-bàng, là việc chính ông cũng ưng-thuận. Đầu gắng công, cám-dỗ và dùng muru, nhưng Ma-quỷ không sao khiến quan Chủ-bạ (tức là ông LƯƠNG-TÂM) phục-thuộc mình được. Ông bị Ma-quỷ cai-trị, nên suy-đồi quá đỗi: cũng ưa nhiều đạo luật mới ban-bổ, cũng thích hầu việc Ma-quỷ. Nhưng một đôi khi nhó

đến vua SA-ĐAI, thì lấy làm khiếp-sợ Đăng mà mình quá làm mất lòng, ông bèn hăng-hái chống-nghịch MA-QUỈ. Trong một đôi cơn thống-hối (cũng có lúc hối-hận l JACK nă), ông gầm-thét như sư-tử, và đọc những bài diễn-văn hùng-hồn làm cho cả Thành run-rẩy.

Vậy MA-QUỈ sợ ông. Trong Thành-lũy, lời-lẽ ông vang-dậy như cơn bão, ầm-ầm như tiếng sấm. MA-QUỈ cao-lớn tưởng không thể khiến ông ở trọn-vẹn dưới quyền nó, không súc làm ông phục được nó, nên quyết hết súc xui ông làm việc ô-uế. Nó cố làm cho ý-tưởng ông mê-man và lòng ông cứng-cỏi bởi lôi-kéo vào đường hư-không. MA-QUỈ lại lần lần thành-công trong việc này: nó từ từ dẫn ông LUONG-TÂM vào tội-ác và hung-dữ, đến nỗi ông gần mất hẳn tánh cảm-biết tội-lỗi. Ngoài mấy việc đó, MA-QUỈ không còn làm gì ông được. Nó bèn nhứt-định cố xui cư-dân tin rằng ông hóa điên rồi. Như vậy, nó không cần sợ ông nữa. Về vấn-dề này, MA-QUỈ là kẻ chiếm quyền, nhắc đến những lúc ông kinh-hoảng, rằng: «Thật ra mọi kẻ điên đều lên cơn nguy-hiểm, kinh-hoảng góm-ghê; hắn điên, tuy cũng lên cơn như thế, nhưng sao không kinh-hoảng luôn?» Bởi phương-pháp đó và vô-số phương-pháp khác cũng một tánh-chất ấy, MA-QUỈ khiến Hồn-Người xao-lãng lơ-lửng và khinh-dề lời ông LUONG-TÂM. MA-QUỈ đã làm cho ông chai-lì, bèn khiến ông chối đều mình quả-quyết khi được phản-hung l JACK lửng, đến nỗi càng ngày nó làm cho cư-dân càng coi khinh ông hơn. Từ nay, ông không tình-nguyện nói giúp vua SA-ĐAI cách mạnh-mẽ nữa, nhưng chỉ nói khi bị ép-uồng. Có khi ông cáo-giác việc này việc khác, chẳng chút dè-giữ, có khi lại làm thính. Khi hết thấy cư-dân Thành-lũy Linh-hồn buông mình vào cõi hư-không và công-việc vô-ich, theo diệu MA-QUỈ mà thổi sáo và nhảy-múa sau nó, ông chỉ hành-động vì quá bị cưỡng-bách,

ngó bộ dường như liệt súc hoặc chết rồi vậy.

Nếu có người dân nào nghe ông LUONG-TÂM thỉnh-thoảng phản-đối mà sợ-hãi và đi cáo-tỏ với MA-QUỈ, thì ắt được nó tắt lòng kinh-khung, bởi quả-quyết rằng mọi lời anh «phá đám» (1) kia (chỉ về ông LUONG-TÂM) tuyên-bố chẳng được soi-bảo bởi tình yêu-thương hoặc lòng tin-kính gì đâu, song bởi tánh muốn nói và muốn người ta nghe mình nói đấy thôi. MA-QUỈ dùng cách đó làm cho kẻ đến với mình được yên lòng. Nó lại hết sức thêm mấy lời nầy làm bằng-cớ chắc-chắn: «Hỡi Hồn-Người! hãy suy-xét, hãy nhận biết rằng cái lão ấy nó giận-dữ quát-tháo, nhưng nó có hề nói đến chính vua SA-ĐAI đâu.»

Thằng nói dối khốn-nạn đó (chỉ về MA-QUỈ) cũng hiểu lời ông LUONG-TÂM phản-đối thật là lời Chúa phán-dạy để ông răn-bảo Hồn-Người. MA-QUỈ lại nói cùng Chủ-bạ LUONG-TÂM rằng: «Ngươi thấy rõ vua SA-ĐAI ít lo đến Thành-lũy Linh-hồn thất-thủ và dậy loạn. Thành-lũy đã dâng mình cho ta rồi, nên Ngài không bõ công xét-hỏi việc nó làm phản. Ngài biết rõ ngươi trước thuộc về Ngài, nhưng nay thuộc về ta. Vậy, nếu chúng ta phó-thác lẫn nhau, thì còn lo-ngại gì nữa. Vả, ngươi hãy nhớ ơn ta: ta đã hết sức giúp ngươi. Phải với ngươi, luật-pháp ta thi-hành !

vn thiên-dàng
được tự-do
ñm, và ta
: chẳng
và con
i so-

(1) Nhiều người đ
gi, nếu ai đến khuấy-

Thằng gian-dối khốn-nạn đó (chỉ về MA-QUỈ) dùng lời-lẽ như thế để xui-giục Thành-lũy Linh-hồn thôi hối-hận và giận ông LUONG-TÂM, đến nỗi lầm phen cù-dân định giết ông, là chức ngự-sử (1) để được thoát khỏi. Họ muốn ông ở xa mình, cách Thành-lũy muôn ngàn cây số. Ông đã yếu-duối, hư-hoại quá chừng, nhưng nầy, nhờ lời ông, thì họ buồn ; thấy mặt ông, thì họ sợ. Song sự quyết-định và âm-mưu của họ đều luống-công. Nếu không có quyền-phép và khôn-ngoan vô-cùng của vua SA-ĐAI, thì ta dường chẳng chút hiểu việc đó: Ngài đã ban chiểu-chỉ cho LUONG-TÂM Đại-vương sē sống mãi để làm chứng về Ngài giữa loài người. Nhà quan Chủ-bạ rất vững-chắc, dựa vào một đồn-ải của Thành-lũy. Nếu cù-dân hoặc kẻ khốn-nạn nào muốn đến giết ông, thì ông chỉ cần mở cổng làm lụt để giết quân thù.

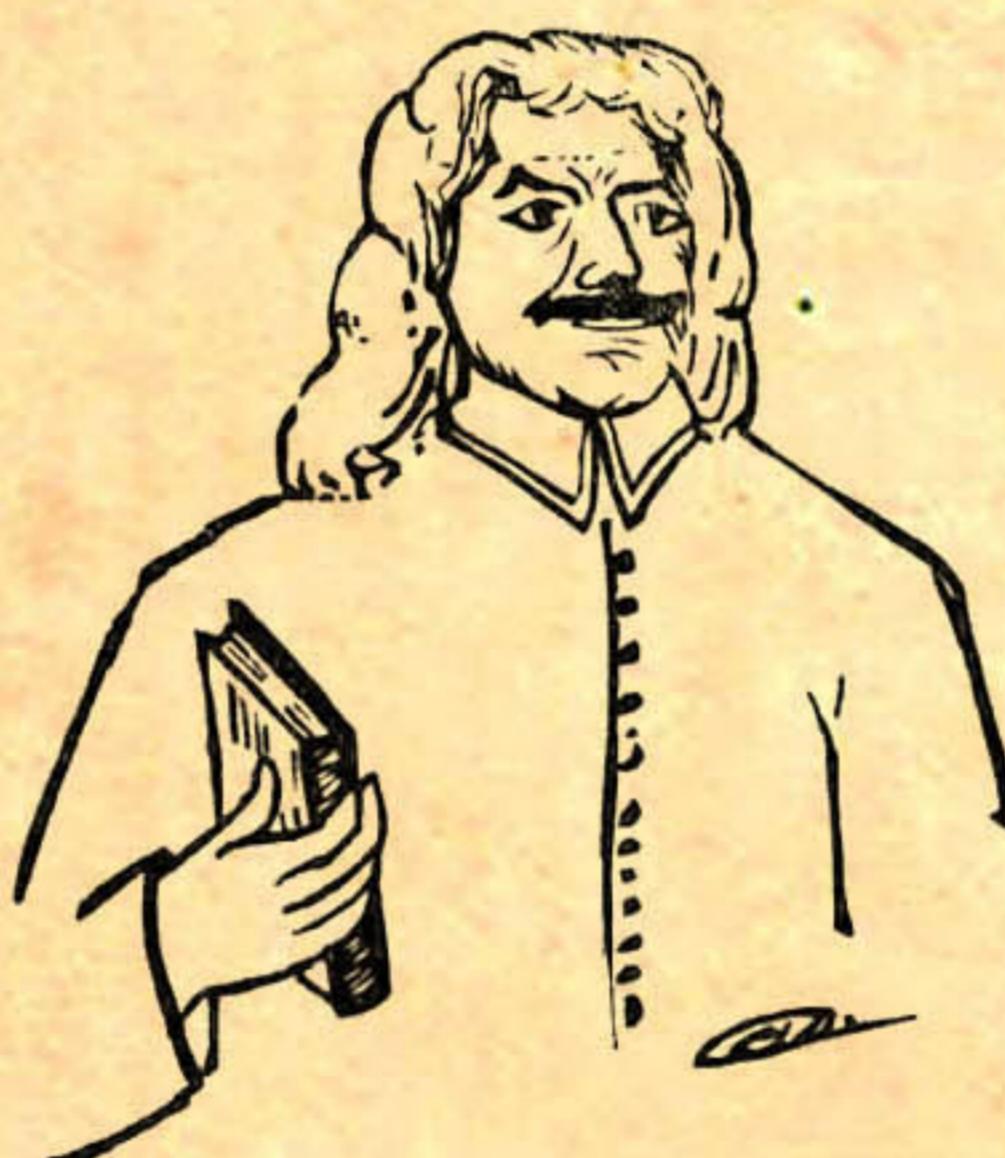
ÔNG Ý-MUỐN ĐẦU-HÀNG

Nhưng bây giờ ta hãy bỏ qua Chủ-bạ Đại-vương, cũng gọi là ông LUONG-TÂM, mà để lòng đến Ý-MUỐN Đại-vương, là người thuộc dòng quyền-quí trong Thành-lũy !

... thuở trước. Gia-tộc hắn tự-do hơn đúng,— Hắn rất mạnh-

... hết; hắn tôi nhớ riêng. ... t, rất thề lắn àm nợ ăn minh i้าง? ...

... m-phận can-ngăn
cai-trị.

TÁC-GIẢ : JEAN BUNYAN, 1628-1688

Thành-lũy kia đấy. Nhưng ý khốn-nạn ấy mới định xong, hắn bèn gấp số-phận cực-khổ. Hắn là người thứ nhứt bị xiêu lòng bởi lời khôn-khéo của MA-QUỈ, nên hắn khuyên cù-dân đầu-hàng nó. Ghi-nhớ công-trạng đó, kẻ chiếm-quyền lập-tức bồ-dùng hắn. Về sau, MA-QUỈ thấy người phục-thuộc mình (chỉ về Ý-MUỐN Đại-vương) có giá-trị và thật trú-mến mình, bèn quyết lập hắn làm đại-thần để giao cho tra-xét mọi việc quan-trọng trong Thành-lũy.

Vậy, MA-QUỈ gọi hắn đến, tỏ ý cho nghe; nó không cần nói dài khiến hắn tin phục. Hắn đã ngỏ ý khuyên Thành-lũy xuống hàng MA-QUỈ, bày giờ lại hầu việc để làm đẹp lòng nó. Kẻ chiếm quyền thấy thế, bèn bồ hắn làm tổng-binhh đồn-ải, quan cai-quản hào-lũy và canh-giữ cửa thành. Công-việc hắn lại có một khoản này: nếu hắn không ưng-thuận, thì chẳng ai làm gì trong

Thành-lũy được. Hắn phò-tá MA-QUỈ, và mọi việc được làm trọn theo lòng hắn ưa-thích.

Ý-MUỐN Đại-vương có một viên thơ-ký, là bác Ý-TƯỞNG. Giống nhau mọi bề, chủ tớ hiệp nhau về chủ-nghĩa và thực-hành. Họ cầm quyền và khiến Hồn-Người chỉ ham-hố làm trọn mọi điều họ ham-muốn. Tôi chẳng hề quên cách cù-xử của cái ông Ý-MUỐN đó, khi quyền-binh thình-lình đến tay mình. Trước hết, hắn chối phút rằng mình không hề nhờ-vả Vua cũ, rồi thề-nguyễn trung-thanh với MA-QUỈ, chủ oai-quyền của hắn. Hắn mới lãnh các công-việc, đã làm cho Thành-lũy Linh-hồn kia sa vào địa-vị khốn-cực, đến nỗi nếu không mục-kích, thì chẳng ai dễ tưởng-tượng nổi.

Thoạt tiên, hắn khuấy-rối ông LUONG-TÂM hoài, và cù ghen-ghét ông

cho đến chết. Gặp ông hoặc nghe ông nói, thì hắn chịu không nổi. Gặp át nhắm mắt, nghe át bịt tai. Hắn nhứt định rằng trong Thành-lũy không ai được giữ một mảnh chữ nào của bộ luật SA-ĐAI. Ý-MUỐN Đại-vương thấy ông PHẢI-LỄ, lục-sự mình, có mấy tấm da ghi-chép luật-pháp, thì ném ra sau lưng. Ông LƯƠNG-TÂM thật còn giữ trong phòng giấy một vài luật-pháp của vua SA-ĐAI hoàn-toàn ; vậy mà Ý-MUỐN Đại-vương không sao xâm-phạm được. Kẻ mới chuyen-quyền này lại tưởng nhà viền Cựu-xã-trưởng vẫn sáng quá ; hắn nói chắc rằng như vậy thật không ích gì cho Thành-lũy. Hắn tưởng thấp ngọn đèn sáp cũng đã sáng lắm. Từ rày, chẳng có gì đẹp lòng Ý-MUỐN Đại-vương mà trước lại không vừa ý MA-QUỈ.

Trên đường phố, chẳng ai bằng bác Ý-MUỐN là người hay đồn khôn-ngoan, mạnh-dạn và cao-trọng của MA-QUỈ. Hắn tự hạ xuống bậc thấp-hèn hơn hết mà hát «ông chủ trứ-danh.» Hắn không cần được lệnh mới phạm tội, vì đã quen đánh bạn với tội rồi.

Ý-MUỐN Đại-vương có một tay giúp việc, là thầy CẨM-TÌNH. Thầy cũng hу hoại quá đỗi, quên cõi-rẽ mình, sa vào tǔu-sắc, chỉ nghĩ đến công-việc xác-thịt. Vậy nên người ta tặng cho thầy một cái biệt-hiệu là CẨM-TÌNH ĐÈ-MẶT. Thầy quyến-luyến cô MÈ-XÁC-THỊT, con ông PHẢI-LỄ. Thầy cô bèn cùng nhau kết tóc se tơ. Ma-Quỉ hay tin, liền nghĩ thầm : «Đó thật vừa đỗi phải lừa.» Nhân dịp này, nó nói : «Cái gì giống nhau thì hiệp nhau.» Vợ chồng sanh ba trai là KHÔNG-BIẾT-THỆN, NÓI-VU, NGỒ-NHỊCH, và ba con gái là KHINH-LỄ-THẬT, QUÈN-CHÚA, TRÍ-BÁO-THÙ. Chúng cưới vợ lấy chồng trong Thành-lũy, và để ra lũ con khổn-nạn, không sao kể hết tên ra đây được.

MA-QUỈ MỪNG VÌ CÁCH CAI-TRỊ VÀ SỰ DÙNG NGƯỜI

Kẻ chiếm quyền là Ma-Quỉ, dùng hết cấp để chuyen thay-đổi mọi quan-

niệm, nọi ý-tưởng về Đức Chúa Trời trong tâm-hồn loài người, và làm cho không ai nhận-biết được Vua cũ. Nó giao việc này cho anh KHINH-LỄ-THẬT cách đặc-biệt hơn, và anh ta dùng công giúp nó lạ-lùng. Anh có hai chức-vụ : một là làm cho không ai nhận-biết được vua SA-ĐAI, và lấy lòng hung-dữ mà nói sai về Ngài ; hai là tán-tụng Ma-Quỉ quá lẽ.

Rốt lại, Ma-Quỉ bāi-bỏ các mảnh công-pháp của Vua SA-ĐAI, mọi đều quan-hệ đến luân-lý, mọi luật tự-nhiên hoặc thuộc về nhà nước Ma-Quỉ, và kẻ phò-tá nó, tức là Ý-MUỐN Đại-vương, dùng phương-pháp ấy khiến Linh-hồn sa xuống trình-độ súc-vật và dǎn Linh-hồn vào vòng thú-tánh, vào đường chối mọi lẽ-thật. Đoạn, Ma-Quỉ ban-bổ luật-pháp : Sự ham-mê của xác-thịt, ham-mê của mắt, và kiêu-ngạo của đời (2) đều được tự-do mọi bề. Nó làm cho những sự vô-tín, ô-uế và hung-dữ được lan rộng. Cư-dân Thành-lũy Linh-hồn ăn-ở theo luật-pháp Ma-Quỉ, bèn được sung-sướng, vui-thỏa. Chẳng hề có ai hỏi họ sao không cư-xử cách khác.

THÀNH-LŨY BẠI-HOẠI

Ma-Quỉ cũng nhớ mình đã bāi chức Cựu-xã-trưởng và quan Chủ-bạ, lại muốn khỏi bị cáo là giảm tánh tôn-đại của Thành-lũy Linh-hồn, bèn bồ THAM-MUỐN Đại-vương làm Xã-trưởng. Ông nẩy tự-nhiên i việc như súc-vật, chỉ mở-mở giúp-đỡ

Lại cử chú

ba. Chủ

ghĩ đến

xa mà

47

hắn

bu

cú

Qu

Mẹ

dụng

TIN, KIẾU

CỨNG-CỎI, L

(1) Quan-niệm lè

(2) I Giăng 2 : 16.

BÌNH-AN-GIẢ, SAY-RUỢU, GIA..., VÒ-THẦN, thảy đều được MA-QUỈ dùng làm việc hết. Nó còn ban nhiều chức nhỏ cho nhiều người khác, nhưng tôi không thể kể tên ra đây.

MA-QUỈ xài ba đồn-ải và coi là kiên-cố lắm: Ai thứ nhứt là DỤ-DỘ, cao hơn cả Thành-lũy, có tên QUÈN-CHÚA trấn-thủ. Ai nầy dựng gần cửa Mắt, dùng để ngăn-trở cư-dân nhìn-nhận Vua. Ai thứ hai là NỮA-ĐÊM, dựng gần hoàng-thành cũ để làm cho nơi ấy tối hơn, giữ

cho cư-dân khỏi nhìn-biết nhau, có tên GHÉT-ÁNH-SÁNG trấn-thủ. Ai thứ ba là VUI-SƯƠNG-TỘI, dựng trên khu đất làm chợ, ngăn-trở cư-dân trở lại đường thiện, có tên YÊU-XÁC-THỊT trấn-thủ. QUÈN-CHÚA và GHÉT-ÁNH-SÁNG, là hai chiến-sĩ đã giúp Ma-Quỉ chiếm Thành. Ba đồn-ải đó có đủ chiến-cụ.

Bây giờ, Ma-Quỉ thấy mình yên- ổn, vì đã hết sức làm việc để biết chắc mình chiếm hẳn được Thành, giữ vua SA-ĐAI hoặc Con Ngài khỏi khôi-phục. (Còn tiếp)

THI-CA TIN-LÀNH

Mục-sư PHAN-ĐÌNH-LIỆU

CHỨC-VỤ GIĂNG BÁP-TÍT

(Lu-ca 3 : 1-17)

7. Chúa khiến ông Giăng đến dọn dàng,
Ban-bằng gò đống, lấp hầm hang.
Mật ong, châu-chấu làm corm bùa,
Lông lạc, da dê thế áo tràng.
Làm phép báp-têm bằng nước lạnh,
Truyền danh Cứu-Chúa khắp nhơn-gian.
Khuyên ai kíp-kíp ăn-năn tội,
Búa đã gần cây, khó liệu-toan.

CHÚA CHỊU PHÉP BÁP-TÊM

(Lu-ca 3: 21-22)

8. Jêsus chịu phép dưới giòng hà,
Bỗng thấy trên trời cửa mở ra,
Thần-thánh giáng-lâm, Cha ẩn-chứng:
Này Con yêu-dẫu, đẹp lòng ta.

SỰ CÁM-DÔ

(Lu-ca 4 : 1-11)

9. Jêsus đầy-dỗ
Đồng vâr
Ác-súr
Thần-
- nh,
ến-tranh.
Kinh.

BÀI GIĂNG TẠI NA-XA-RẾT

(Lu-ca 4 : 16-22)

10. Ngài đến Na-xa-rét,
Là nơi dưỡng-dục Ngài.
Hội-đường ngày Sa-bát,
Giở đọc sách È-sai:
Thần-thánh ngự trong ta,
Tin-lành báo gần xa,
Đui-mù nay sáng-sủa,
Tù-phạm được buông-tha,
Kinh-thánh chỉ về ai,
Thánh-Linh chép chẳng sai.
Mọi người đều suy-nghĩ,
Liếc mắt ngó về Ngài.

TRÁCH CỐ-HƯƠNG KHÔNG NHẬN TIỀN-TRI

(Lu-ca 4 : 23-30)

11. Cố-hương không trọng Đấng Tiên-tri,
Vì bởi lương-tâm họ đã lì.
Bất-tín, Giu-đa nhiều mù góá,
Nhứt-thành, Si-đốn rước È-li.
Từng xem phép lạ rành-rành thế,
Trách mấy lòng kia cứng-cỏi kỳ!
Dân-chúng nghe qua liền nổi giận,
Gót trần phơi-phót giục Ngài đi.

CÔ-RINH-TÔ THỨ NHẤT

(Tiếp theo)

nói diễn Ngài tuôn ra đầy-dủ, sức mạnh
ý c Ngài bèn trọn-vẹn trong sự yếu-đuối
ch ta, quyền-phép Đức Thánh-Linh cũng
được tỏ ra cách lợ-lùng trong vô-số
người nghe, đến đổi họ được cứu-rỗi,
thay đổi ra mới trong Đấng Christ, dễ
thường có ngày Hội-thánh sẽ được
rực-rỡ, sung-mãnh như muôn hồng ngàn
tia đương khoảng trời xuân. (Còn tiếp)

Chúa
ao ta cảm-
kêu-cầu Ngài
ng trong phật-
khiến cho ân-

7 FÉVRIER. 1932

BÀ E. F. IRWIN

GIẢNG TIN-LÀNH CHO DÂN NGOẠI

(Sứ-đồ 13: 42-53; Rô-ma 1: 14-16)

CÂU GỐC: – Ta lập người lên đểng làm sự sáng cho các dân, hầu cho người đem sự cứu-rỗi cho đến cùng cõi đất

(Sứ-đồ 13: 47)

LỜI MỞ ĐÀNG

THÁNH Phao-lô và Ba-na-ba đã lia-bỏ đảo Chip-rơ đểng đến thành Bét-giê trong xứ Bam-phi-ly. Tại đó, Thánh Giăng đã chia-lia hai ông mà trở về thành Giê-ru-sa-lem. Trong sự này chúng ta không biết Thánh Giăng có ý gì, nhưng sau lại, thấy Thánh Phao-lô và Ba-na-ba chia-rẽ nhau ra là vì cớ ông. Khi Thánh Phao-lô và Ba-na-ba muốn đi giảng Tin-lành cho người ngoại lần thứ hai, thì Thánh Giăng, Mác cũng muốn đi theo, song Thánh Phao-lô không chịu. Rồi đó Thánh Phao-lô và Ba-na-ba cũng chia-rẽ nhau. Song sự chia-rẽ để di hầu việc Chúa như vậy, thật có phước lâm, vì nhờ sự đó mà nhiều nơi nhiều chỗ được nghe Tin-lành của Chúa.

Sau hết Thánh Phao-lô bằng lòng hiệp với Giăng, Mác. Xem thơ Cò-lô-se 4: 10 và thơ Phi-lè-môn 24, chúng ta thấy ông nói rất nhơn-tử về Giăng. Và trong thơ II Ti-mô-thê 4: 11, Thánh Phao-lô có nói rằng: «Hãy đem Mác đến với con, vì người thật có ích cho ta về sự hầu việc lâm.»

I. – Bài giảng của Thánh Phao-lô

Đề-mục của Thánh Phao-lô giảng là «Sự cứu-chuộc bởi đức-tin.» Ông có giảng tai-nhà-hội cho những người Y-so-ra-ên và những người có lòng kính-sợ Đức Chúa Trời. Trong bài giảng này Thánh Phao-lô có thuật lại lịch-sử dân Y-so-ra-ên ở xứ È-díp-tô cho tới đời

Y-so-ra-ên tại thành Giê-ru-sa-lem chẳng nhìn-biết Đức Chúa Jêsus, nên họ dầu chẳng tim thấy có-tích gì trong Ngài đáng phải lên án, song họ cứ xin Phi-lát, là quan Tổng-Đốc, phải ra lệnh giết Ngài. Thật họ làm cho ứng-nghiệm mọi điều đã chép tiên-tri về Ngài trong Kinh-thánh. Song Đức Chúa Trời đã làm cho Ngài từ kẻ chết sống lại. Vả, nhờ Đấng đó, sự tha tội được rao-truyền cho mọi người; lại nhờ Ngài, hễ ai tin đến thì được xưng công-bình. Còn về những điều đều theo luật-pháp của Môi-se thì không thể xưng công-bình được. Thánh Phao-lô có khuyên-dỗ họ đừng bỏ qua sự chuộc tội, vì nếu không có điều đó thì không thể tránh khỏi sự hình-phạt đời đời.

Lúc đó, có người ngoại đến xin hai ông ấy tới ngày Sa-bát sau cũng giảng các lời đó nữa. Lại có nhiều người Giu-đa và người mới theo đạo Giu-đa, vì muốn rõ hơn về sự chuộc tội, cũng bằng lòng đi theo hai ông nhà để được nghe thêm. Các lời đã chỉ rõ ràng hiều rõ về Cứu-trúc, và làm cho họ cảm

nh
nh đều

«N

nhé

Li

ng

viếng

ro

của Đức C

thể là nhờ Đức Thánh-Linh đã cảm-động lòng kẻ giảng và người nghe.

III.—Sự bắt-bó

Đoạn này chép về lúc ban-đầu giảng Tin-lành cho người ta và cũng chép về đạo-lý của Chúa bị ngăn-trở. Sau khi nhóm lại lần thứ hai rồi, có nhiều người Giu-đa chống-nghịch lắm. Có nhiều người lớn trong dân Giu-đa cũng quá túc-giận, vì họ rất bằng lòng về lời giảng của Thánh Phao-lô và Ba-na-ba. Cũng có nhiều người chống-nghịch với lời giảng của Thánh Phao-lô, nên đã mắng-nhiếc ông. Khi đó, Thánh Phao-lô và Ba-na-ba đã lia-bỏ họ và nói rằng: «Ấy cần phải truyền đạo Đức Chúa Trời trước nhất cho các người, nhưng vì các người đã từ-chối, và tự xét mình không xứng-đáng, nên đây này, chúng ta mới xây qua người ngoại.»

Sau đó, lại xảy ra sự bắt-bó bởi những tay đòn-bà sang-trọng, sot-sắng và những dân đàn anh trong thành, thành-thứ hai ông bị đuổi ra khỏi thành È-phê-sô.

IV.—Kết-quả

Dẫu có nhiều sự bắt-bó, song việc Chúa vẫn được tấn-tới. Lời giảng của hai ông đều là lời sứ của Đức Chúa Trời. Lời ấy do Ngài phán ra để cứu mọi người, và trong thế-gian này không ai thắng hơn việc Ngài được. Khi người Giu-đa bắt-bó các sứ-đồ, thì họ nói rằng: «Chúa có phán-dặn chúng ta như vậy: Ta lập người lên đểng làm sự sáng cho các dân, hầu cho người đem sự cứu-rỗi cho đến cùng cõi đất.» Những người ngoại nghe vậy thì vui-mừng lắm, rồi đạo-lý Chúa được tràn ra khắp l^u đó. Ấy nghĩa là nhờ những

được cứu r^{ồi} nên đạo C^{hrist} nay cả th^ế giới^{gian} yên mà^{nh} ai r^{ồi}

ngoài để được vui-vẻ, song họ chỉ nhớ một Đấng ở trong lòng, là Đức Thánh-Linh luôn ban cho sự vui-mừng. Dẫu trải nhiều nỗi khó-khăn, bắt-bó và nguy-nan, hai ông vẫn cứ vững chí bền lòng, không buồn-bã, không bối-rối, không phàn-nàn.

Phải biết rằng, nếu muốn nhiều người trở về cùng Chúa, thì trước hết chúng ta phải được đầy-dẫy Đức Thánh-Linh như các môn-đồ thuở trước. Nếu tín-đồ không có Đức Thánh-Linh, thì thật là kẽ đương ngăn-trở việc Chúa trong xứ Đông-Pháp này vậy.

CẮT NGHĨA NHỮNG CÂU KHÓ HIỂU

Sứ-đồ 13:44—«**Đạo Chúa.**» Ấy nghĩa là lời của Chúa, tức là lời nói về sự chết và sự sống lại của Đức Chúa Jêsus.

Câu 45—«**Người Giu-đa thấy đoàn dân đó.**» Vì thấy người ngoại đến đền-thờ đông lắm, nên họ túc-giận, chờ không phải vì sự giảng của hai sứ-đồ đâu. Họ có thói quen khinh-dể những người ngoại đạo, coi những người đó không xứng-đáng vào đền-thờ.

Câu 46—«**Ấy cần phải.**» Theo lời giao-ước của Đức Chúa Trời và lời phán-dạy của Đức Chúa Jêsus, thì cần phải giảng đạo Chúa, trước cho người Giu-đa, sau cho người ngoại.

«**Tự xét mình.**» Các người đã tự xét mình, vì không bằng lòng tiếp-nhận Đức Chúa Jêsus làm Đấng Cứu-Thế.

Câu 48—«**Được định sẵn cho sự sống đời đời.**» Ấy nghĩa là Đức Thánh-Linh đã sửa-soạn lòng các người để được nhận-lành sự sống đời đời. Nhưng chúng ta cần phải biết họ có tự-do, chờ Ngài không ép-buộc. Vì Đức Thánh-Linh đã cảm-động lòng họ, và họ có thể vâng lời Ngài tùy ý mình, nên được định sẵn...

Rô-ma 1:14—«**Tôi mắc nợ.**» Cứu-chuộc là sự ban cho của Đức Chúa Trời, nhưng ai đã được nhận-lành sự ấy, thì mắc nợ với người lân-cận mình, và phải kiêm cách trả lại cho họ, nghĩa là phải nói lại cho họ biết về những ơn mình đã anh ước cách nhưng-khác.

3.—Các người ngoại có xin Thánh Phao-lô làm gì tuần-lễ sau?

4.—Vì cớ nào người Giu-đa túc-giận?

5.—Hai môn-đồ đó có trả lời người Giu-đa thế nào?

6.—Trước mặt Đức Chúa Jésus, Ngài có phân-biệt người Giu-đa với người ngoại không?

7.—Vì cớ nào Chúa biểu phải giảng cho người Giu-đa trước?

8.—Vì cớ nào Thánh Phao-lô và Ba-na-ba đã giảng cho người ngoại?

9.—Khi hai môn-đồ đó gặp sự bắt-bớ, thì họ có lòng thề nào? Sao vậy?

10.—Mỗi người tín-đồ có mắc nợ gì?

14 FÉVRIER, 1932

SỰ TỪNG-TRẢI CỦA NGƯỜI GIẢNG ĐẠO

(Sứ-đồ 14: 8-23)

CÂU GỐC:— Phước cho những kẻ chịu bắt-bớ vì sự công-bình,
vì nước thiên-đàng là của những kẻ ấy

(Ma-thi-ơ 5: 10)

I.—Sự trốn-tránh của người giảng đạo

Tại thành An-ti-ốt, xứ Bi-si-đi, Chúa đã ban phước nhiều, nên có đông người trở lại tin Chúa. Dầu vậy, người Giu-đa cũng không có lòng thương-xót, lại còn xò-đuỗi Thánh Phao-lô và Ba-na-ba ra khỏi thành ấy. Hai ông liền đi đến thành Y-cô-ni, và thành này cũng được phước Chúa nhiều lắm. Có nhiều người trở lại tin Chúa, và Ngài cũng dùng tay hai sứ-đồ làm những phép lạ dấu kỳ, mà chứng về đạo ơn-điển của Ngài. Chẳng bao lâu, dân-chúng trong thành túc-giận, vì thấy có nhiều người trở lại cùng Chúa, nên họ chia r้า phe-đảng: có nhiều người Giu-đa hiệp với các quan nô-lên đặng hà-hiếp và ném đá vào hai sứ-đồ. Chuyện đó vừa xảy ra, thì hai ông liền trốn-tránh đến thành Lít-trơ, thành Đẹt-bơ và các miền chung-quanh đó. Hai

ng sứ-đồ này làm như vậy là theo lời phán-dạy của Đức Chúa Jésus: «Khi người ta bắt-bớ các người trong thành này, thì hãy trốn qua thành kia» (Ma 10: 23).

Theo ý trên đó, thì Chúa không muốn cho chúng ta là kẻ tin-đồ của Ngài cãi-lãy với ai, trong khi họ bắt-bé lời mình làm chứng. Nhưng Chúa cũng muốn chúng ta không nên bỏ lẽ-thật mà mình đã lãnh

tạnh, gió êm, nắng ấm, thì tự-nhiên cây lúa được đứng lại như khi trước. Tin-đồ cần phải tự hạ mình xuống, khi gặp sự bắt-bớ, rồi sau Đức Chúa Jésus sẽ làm cho mình đứng dậy cũng như lúc ban đầu.

II.—Những phép lạ của người giảng đạo

Có lẽ tại thành Lít-trơ không có đền-thờ của người Giu-đa, nên các sứ-đồ phải giảng đạo ở ngoài đàng. Ở trong thành đó, có một người liệt-chơn, què từ lúc mới sanh ra, chẳng hề đi được. Người đó có lòng vui-vẻ, khi nghe Thánh Phao-lô giảng về Đức Chúa Jésus là Đấng Cứu-Thế, thì chịu tin theo. Người đó cũng tin rằng, Đức Chúa Jésus có quyền cứu-chữa các thứ tật-bịnh nữa. Khi Thánh Phao-lô thấy người có đức-tin như thế, thì liền nói rằng: «Người hãy chờ dậy, đứng thẳng chơn lên. Người nhảy một cái, rồi đi.» Lít-trơ là một

người

III.—Người ta thờ-lạy các người giảng đạo

Khi thấy phép lạ của hai sứ đồ đã làm, dân-chúng lấy làm lạ và kêu lên bằng tiếng Li-cao-ni rằng: Các thần đã lấy hình người mà xuống cùng chúng ta. Họ liền sấp mình xuống mà thờ-lạy hai sứ đồ. Thánh Phao-lô thấy vậy, liền hiểu ý họ, tức-thì ông cấm họ và không cho họ làm điều ấy. Hai sứ đồ đó không chịu người ta khen-nợ và tôn-trọng mình, vì biết vinh-hiển ấy chỉ thuộc về Đức Chúa Trời mà thôi.

Thiệt đều ấy là một sự cảm-dỗ rất lớn cho hai ông. Vì trải qua mấy tháng, hai ông đã chịu nhiều đòn bát-bớ, sỉ-nhục, nay được loài người tôn-trọng, ngợi-khen, kể về phần xác, hai ông há chẳng có phước lâm sao? Nhưng hai ông ấy cảm-biết những điều minh làm được đó là chỉ nhờ quyền-phép Đức Chúa Jêsus mà thôi. Vậy, nếu hôm nay có một người dám tự khoe rằng Chúa đã dùng mình để cứu linh-hồn kẻ khác, đáng được người ta khen-nợ tôn-trọng, thì người ấy thật đương ở trong địa-vị rất nguy-hiểm vậy. Thật dễ lầm cho người đó vấp-phạm tội, vì hễ ai nhớ súc minh, thì chắc không còn có sự giao-thông với Đức Chúa Trời nữa.

IV.—Người giảng đạo bị ném đá

Thật ý của loài người thay đổi không chừng. Dân-chúng thành Lit-tro có lòng vui-mừng mà chịu nghe đạo Tin-lành, và được nhiều phước lâm. Nhưng đương khi có sự bình-yên, thì ma-quỷ hay xen vào mà làm hại. Có mấy người Giu-đa từ thành An-ti-ốt và thành Y-cô-ni đến dò-danh dân-chúng.

... nói phép lạ
tuyền-phép
kia muốn
ba, nay
Sự bắt
Phao-
inh.
lúc
Một
hết

của hai ông đ~
của ma-quỷ
thờ-lạy T
lại lấy đ~
bở này
chết

chưa, nhưng chúng ta có thể biết rằng Đức Chúa Trời đã làm cho xác-thịt của ông được sống.

V.—Người giảng lập các Hội-thánh

Sau khi Chúa đã cứu Thánh Phao-lô ra khỏi sự chết, thì ông liền đi với Ba-na-ba đến thành Đẹt-bo. Sau khi giảng đạo Tin-lành và dạy-dỗ nhiều người tại đó, hai ông có trở lại thăm các tín đồ trong các thành mà hai ông đã trải qua lúc trước. Hai ông đã an-ủi khuyên-lơn các tín đồ đó rồi, bèn đặt họ làm chấp-sự và trưởng-lão để lo-lắng công-việc trong các Hội ấy. Trong khi làm việc đó, hai ông lấy làm trịnh-trọng lắm, nên trước hết hãy kiêng ăn và cầu-nguyện. Vậy, khi cử chức-viên trong Hội-thánh, chúng ta nên để riêng thi-giờ, hết lòng cầu-nguyện để biết ý Chúa, chứ không làm theo ý riêng của người.

CẮT NGHĨA NHỮNG CÂU KHÓ HIỂU

Sứ đồ 14:8—«Có một người liệt chờn.» Trong khi Thánh Lu-ca chép lại một truyện-tích nào, ông có tánh ít nói rõ ràng lắm. Nhưng khi chép về người liệt chờn này, thì ông có nói ba cách. Ông muốn tỏ ra người ấy thiệt đã liệt chờn, chứ không phải làm bộ giả-dối để xin tiền-bạc. Như thế họ không thể cãi-chối được về phép lạ mà Thánh Phao-lô đã làm. Họ đều cho là một việc rất lạ.

Câu 9—«Thấy có đức-tin.» Thánh Phao-lô đã từng-trải về sự thiêng-liêng, nên khi ông ngó đến người què, thì liền biết người đó có đức-tin để chữa lành bệnh được.

Câu 11—«Bằng tiếng Li-cao-ni.» Hai sứ đồ không hiểu thử tiếng đó; nếu cõi thi chắc hai ông đã ngăn-trở khi họ muối khỉ-sự thờ-lạy mình.

Câu 20—«Vùng đứng dậy.» Ấy chỉ về Thánh Phao-lô đã được chữa lành bởi một phép lạ của Đức Chúa Trời.

LỜI HỎI:

1.—Hai sứ đồ hầu việc Chúa tại thành Y-cô-ni có kết

giống nhau thế nào, trong khi dân-chúng
muốn thò-lạy mình?

7.—Khi họ ném đá vào mình Phao-lô,
thì ông có chết không?

8.—Vì cớ nào Thánh Phao-lô được
sống lại trong lúc đó?

9.—Khi muốn lập các Hội-thánh, thì
hai sứ đồ đó đã làm gì?

21 FÉVRIER, 1932

HỘI-BỒNG TẠI THÀNH GIÊ-RU-SA-LEM

(Sứ-đồ 15: 22-29; Ga-la-ti 2: 1, 2, 9, 10)

CÂU GỐC:— Hỡi anh em, anh em đã được gọi đến sự tự-do, song chó lầy
sự tự-do đó làm dịp cho anh em ăn-ở theo tánh xác-thịt, nhưng
hãy lấy lòng yêu-thương làm đầy-tớ lẫn nhau

(Ga-la-ti 5: 13)

I.—Đều các tín-đồ phải nói

Thánh Phao-lô và Ba-na-ba có tò rò
lầm về người tín-đồ phải nói điều gì. Sau
khi đi giảng đạo Tin-lành cho dân ngoại
rồi, hai ông có trở về thành An-ti-ốt. Hai
ông thuật lại mọi việc Đức Chúa Trời đã
cậy mình làm, và Ngài có mở cửa đức-tin
cho dân ngoại là thế nào. Khi nhóm lại
tại thành Giê-ru-sa-lem, hai ông cũng có
nói lại về dân ngoại trở lại đạo Chúa,
cũng như đã nói tại thành An-ti-ốt vậy.
Lúc đó, cả Hội-đồng đều vui nghe lời làm
chứng ấy. Tín-đồ Chúa cần phải biết
Ngài cho đến khi Ngài có thể dùng mình
mà ban phước cho người khác, cũng như
Ngài đã dùng Thánh Phao-lô và Ba-na-ba
vậy. Nếu người tín-đồ nào biết vâng lời
Chúa và hết lòng giao-thông với Ngài, thì
cũng sẽ thuật lại được những điều mà Chúa
cậy mình làm, như hai sứ-đồ trước kia vậy.

II.—Tín-đồ có cần cãi-lấy không?

Có mấy kẻ từ xír Giu-đê đến, dạy mọi
người rằng: «Nếu các người chẳng chịu
phép cắt-bì theo luật-lệ của Mô-i-se thì
không thể được cứu-rỗi.»
quan-hệ lầm: vì ng
nhờ luật-pháp
Hôm nay có
về ngày
cứu l
J³

Nhưng, nếu nói đến những sự quan-hệ
như sự cứu-chuộc là nhờ ơn-diễn của Đức
Chúa Jêsus-Christ, hay là sự tin Đức Chúa
Jêsus là Đức Chúa Trời, lời trong Kinh-
thánh là lời của Đức Chúa Trời, vân vân,
thì tín-đồ cần phải đứng vững, nắm chặt
lẽ thật, và nhìn xem mục-đích. Vì, thà
mất bạn tốt hơn là mất những của quý
còn lại đời đời.

Tín-đồ tại An-ti-ốt đã nhìn biết các sứ-
đồ tại thành Giê-ru-sa-lem có thể xét
những điều thuộc về Hội-thánh, nên đã sai
Ba-na-ba cùng mấy người trong bọn kia
lên đó dặng hỏi việc này.

III.—Tại Hội-đồng

Các sứ-đồ và tín-đồ đều hiệp một lòng
nhơn-tử thương-xót mà xem-xét và giải-
quyet những đề-nghị tại Hội-đồng. Lúc
đó, Thánh Gia-cô làm Chủ-nhiệm của Hội-
đồng. Nhưng thiêt ra lúc đó Đức Thánh-
Linh làm Chủ-tọa của Hội-đồng. Hội-thánh
hôm nay đáng phải biết đến điều ấy. Khi
chúng ta nhớ ai làm chủ-tọa hội
minh? Có n^o ta tưởng rằng
v^ou-nguyễn,
c^o Thánh-
án-luận,
ng Hội-
tự lo

mà nhiều người được cứu bởi nhờ ơn-điển của Đức Chúa Jésus-Christ. Rồi đó Thánh Gia-cơ tỏ lời biếu-quyết của Hội đồng, và trong lời ấy ông có tỏ ý của Chúa trong đời này và đời sau. Chúng ta nên xem kỹ các lời ấy.

IV.—Ý Chúa trong đời này

«Si-môn có thuật thế nào lần thứ nhứt, Đức Chúa Trời đã đoái-thương người ngoại, dặng từ đó lấy ra một dân để dâng cho danh Ngài» (Sứ-đồ 15: 14). Lời ấy không phải nghĩa là phải cứu hết thảy mỗi người thế-gian trong đời này đâu, nhưng nghĩa là phải cứu những người nào có lòng đói khát về Đức Chúa Trời. Trong mọi nước đều có người muốn biết Đấng Chí-cao, và bốn-phận tin-đồ phải làm chứng cho họ. Khi người đói khát nghe, thì chắc họ sẽ theo Ngài. Thật Đức Chúa Trời không biếu tín-đồ cứu cả thế-gian, nhưng Ngài muốn cho nết thảy người trong thế-gian đều được biết về sự chuộc tội là bởi nhờ ơn-điển của Đức Chúa Jésus.

V.—Ý Chúa trong đời sau

Đoạn 15: 16-17 chỉ về một ngàn năm bình-an. Khi đời này qua rồi, Đức Chúa Jésus sẽ trở lại thế-gian này; tức là Chúa Jésus mà người Giu-đa đã đóng đinh trên thập-tự-giá sẽ đến thế-gian. Trong lúc ấy sẽ có sự vui-vẻ, bình-yên, mọi người sẽ thờ-phượng Ngài.

VI.—Thánh Phao-lô khai-trình về Hội đồng

Trong sách Ga-la-ti Thánh Phao-lô đã tỏ sự chuộc tội là bở¹ . Trong đoạn thứ hai ông² lúc³ đồng dâ⁴ sa-le⁵, v⁶ không⁷ nào đ⁸ iều⁹

«Và Si-la.» Trong các thư-tín của Thánh Phao-lô, ông có kêu Si-la bằng Sin-vanh. Si-la có đồng đi với Thánh Phao-lô khi ông giảng đạo cho dân ngoại trong lúc đã chia-rẽ với Ba-na-ba.

Câu 28—«Ấy là Đức Thánh-Linh và chúng ta đã ưng rắng.» Nghĩa là Đức Thánh-Linh đã tỏ cho các sứ-đồ biết ý Ngài, và đó cũng là theo lời hứa của Đức Chúa Trời (xem Thi 25: 9; Giăng 16: 13, Gal. 2: 1).

Ga-la-ti 2: 1—«Sau đó mười bốn năm.» Ấy nghĩa là mười bốn năm sau lần thứ nhứt mà Thánh Phao-lô có đến thành Giê-ru-sa-lem (xem Gal. 1: 18-21).

«Tít.» Ông Tít, là một người thuộc về dân ngoại, được cứu bởi nghe đến lời giảng của Thánh Phao-lô. Thánh Phao-lô yêu-thương ông Tít lắm, và hay giao-phó công-việc Chúa cho ông Tít làm.

Câu 2—«Tôi vâng theo lời tỏ ra mà lên đó.» Ông nói như thế để tỏ cho chúng ta biết rằng không phải ông muốn đến thành Giê-ru-sa-lem để binh-vực duyên-cớ theo ý ông đâu, nhưng để tỏ cho người ta biết đó là ý Chúa.

Câu 9—«Tôn như cột trụ.» Những lời ấy cũng như mấy lời trong câu 2: «Kẻ có danh-vọng...» Người ta không xứng người ấy có quyền hơn các môn-đồ kia, nhưng có lẽ người ấy được ơn Chúa ban cho có tài mà cai-trị.

«Gia-cơ.» Thánh Gia-cơ này là em ruột về phần xác của Đức Chúa Jésus, cho không phải Gia-cơ là em của Giăng, vì Gia-cơ ấy đã bị giết rồi. Còn Gia-cơ con của A-phê cũng không có chức gi trong giữa

6.—Khi được cứu rỗi, người ta có thể nhờ sức mình để giữ mình khỏi phạm tội không?

7.—Hội đồng tại thành Giê-ru-sa-lem đã giải-quyết vấn-dề gì?

8.—Các sứ đồ đã làm cách nào để tổ cho các Hội biết về sự biếu-quyết của Hội đồng?

9.—Ông Si-la là ai?

10.—Ông Tit là ai?

28 FÉVRIER, 1932

ĐẠO TIN-LÀNH SANG ÂU-CHÂU

(Sứ-đồ 15: 36; -16: 15; Rô-ma 15: 18-21)

CÂU GỐC: — Vậy hãy đi dạy-dỗ muôn dân

(Ma-thi-ơ 28:19)

LỜI MỞ ĐÀNG

SỰ giảng đạo Tin-lành tại Âu-châu không phải theo cách sắp đặt của người ta hay là của Hội-thánh đâu, song là theo ý định của Đức Chúa Trời. Lúc ấy, Thánh Phao-lô chỉ giảng tại xứ A-si mà thôi. Tại đó rất có dịp-tiện, vì có nhiều người chưa được nghe về Đức Chúa Jèsus là Đấng Cứu-Thế. Vậy, theo ý định của Thánh Phao-lô, thì phải giảng một cách kỹ-càng lắm, không bỏ qua một làng nào trong xứ A-si. Như thế, làm sao người ở Âu-châu được nghe Tin-lành của Chúa? Vì lúc đó chưa có đủ người mà giảng tại A-si, theo ý-muốn của Thánh Phao-lô. Dương khi Thánh Phao-lô muốn vậy, thì ý Chúa định khác cho ông. Ngài liền lựa-chọn người khác để thay ông mà làm những việc ông muốn làm. Còn ông thì phải đi sang một chỗ mới. Chúa đã cẩm-cần Thánh Phao-lô, không cho ông đi trong cõi A-si. Tuy không biết Ngài cẩm cách nào, nhưng chúng ta thấy Thánh Phao-lô vâng lời Chúa một cách vui-mừng, chớ không chút chi buồn-bã. Thánh Phao-lô đã biết mọi sự hiệp lại làm jedi vêu-mến Đức Chúa Trời.

Ngài sẽ tự lo những c' gi'ra lúc ban đe hiện-thấy: c' ông qu' đ'

Giảng và Mác đi theo. Thánh Phao-lô không bằng lòng việc này, vì ông đã lia hai người đó, khi giảng Tin-lành cho dân ngoại lần thứ nhứt. Vì vậy, lúc này Thánh Phao-lô và Ba-na-ba phải chia-rẽ nhau. Nhưng sự phân-chia này rất có phước và rất ích-lợi cho công-việc Chúa, vì Thánh Phao-lô đi ra một chỗ, còn Ba-na-ba thì đi một chỗ; cả hai đều lo làm xong chức-vụ mình, nên dịp đó có nhiều người lớn được nghe Tin-lành của Đức Chúa Jèsus-Christ.

II.—Thánh Phao-lô tìm Ti-mô-thê

Khi Thánh Phao-lô hiệp cùng Si-la đồng đi thăm các Hội-thánh, thì hai ông đã dạy-dỗ thêm và khuyên-lợn các tin-đồ được càng thêm vững chí trong đức-tin, và số người nhập vào Hội-thánh càng ngày càng thêm lên.

Tại thành Ly-trơ có một người tên là Ti-mô-thê đã theo Chúa. Cha của Ti-mô-thê là người Gò-réc, còn mẹ và bà ngoại người là người C'... Dương khi Ti-mô-thê còn th'... và mẹ đã dạy-dỗ ngườ

~ Ông T

cứu từ n-lành i còn lớn.

Thánh Phao-lô giảng Tin-lành tại cõi A-si. Nhưng nhơn dịp người Ma-xê-doan kêu-gọi, ông liền phải đến cứu-giúp nhiều người tại đó. Sự hiện-thấy đó đã cảm động lòng Thánh Phao-lô cho đến nỗi ông phải tìm cách mà qua tới xứ Ma-xê-doan ngay. Khi đến xứ đó rồi, Thánh Phao-lô và Si-la đều bị bắt và phải bỏ tù, vì có hai ông giảng Tin-lành của Đức Chúa Jēsus-Christ. Dầu vậy, hai ông không tỏ ra chút chi buồn-bã, vì biết chắc chắn Chúa đã sai mình đến để hầu việc Ngài tại xứ ấy. Đương ở trong vòng xiềng-xích, giữa chốn lao-tù, Thánh Phao-lô và Si-la hát thơ-thánh và cầu-nguyễn. Thinh-linh có cơn động đất dữ-dội, trong đêm ấy người đày-lao trở lại đạo.

IV.—Sự hiện-thấy

Người Ma-xê-doan kêu Thánh Phao-lô, ấy cũng như Chúa Jēsus kêu-gọi Thánh Phao-lô đến xứ ấy. Chúa đã thấy nỗi cực-khổ, sự đói-khát thiêng-liêng và mọi tội-lỗi của người Âu-châu, nên Ngài động lòng thương-xót và muốn cứu-vớt họ. Ngợi-khen Chúa, vì Ngài dù-bị săn người biết nghe và chịu vâng lời Ngài trong khi Ngài kêu-gọi. Vậy, Thánh Phao-lô, Si-la, Giăng và Lu-ca đồng đi đến Âu-châu mà truyền đạo Ngài cho họ.

V.—Người thứ nhứt được cứu tại Âu-châu

Tại thành Phi-lip, người Giu-đa không xây-cất đèn-thờ. Nhưng có một vài người đòn-bà nóng-nảy về đạo người Giu-đa, nên nhóm lại ở ngoài thành trong ngày Sabát để cầu-nguyễn. „n dịp ấy, Thánh Phao-lô và St T^r Tin-lành. „ai để giảng đạo người t^u người Phao-phér

“
“
“

Hội-thánh tại Phi-ri gi và Hội-thánh Ga-la-ti (Sứ 18: 23). Ở đó ông cũng đau nặng lắm. Mấy câu trong sách Ga-la-ti cũng tỏ ra ông ở lại đó một khoảng thời-giờ rất lâu-dài.

Câu 7 — «**Thánh-Linh của Chúa Jēsus không cho phép.**» Ấy chỉ về Đức Chúa Jēsus thật là Đức Chúa Trời (So-sánh Rô-ma 8: 9 và Phi-lip 1: 19).

Câu 9 — «**Thấy sự hiện-thấy.**» Sự hiện-thấy này thật lạ, cũng như sự hiện-thấy của Thánh Phi-e-ro (Sứ-đồ 10:).

Câu 14 — «**Chúa mở lòng cho người.**» Sự sanh lại nên người mới là một phép là Chúa phải làm. Không ai có thể được cứu, được làm con Đức Chúa Trời, nếu không được Ngài làm cho tái-sanh.

Rô-ma 15: 18 — «**Vì tôi chẳng dám nói.**» Thánh Phao-lô chỉ chịu nói về những việc nào mà ông đã thấy và đã làm. Bằng không, thì ông không nói.

Câu 20 — «**Để cho khỏi lập lên trên nền người khác.**» Ý Thánh Phao-lô là phải giảng đạo Chúa trong một xứ mà danh Đấng Christ chưa được truyền ra. Hội-thánh đáng phải có mục-sư để dạy-dỗ tín đồ theo ý Chúa, cũng phải cần có người đi làm chứng trong các nơi đã nghe đạo Chúa rồi; nhưng có một điều quan-hệ hơn nữa, là phải có người đi đến các chỗ họ chưa biết về Đấng Cứu-Thế. Khi mọi nơi mọi chỗ trong thế-gian đều có dịp-tiện nghe đạo Tin-lành của Đức Chúa Jēsus, thì lúc bấy giờ Ngài sẽ tái-lâm.

LỜI HỎI :

1.—Vì có nào Đức Thánh-Linh cấm Thánh Phao-lô giảng trong cõi A-si ?
“
“
“

“
“
“
“
“
“

“
“
“
“
“